

2025

ԲԱԶՄԱԲՆԱԿԱՐԱՆ ՇԵՆՔԵՐ

ՀՀ ք. Երևան , Այասի փ. 78/6

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

ԿԱՏԱՐՈՂ
Ա/Ձ Ա. ԳԱԼՈՅԱՆ

ԿԱՌՈՒՑԱՊԱՏՈՂ՝
«ՈՒԱՅԹ ՍՓԵՅՍ» ՍՊԸ

Ա/Ձ Ա. Գալոյան
ՀՀ ք. Երևան Սևանի 5
Հեռ. բջջ. +374 99 994222
galoyan.aram@gmail.com

ԲԱԶՄԱԲՆԱԿԱՐԱՆ ՇԵՆՔԵՐ

ՀՀ ք. Երևան, Այասի փ. 78/6

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

«ՈՒԱՅԹ ՍՓԵՅՍ» ՍՊԸ ՏՆՕՐԵՆ՝

Հ. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Ա/Զ ԱՐԱՄ ԳԱԼՈՅԱՆ

Երևան 2025

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	5
1.1	Ձեռնարկողի մասին տեղեկություն.....	5
1.2	Հապավումներ	5
1.3	Նախատեսվող գործունեության նպատակը և հիմնավորումը	6
1.4	Օրենսդրական դաշտ, բնագավառի նորմատիվային ակտերը	6
1.5	Նախատեսվող գործունեության բնութագիրը (արտադրական հզորություններ, օգտագործվող բնառեսուրսներ և նյութեր, տեխնիկական և տեխնոլոգիական լուծումներ)	10
1.5.1	<i>Ներկա վիճակի նկարագիր.....</i>	10
1.5.2	<i>Նախատեսվող գործունեության նկարագիր.....</i>	11
1.5.3	<i>Ջրամատակարարում և ջրահեռացում.....</i>	14
1.5.4	<i>Օդափոխություն. Ջեռուցում.....</i>	15
1.5.5	<i>Էլ. մատակարարում.....</i>	16
1.5.6	<i>Գազամատակարարում.....</i>	16
1.5.7	<i>Էներգախնայողության միջոցառումներ.....</i>	16
1.5.8	<i>Կանաչապատման աշխատանքներ.....</i>	16
1.5.9	<i>Կանաչ տարածքի ոռոգման ջրապահանջի հաշվարկ.....</i>	17
1.5.10	<i>Նախատեսվող գործունեության իրավիճակային հատակագիծ.....</i>	18
1.5.11	<i>Գլխավոր հատակագիծ.....</i>	20
1.5.12	<i>Շինարարական աշխատանքների իրականացման ժամանակացույց.....</i>	21
1.5.13	<i>Շինհրապարակի կազմակերպման հատակագիծ.....</i>	22
2.	ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ՄԽԵՄԱՆ	23
2.1	Աշխատանքների կատարման սխեմա.....	24
	Շինարարական աշխատանքների բնութագրերը և տիպերը հետևյալն են	25
2.2	Հիմնական շինարարական մեքենաների և մեխանիզմների պահանջարկը	26
2.3	Հիմնական շինարարական աշխատանքների և ռեսուրսների ծավալները.....	26
2.3.1	<i>Նյութերի և բնառեսուրսների օգտագործում.....</i>	27
3.	ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔԻ, ԱՅԴ ԹՎՈՒՄ՝ ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ	29
3.1	Ջրային ցանցը.....	Ошибка! Закладка не определена.
3.2	Տեղամասի երկրաբանա-լիթոլոգիական կառուցվածքը.....	29
3.3	Հիդրոերկրաբանական պայմանները	Ошибка! Закладка не определена.
3.4	Կլիման	30
3.5	Օդային ավազան.....	32
3.6	Ջրային ռեսուրսներ	37
3.7	Հողերի նկարագիրը.....	38
3.8	Հողային ռեսուրսներ	38
3.9	Բուսական աշխարհ	38
3.10	Կենդանական աշխարհ	39

3.11	Բնության հատուկ պահպանվող տարածքներ.....	39
3.12	Պատմամշակութային հուշարձաններ.....	40
3.13	Աղմուկ և թրթռում:.....	69
3.14	Թափոնների կառավարում	72
3.15	Աղմուկ և թրթռում:.....	74
3.16	Սոցիոլական գործոն	74
4.	ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ՀՆԱՐԱՎՈՐ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՎՆԱՍԱԿԱՐ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ԲԱՑԱՌՄԱՆԸ, ՆՎԱԶԵՑՄԱՆՆ ՈՒ ՓՈԽՀԱՏՈՒՑՄԱՆՆ ՈՒՂՂՎԱԾ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ	75
4.1	Ռիսկերի գնահատում	76
4.2	Արտանետումների աղբյուրները	76
4.3	Բնապահպանական միջոցառումների ընդհանուր նկարագրություն	76
4.3.1	<i>Մթնոլորտային օդ.....</i>	76
4.3.2	<i>Ջրային ռեսուրսներ .....</i>	77
4.3.3	<i>Հողային ռեսուրսներ .....</i>	77
4.3.4	<i>Արտակարգ իրավիճակների պատրաստվածությունը.....</i>	78
4.3.5	<i>Հակահրդեհային միջոցառումներ.....</i>	79
4.3.6	<i>Աղմուկ և թրթռում.....</i>	79
4.3.7	<i>Թափոնների կառավարում .....</i>	80
4.3.8	<i>Տարածքի բարեկարգում կանաչապատում.....</i>	80
5.	ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՊԼԱՆ	80
	ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՌԻՍԿԵՐԸ ՄԵՂՄԱՑՆՈՂ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ.....	82
	ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ /ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՄԱՆ/ ՊԼԱՆ.....	85
	ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ	87
	ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ	88

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

1.1 Ձեռնարկողի մասին տեղեկություն

Ձեռնարկող՝	«Ուայթ Սփեյս» ՍՊԸ
Իրավաբանական հասցե՝	ՀՀ ք. Երևան, Զորափի 70/3
Նախատեսվող գործունեության հասցեն՝	ՀՀ ք. Երևան, Այասի փ. 78/6
Նախնական գնահատման հայտի կազմող՝	Ա/Զ Արամ Գալոյան, հեռ. +374 99994222

1.2 Հապավումներ

ՀՀ՝ Հայաստանի Հանրապետություն

ՓԲԸ՝ Փակ Բաժնետիրական Ընկերություն

ՍՊԸ՝ Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն

ՊՈԱԿ՝ պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն

1.3 Նախատեսվող գործունեության նպատակը և հիմնավորումը

Շրջակա միջավայրի վրա մարդկային գործունեության վնասակար ազդեցության կանխման, կենսոլորտի կայունության պահպանման, բնության և մարդու կենսագործունեության ներդաշնակության պահպանման համար կարևորագույն նշանակություն ունի յուրաքանչյուր նախատեսվող գործունեության շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության ճշգրիտ և լիարժեք գնահատումը: Գործունեության բնապահպանական գնահատումը պետք է ներառի ուղղակի և անուղղակի ազդեցության կանխորոշումը, նկարագրությունը և հիմք հանդիսանա դրանց կանխարգելման կամ հնարավոր նվազեցման պարտադիր միջոցառումների մշակման համար:

Գործունեության նպատակն է կառուցել ժամակակից բնակելի բազմաֆունկցիոնալ շենք:

Բազմաբնակարան բնակելի շենքերի կառուցման նախագիծը նախատեսվում է իրականացնել ՀՀ ք. Երևան, Այասի փ. 78/6 հասցեում:

Բազմաբնակարան բնակելի շենքերի կառուցման աշխատանքային նախագիծը իրականացված է ՀՀ-ում գործող նորմատիվ փատաթղթերի պահանջներին համապատասխան:

"Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին" ՀՀ օրենքի /2023թ./ 12 հոդվածի 4-րդ մասի 8-րդ կետի «ա» ենթակետի համաձայն նախատեսվող գործունեությունը հանդիսանում է Բ կատեգորիայի գործունեության տեսակ և ենթակա է շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության:

Բազմաբնակարան բնակելի շենքի կառուցման աշխատանքային նախագծի շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հայտը մշակված է "Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին" ՀՀ օրենքի և բնապահպանական ոլորտի այլ նորմատիվատեխնիկական ակտերի պահանջներին համաձայն:

Բնապահպանական ազդեցության գնահատման այս զեկույցը նկարագրում է գործունեության ենթակա տարածքի բնապահպանական ելակետային պայմանները, գործունեության իրականացման համար նախատեսվող աշխատանքները և գործողությունները, գործունեության իրականացման արդյունքում բնապահպանական հնարավոր ազդեցության շրջանակը և գնահատականը: Բնապահպանական ազդեցության գնահատումը պատրաստվել է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն:

ՀՀ գործող օրենսդրությունը պահանջում է նախատեսվող գործունեության համար իրականացնել հանրության տեղեկացում և քննարկումներ նախագծման, շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման, փորձաքննության փուլերում: Նախատեսվող գործունեության նախնական գնահատման փուլում Երևան քաղաքում արդեն իսկ անցկացվել են հանրային քննարկումներ:

1.4 Օրենսդրական դաշտ, բնագավառի նորմատիվային ակտերը

Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին օրենսդրությունը բաղկացած է ՀՀ սահմանադրությունից, Հայաստանի Հանրապետության

մասնակցությամբ միջազգային պայմանագրերից, «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենքից և նրանից բխող ենթաօրենսդրական ակտերից, բնապահպանական ոլորտին առնչվող ավելի քան 30 ՀՀ օրենքներից, ինչպես նաև իրավական այլ ակտերից:

ՀՀ ք. Երևան , Այասի փ. 78/6 հասցեում նախատեսվող բազմաբնակարան բնակելի համալիր կառուցման աշխատանքների շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության նախնական գնահատման հայտը կազմելիս ընկերությունն առաջնորդվել է բնապահպանական օրենսդրության պահանջներով, որոնք ամրագրված են բնապահպանական ոլորտին առնչվող օրենսգրքերում և իրավական ակտերում: Քաղաքաշինության ոլորտի համար առավել կիրառելի ազգային բնապահպանական քաղաքականությունները և օրենսդրական կարգավորիչ հիմքերը ներկայացված են ստորև.

ՀՀ Սահմանադրություն (ընդունված 06.12.2015թ.) – 12-րդ հոդվածը <<Շրջակա միջավայրի պահպանությունը և կայուն զարգացումը>> սահմանում է պետության պատասխանատվությունը շրջակա միջավայրի պահպանության, բարելավման, վերականգնման, բնական պաշարների բանական օգտագործման վերաբերյալ՝ հաշվի առնելով պատասխանատվությունն ապագա սերունդների առջև: Յուրաքանչյուր ոք պարտավոր է հոգ տանել շրջակա միջավայրի պահպանության մասին:

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենք (2023, ՀՕ-150-Ն) - Օրենքով սահմանվում են ընդհանուր իրավական, տնտեսական և կազմակերպական սկզբունքներ, որոնք նախատեսված են տարբեր ծրագրերի և ճյուղային զարգացման “հայեցակարգերի” պարտադիր անցկացվող ՇՄԱԳ-ի իրականացման և փորձագիտական եզրակացության տրման համար: Համաձայն՝ “Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին” ՀՀ օրենքի, 12-րդ հոդվածով սահմանված են շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության ենթակա հիմնադրության փաստաթղթերը և նախատեսվող գործունեության տեսակները: Յուրաքանչյուր նախատեսվող գործունեություն՝ շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցություն ունեցող ուսումնասիրություն, արտադրություն, կառուցում, շահագործում, վերակառուցում, ընդլայնում, տեխնիկական և տեխնոլոգիական վերազինում, վերապրոֆիլավորում, կոնսերվացում, տեղափոխում, լուծարում, փակում, որը կարող է ազդեցություն ունենալ շրջակա միջավայրի վրա, ենթակա է բնապահպանական փորձաքննության: Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության ենթակա նախատեսվող գործունեության տեսակներն՝ ըստ բնագավառների դասակարգվում են երկու կատեգորիայի՝ «Ա», «Բ» ըստ շրջակա միջավայրի վրա նվազող ազդեցության աստիճանի: Օրենքը հստակեցնում է ծանուցման, փաստաթղթավորման, հանրային խորհրդատվությունների և բողոքարկման ընթացակարգերը:

«Մթնոլորտային օդի պահպանության մասին» ՀՀ օրենք ՀՕ-121-Ն (ընդունված 1994թ. և լրամշակված՝ 2022թ.) - կարգավորում է մթնոլորտային օդի պահպանության իրավական և կազմակերպական հիմքերը՝ ուղղված մթնոլորտային օդի որակի պահպանությանը, ինչպես նաև մարդու առողջության և շրջակա միջավայրի համար բարենպաստ մթնոլորտային օդի որակի ապահովման նպատակով՝ մթնոլորտային օդի պահպանության բնագավառում հասարակական հարաբերությունները:

«ՀՀ հողային օրենսգիրք» (2001) - սահմանում է պետական, այդ թվում՝ տարբեր նպատակային նշանակության (գյուղատնտեսական, շինարարական, արդյունաբերական և այլ նպատակներով) հողերի օգտագործման դրույթները: Օրենսգիրքը սահմանում է նաև հողերի պահպանությանն ուղղված միջոցառումները, ինչպես նաև հողի նկատմամբ պետական մարմինների, տեղական ինքնակառավարման մարմինների և քաղաքացիների ունեցած իրավունքները:

ՀՀ ջրային օրենսգրք 2002թ. - Հայաստանի Հանրապետությունում ջրային հարաբերությունները կարգավորվում են սույն օրենսգրքով, օրենքներով և իրավական այլ ակտերով: *Ջրային հարաբերություններ*՝ ջրային ռեսուրսների, ջրային համակարգերի, այդ թվում՝ ջրամատակարարման, ջրահեռացման համակարգերի և ՀՏԿ-ների կամ դրանց մասի տնօրինման, տիրապետման, օգտագործման և պահպանման ոլորտում ծագող հարաբերությունները:

«Հողօգտագործման և պահպանման վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենք (2008թ) - նախատեսում է ՀՀ հողերի պահպանության և արդյունավետ օգտագործման խնդիրներն ու ձևերը, սահմանում է հողային օրենսդրության և կառույցների նկատմամբ վերահսկողություն, հողերի օգտագործումն ու պահպանությունը հսկող մարմինների իրավունքներն ու պարտականությունները: Օրենքի գործողությունը տարածվում է ՀՀ Հողային Ֆոնդի բոլոր հողերի վրա՝ անկախ նպատակից, սեփականության ձևից և/կամ օգտագործման իրավունքից:

«Թափոնների մասին» ՀՀ օրենք (2004) - սահմանում է թափոնների, այդ թվում շինարարական աղբի, հավաքման, փոխադրման, պահման, մշակման, օգտահանման, ինչպես նաև շրջակա միջավայրի և մարդու առողջության վրա թափոններից առաջացող բացասական ազդեցությունների կանխարգելման հետ կապված իրավական և տնտեսական հիմքերը: Օրենքով սահմանում են նաև ոլորտի պետական լիազորված մարմինների իրավասությունները:

2003 թվականի հունվարի 30-ի «Հայաստանի Հանրապետությունում վտանգավոր թափոնների գործածության գործունեության լիցենզավորման կարգը հաստատելու մասին» N121-Ն որոշումը, որը վերաբերում է ՀՀ-ում վտանգավոր թափոնների վերամշակման, վնասազերծման, պահպանման, փոխադրման և տեղադրման գործունեության լիցենզավորման կարգը հաստատելու մասին (2003), պարունակում է դրույթներ ՀՀ-ում, այդ թվում քաղաքաշինության բնագավառում առաջացող բոլոր վտանգավոր թափոնների մասին:

«Բնապահպանական վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենք (2005) - կարգավորում է ՀՀ-ում բնապահպանական օրենսդրության իրականացման նկատմամբ վերահսկողության կազմակերպման ու իրականացման հետ կապված հարցերը և պետական վերահսկողության կազմակերպումը տնտեսվարող սուբյեկտների կողմից բնապահպանական օրենսդրության և ՇՄԱԳ փորձագիտական եզրակացության պահանջների կատարման վերաբերյալ, սահմանում ՀՀ բնապահպանական օրենսդրության նորմերի իրականացման նկատմամբ վերահսկողության առանձնահատկությունների, համապատասխան ընթացակարգերի, պայմանների, դրանց հետ կապված հարաբերությունների, ինչպես նաև բնապահպանական վերահսկողության իրավական և տնտեսական հիմքերը:

«Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենք (2000) - կարգավորում է տնտեսական գործունեության վերահսկողության ստուգայցերի իրականացման ընթացակարգերը:

«Քաղաքաշինության մասին» ՀՀ օրենք (1998) - կարգավորում է շինարարական գործընթացի կազմակերպումը, պահանջում է նախատեսվող գործունեության մասին տեղակատվության հրապարակումը և նախագծման փուլում հանրության մասնակցությունը (հոդվածներ 13, 14, 15, 16, Գլուխ 6):

Քաղաքաշինության ոլորտում բնապահպանական նորմերի և նորմատիվային փաստաթղթերի կիրառումն ապահովվում է Քաղաքաշինարարության նախարարի ՀՀ ՇՆ 10-01-2014 Շինարարությունում, նորմատիվ փաստաթղթերի համակարգ. Հիմնական դրույթներ Շինարարական նորմերը հաստատելու մասին N65-Ն հրամանով (8 ապրիլի 2014):

ՀՀ Քաղաքաշինության նախարարի «Շինարարության որակի տեխնիկական հսկողության իրականացման հրահանգը» (հրաման N44, 28 ապրիլի, 1998) պահանջում է շինարարությանը վերաբերվող բոլոր նորմերի և ստանդարտների կիրառումը տնտեսվարող սուբյեկտի կողմից:

Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող քաղաքաշինության բնագավառի նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի ցուցակ (2013) պարունակում է ՀՀ-ում գործող շինարարական նորմերի համակարգը, այդ թվում՝ տարբեր տիպի աշխատանքների անվտանգության վերաբերյալ:

«Բուսական աշխարհի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքը, 1999թ.

«Կենդանական աշխարհի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքը, 2000թ.

«ՀՀ կենդանիների Կարմիր գիրքը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության 29.01.2010 թ. N 71-Ն որոշումը,

«ՀՀ բույսերի Կարմիր գիրքը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության 29.01.2010թ. N 72-Ն որոշումը

«Բնության հատուկ պահպանվող տարածքների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքը (27.11.2006թ.), որը կարգավորում է Հայաստանի Հանրապետության բնության հատուկ պահպանվող տարածքների՝ որպես բնապահպանական, տնտեսական, սոցիալական, գիտական, կրթական, պատմամշակութային, գեղագիտական, առողջապահական, ռեկրեացիոն արժեք ներկայացնող էկոհամակարգերի, բնության համալիրների ու առանձին օբյեկտների բնականոն զարգացման, վերականգնման, պահպանության, վերարտադրության և օգտագործման պետական քաղաքականության իրավական հիմունքները:

ՀՀ կառավարության 14.08.2008թ.-ի N 967-Ն որոշում, որով հաստատվել է ՀՀ բնության հուշարձանների ցանկը ըստ տեսակների և տեղադիրքի:

ՀՀ կառավարության 22.02.2018թ.-ի «Ընդերքօգտագործման հետևանքով բնապահպանական կորուստների նվազեցման, անվերադարձ ազդեցության կանխարգելման նպատակով պլանավորվող մշտադիտարկումների իրականացման պահանջների, ինչպես նաև արդյունքների վերաբերյալ հաշվետվությունները ներկայացնելու կարգը սահմանելու մասին» N 191-Ն որոշում:

ՀՀ կառավարության 31.07.2014թ.-ի հուլիսի 31-ի «ՀՀ բուսական աշխարհի օբյեկտների պահպանության և բնական պայմաններում վերարտադրության նպատակով դրանց օգտագործման կարգը սահմանելու մասին» N 781-Ն որոշում:

ՀՀ կառավարության 02.11.2017թ. N 1404-Ն «Հողի բերրի շերտի հանման նորմերի որոշմանը եվ հանված բերրի շերտի պահպանմանն ու օգտագործմանը ներկայացվող պահանջները սահմանելու եվ հայաստանի հանրապետության կառավարության 2006 թվականի հուլիսի 20-ի n 1026-ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» որոշում:

ՀՀ կառավարության 08.09.2011թ. N 1396-Ն «Հողի բերրի շերտի օգտագործման կարգը հաստատելու, հայաստանի հանրապետության կառավարության 2002 թվականի սեպտեմբերի 19-ի n 1622-ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու եվ 2001 թվականի ապրիլի 12-ի n 286-ն որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու մասին» որոշում:

2002թ. հունիսի 12-ի ՀՕ-376-Ն օրենքի 19-րդ հոդվածի 4-րդ մասի դրույթ,

Տարածքային կառավարման և արտակարգ իրավիճակների նախարարի 2015թ. նոյեմբերի 30-ի N 1243-Ն հրամանի հավելվածի 2-րդ կետի 16-րդ ենթակետ,

Կառավարության 2015թ. մարտի 3-ի N 596-Ն որոշման N 1 հավելվածի կարգի 141-րդ և 173-րդ կետերի, N 4 հավելվածի N 3 ցանկի 4-րդ կետի 1-ին ենթակետի «իզ» պարբերություն,

Քաղաքաշինության կոմիտեի նախագահի 2020թ. դեկտեմբերի 28-ի N 102-Ն հրամանով հաստատված գործող նորմերով սահմանված երկրաշարժադիմացկունության հիմնական սկզբունքների, 2014թ. հունիսի 21-ի ՀՕ-110-Ն օրենքի 6-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 3-րդ կետի, 7-րդ հոդվածի 1-ին մասի 13-րդ կետի, 16-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 5-րդ կետի, 17-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 4-րդ կետի դրույթներ

ՀՀ Կառավարություն 8 փետրվարի 2018 թվականի n 108-ն ու n 2 ու մ «Բնակավայրերի կանաչ գոտիների չափերին եվ տեսակային կազմին ներկայացվող պահանջները սահմանելու եվ հայաստանի հանրապետության կառավարության 2008 թվականի հոկտեմբերի 30-ի n 1318-ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին»

ՀՀ կառավարության 27.05.2015թ.-ի N 764-Ն որոշում, որով հաստատվել է շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր տնտեսական վնասի գնահատման և հատուցման կարգը:

Բնապահպանական որակի ստանդարտները, որոնք կիրառվում են ջրային ռեսուրսների, օդի, ինչպես նաև աղմուկի և թրթռումների ազդեցությունը որոշելու համար, մշակված են և կիրառելի են նաև քաղաքաշինարարական ոլորտի համար:

1.5 Նախատեսվող գործունեության բնութագիրը (արտադրական հզորություններ, օգտագործվող բնառեսուրսներ և նյութեր, տեխնիկական և տեխնոլոգիական լուծումներ)

1.5.1 Ներկա վիճակի նկարագիր

Բազմաբնակարան բնակելի շենքերի կառուցապատման համար նախատեսված տարածքը գտնվում է ՀՀ ք. Երևան , Այասի փ. 78/6 հասցեում:

Հողատարածքի բնութագրերը`

Կադաստրային ծածկագիրը` 01-006-0603-0030

Մակերեսի չափը (հա)` 0.39

Նպատակային նշանակությունը` բնակավայրերի

Գործառնական նշանակությունը կամ հողատեսքը՝ Խառը կառուցապատման

Գրանցված իրավունքի տեսակը՝ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Հողատարածքը ազատ է կառուցապատումից, ծառաթփային բուսականություն չկա:

Նախատեսվող կառույցի հարևանությամբ են գտնվում հասարակական և բնակելի կառույցներ, մասնավորապես՝

- Բնակելի տուն, 2 հարկ – 20մ
- ծածկոց – 19 մ
- Բնակելի տուն, 3 հարկ – 22 մ
- Ավտոտեխսպասարկման կետ – 50 մ
- Ավտոտեխսպասարկման կետ – 46 մ
- Բնակելի շենք, 8-10 հարկանի – 19մ
- Հյուրանոց, 4-6 հարկանի – 28մ

Բնության հատուկ պահպանվող և (կամ) պատմամշակութային հուշարձաններ հողատարածքի վրա բացակայում են, սակայն, համաձայն ՀՀ կառավարության 2002 թվականի ապրիլի 20-ի N 438 որոշման 43-րդ կետի՝ Հիմնարկները, իրավաբանական և ֆիզիկական անձինք աշխատանքների կատարման ժամանակ պատմական, գիտական, գեղարվեստական և այլ մշակութային արժեք ունեցող հնագիտական և մյուս օբյեկտների հայտնաբերման պահից կառուցատեղը կդադարեցնի աշխատանքները և դրա մասին անհապաղ կհայտնի լիազորված մարմին:

Երկրաբանական տեսակետից տարածքը բարենպաստ է կառուցապատման համար:

Ըստ իրականացված ինժեներաերկրաբանական ուսումնասիրությունների տարածքում հողաբուսաշերտը բացակայում է, հետևաբար հողաբուսաշերտի պահպանման միջոցառումներ չի նախատեսվում:

1.5.2 Նախատեսվող գործունեության նկարագիր

Թվով երկու բազմաբնակարան շենքերի կառուցման նախագիծը նախատեսվում է իրականացնել ՀՀ Երևան, Կենտրոն վարչական շրջան, Այասի 78/6 գտնվող 01-006-0603-0030 կադաստրային ծածկագրով հողակտորի վրա, որի մակերեսը կազմում է 0.39 հա: Նախագիծը մշակվել է «ՆԹ-1116-25» նախագծման թույլտվության հիման վրա, տրված 06.03.2025 թ.-ին՝ ղեկավարվելով գործող նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի և պատվիրատուի կողմից ներկայացված տեխնիկական առաջադրանքի պահանջներով:

Ըստ «ՆԹ-1582-24» նախագծման թույլտվության, նախագծին ներկայացված հիմնական պահանջներն են՝

- Նախագծման առաջադրանքի համարը — ՆԹ-1116-25
- Տրման ամսաթիվը — 06.03.2025 թ.
- Գտնվելու վայրը — ՀՀ Երևան, Կենտրոն վարչական շրջան, Այասի 78/6

- Կառուցապատման մակերեսը — Մինչև 60% հողամասից
- Կանաչապատման մակերեսը — Առնվազն 40% հողամասից

Թույլատրելի հարկայնություն — Մինչև 16 հարկ, հարավարևմտյան մասնաշենք ևս 2 նահանջ հարկ

ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԼՈՒԾՈՒՄՆԵՐ

Ներկայացված նախագիծը բաղկացած է երկու բազմաբնակարան շենքերից՝ Մասնաշենք 1 և Մասնաշենք 2, որոնք իրականացված են ժամանակակից ծավալատարածական և ճարտարապետական լուծումներով՝ դեկոնստրուկտիվիզմ ոճի համեմատաբար հանգիստ ձևավորմամբ: Շենքերի արտաքին կերպարում կիրառվել են համադրված երանգներ և բարձրորակ շինանյութեր՝ ապահովելով ներդաշնակ, պարզ և ժամանակակից տեսք:

- Երեսապատման և արտաքին հարդարման հիմնական նյութերն են՝
- Ֆասադային ֆիբրոբետոնե և ալյումինե սալեր՝ մուգ և բաց երանգներով
- Մետաղապլաստ պատուհանների շրջանակներ՝ RAL 9005 երանգով
- Երկշերտ էներգախնայող ապակիներ
- Բաց տիպի պատշգամբներ՝ ապակյա պատնեշներով

Մասնաշենք 1 - զբաղեցնում է 720.2 մ² կառուցապատման մակերես և ունի մինչև 18 հարկ բարձրություն: Վերին հարկերը (16-ից 18-րդ) իրականացված են նահանջ լուծմամբ:

Մասնաշենք 2 - զբաղեցնում է 720.2 մ² կառուցապատման մակերես և ունի մինչև 16 հարկ բարձրություն: Նախագծված է 1 մուտքով, վերին 2 հարկերը իրականացված են նահանջ լուծմամբ:

Նախատեսվում է 250 բնակարան և ընդարձակ հասարակական տարածքներ առաջին հարկերում:

Տանիքները շահագործվող են՝ նախատեսված տեխնիկական սենյակներով, տերասաններով և կանաչապատ տարածքներով նաև 1-ին մասնաշենքի 16 հարկի տանիքում նախատեսված է բացօդյա լողավաժան՝ բնակիչների օգտագործման համար: Լողավազանը նախատեսվում է 11.5 x 5.5մ չափերի, 87մ³ տարողությամբ: Լողավազանի մաքրումը նախատեսվում է Իոնացման միջոցով: Լողավազանը ջուրը նախատեսվում փոխել տարեկան 2 անգամ, առաջացած կեղատջրերը կուղղվեն դեպի կոյուղու ներքին բակային ցանց:

Բնակելի շենքերի աստիճանավանդակների դռները հակահրդեհային են և ինքնափակվող, նախատեսված են բաց օդային գոտով:

Առաջին հարկի հատակի ծածկը հրակայուն է:

Ստորգետնյա հարկերի ընդհանուր մակերեսը կազմում է 6420.0 մ² մակերես: Ստորգետնյա ավտոկայանատեղին նախատեսված թվով 200 ավտոկայանատեղի: Նկուղային հարկում տեղակայված են նաև անհրաժեշտ տեխնիկական սենյակներ՝ ջրի ռեզերվուարներ, պոմպակայան, էլեկտրական ենթակայան, հաշվիչների արկղերի և վահանակների սենյակներ:

Շինության նկուղային հարկը ըստ ՀՀՇՆ 21-04-014 «Շենքերի և շինությունների հրդեհային անվտանգություն» շինարարական նորմերի VIII. Հրդեհային մարում և

փրկարարական աշխատանքներ գլխի 149-րդ կետի պահանջների, կահավորված են սանհանգույցներով, և նախատեսվում է կիրառել երկակի նշանակությամբ, նաև որպես թաքստոդ-ապաստարան և բավարարում է բնակիչների քանակին: Թաղամասում նախատեսվում է 600 բնակիչ, որոնց համար հատկացվում է առավել քան, 6000.0 ք.մ. մակերեսով կիսնկուղային հարկերով իրականացված ավտոկայանատեղիներ:

Ստորգետնյա ավտոկայանատեղին նախագծված է 3000 ք.մ.-ը չգերազանցող առանձնացված տեղամասերով, որոնք միմյանցից անջատվում են հակահրդեհային պատերով և դարպասներով:

1-ին հարկի հատակի ծածքը 1-ին տիպի հրակայունության աստիճանի է:

Ստորգետնյա ավտոկայանատեղին երկակի նշանակության է, արտակարգ իրավիճակներում ծառայելու է նաև որպես պարզագույն թաքստոց, որտեղ առկա է սանհանգույց՝ հարմարեցված սակավաշարժ խմբերի համար:

ԲԱՐԵԿԱՐԳՄԱՆ ԵՎ ԿԱՆԱՀԱՊԱՏՄԱՆ ԼՈՒԾՈՒՄՆԵՐ

Նախագծվող հողամասում նախատեսվում է իրականացնել համաչափ և ֆունկցիոնալ բարեկարգում՝ համապատասխան քաղաքաշինական և լանդշաֆտային պահանջներին:

Տարածքում ներառված են ինչպես կանաչապատ հատվածներ, այնպես էլ սալահատակված անցուղիներ և հանգստի գոտիներ:

Բարեկարգման ծրագրով նախատեսվում են՝

- Կանաչապատ տարածքներ՝ ընդհանուր հողամասի առնվազն 40%-ը, ներառյալ ծառատեսակներ, թփեր, խոտածածկ-Բացօթյա հանգստի գոտիներ՝ նստարաններով, տաղավարներով և լուսավորությամբ ապահովված տարածքներ

- Սալահատակված և հետիոտնային հատվածներ՝ հարմարեցված սայլակների, հաշմանդամների և հեծանվային երթևեկության համար

ՆՈՐՄԱՏԻՎԱՅԻՆ ՎԿԱՅԱԿՈՉՈՒՄՆԵՐ

- ՀՀՇՆ 30-01-2023 «Քաղաքաշինություն. Քաղաքային և գյուղական բնակավայրերի հատակագծում և կառուցապատում» Հայաստանի Հանրապետության շինարարական նորմեր

- ՀՀՇՆ 31-01-2014 «Բնակելի շենքեր. մաս I. բազմաբնակարան բնակելի շենքեր» Հայաստանի Հանրապետության շինարարական նորմեր

- «Բնակելի, հասարակական, արտադրական շենքերի և շինությունների նախագծային փաստաթղթերի կազմը և բովանդակությունը սահմանող կանոններ»

- ՀՀՇՆ 30-02-2022 «Տարածքի բարեկարգում» Հայաստանի Հանրապետության շինարարական նորմեր»

- ՀՀՇՆ IV-11.07.01-2006 «Շենքերի և շինությունների մատչելիությունը բնակչության սակավաշարժուն խմբերի համար»

- ՀՀՇՆ IV-11.03-03-02 «Ավտոկայանատեղեր»

- ՀՀՇՆ 20.04 «Երկրաշարժադիմացկուն շինարարություն»

ՏԵԽՆԻԿԱ-ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

- Հողակտորի մակերեսը — 0.39 հա

- Կառուցապատման ընդհանուր մակերեսը — 1440.7 մ² (36.94%)
- Կանաչապատման մակերեսը — 1560.0 մ² (40.01%)
- Սալահատակներ և ճանապարհներ — 899.3 մ² (22.6%)
- Շինության վերգետնյա մակերեսը — 25078.7 մ²
- Շինության ստորգետնյա մասի մակերեսը — 6420.0 մ²
- Ստորգետնյա ամեն հարկի մակերեսը 3210մ²
- Ստորգետնյա հարկերի բացարձակ նիշերը՝ 993.9, 990.6
- Հարկերի բարձրությունը 3.3մ հատակից հատակ
- Շինության ստորգետնյա և վերգետնյա մասերի համագումարը կազմում է – 31498.7
- Բնակարանների ընդհանուր քանակը — 250 հատ (նախագծային լուծումներով հնարավոր է բնակարանների ընդլայնում կամ միավորում, որի արդյունքում ընդհանուր քանակը կարող է կրճատվել մինչև ~206 բնակարան:
- Ավտոկայանատեղիի ընդհանուր քանակը — 172 հատ
- Բնակեցման հաշվարկային թիվը — ~600 մարդ

Նախագծման ընթացքում կառուցապատողը առաջնորդվել է ՀՀ կառավարության 12.04.2018թ. N426-Ն «Նոր կառուցվող բնակելի բազմաբնակարան շենքերում, ինչպես նաև պետական միջոցների հաշվին կառուցվող (վերակառուցվող, նորոգվող) օբյեկտներում էներգախնայողության եվ էներգաարդյունավետության տեխնիկական կանոնակարգը սահմանելու մասին» որոշմամբ:

Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո նախատեսվում է տարածքը կանաչապատել և բարեկարգել: Կանաչապատումը իրականացվելու է տարածաշրջանին բնորոշ ծառատեսակներով և բուսականությամբ:

Նախատեսվող գործունեությունը իրենից ներկայացնում է ժամանակակից լուծումներով և նյութերով իրականացվող շինություն: Այն ներդաշնակ է շրջակա կառույցներին տվյալ միջավայրում և չի հանդիսանում վիզուալ տեսադաշտի խոչնդոտ շրջակա բնակչության համար:

1.5.3 *Ջրամատակարարում և ջրահեռացում*

Նախագծվող շենքի ջրամատակարարման համակարգը սնվում է տարածքում գոյություն ունեցող քաղաքային ջրատարից, տեխնիկական պայմանը կացված է Հավելվածներ բաժնում: Հրշեջ հիդրանտի տեղադրումից հետո մագիստրալ ջրագծերը 150մմ տրամագծով բնակելի հարկերի համար նախատեսվում է պոմպային համակարգ:

-1 հարկում նախատեսվում է ջրամատակարարման պոմպակայան $Q=70\text{մ}^3/\text{ժ}$, $H=110\text{մ}$ $N=7.5\text{կվտ}$ աշխատող և փոխարինող պոմպերից դեպի հակահրդեհային համակարգ: Ջրամատակարարման ներքին ցանցը նախատեսվում է պոլիպրոպիլենային PPR PN 10 խողովակներից: Բոլոր խողովակները ջերմամեկուսացվում են 13մմ հաստությամբ ռետինե խողովակտորներով:

Համակարգը ենթարկել հիդրավլիկական փորձարկման 25% ավել ճնշման տակ: Ստորգետնյա ավտոկայանատեղիում նախատեսված է սպրինկլերային համակարգ:

Կենցաղային կեղտաջրերը սան-սարքերից ինքնահոս հավաքվում և հեռացվում են ներքին ցանցի միջոցով դեպի կոյուղու բակային ցանց:

Ցանցերի համար նախատեսված են PVC Φ 53, Φ 110, և 160մմ պլասմասե խողովակներ 150-50 մմ շենքի ներսում և բակային ցանցերի համար պոլիէթիլենային խողովակներ Φ 200 մմ:

Անձրեվաջրերը շենքի տանիքից ինքնահոսքհավաքվում են տարածքից հեռացվում են ներքին ցանցի միջոցով դեպի բակային անձրեվաջրերի բակային ցանց:

Նախագծային աշխատանքները կատարվում են հի-ում գործող նորմերի և կանոնների համաձայն: Հակահրդեհային նամակարգի համար օգտագործված է պողպատե խողովակներ Φ 50մմ:

1.5.4 Օդափոխություն. Ջեռուցում

Ջեռուցման համար արտաքին օդի հաշվարկային ջերմաստիճանը տարվա ցուրտ ժամանակաշրջանի համար՝ $t_{\text{ա}} = -20^{\circ}\text{C}$:

Ջերմատարը ջուր է՝ $T_1 - T_2 = 75^{\circ} - 60^{\circ}\text{C}$ պարամետրերով:

Շենքերի ջերմամատակարարումը իրականացվելու է յուրաքանչյուր շենքի տանիքում նախատեսված 360 կՎտ դրվածքային հզորությամբ կաթսաներով:

Ջեռուցման համակարգը երկխողովականի է ներքին բաշխումով, ջերմատարի փակուղային շարժմամբ:

Մագիստրալ խողովակները կանցնեն հատակի կոնստրուկցիայով:

Որպես ջեռուցման սարքեր կընտրվեն արտասահմանյան արտադրության ջեռուցիչներ ($H=500$ մմ):

Ջեռուցիչներին մոտեցող արբերիչների վրա տեղադրվում են կարգավորիչ փականներ, իսկ ջեռուցիչի վրա՝ օդահեռացման փական՝ Մանսկի:

Ջեռուցման համակարգը իրականացվելու է պոլիպրոպիլենե խողովակներով:

ՕԴԱՓՈՒՆՈՒԹՅՈՒՆ.-Բնակարանների սան.հանգույցներից և խոհանոցներից օդի արտածումը բնական է:

Վերին հարկում եղած բոլոր սան. հանգույցներից օդը կարտածվի առանցքային օդամուղների միջոցով, ամառային ռեժիմում օդի քարշը ապահովելու համար:

Բոլոր օդատարները հորանների միջով բարձրացվելու են մինչև 4.5 մ: Բոլոր սան. հանգույցների և խոհանոցների հորանների վրա վերնում նախատեսվում են դեֆլեկտորներ:

Ավտոկայանատեղիում նախատեսվում է թարմ օդի ներածում և օդի դիմհար ավտոկայանատեղերին ու աստիճանավանդակների նախամուտքերին, ինչպես նաև օդի արտածում և ծխահեռացում:

Ծխահեռացում է նախատեսվում նաև բնակելի հարկերի միջանցքներից և օդի դիմհար միջանցքներին և վերելակների հորաններին:

Արտածման և ծխահեռացման օդամուղները նախատեսված է տեղադրել տանիքում, կամ ճարտարապետի կողմից տրամադրված օդափոխության խցերում:

1.5.5 *Էլ. մատակարարում*

Կառուցապատողը օրենքով սահմանված կարգով դիմել է ՀԷՑ ՓԲԸ-ին էլեկտրամատակարարման տեխնիկական պայմաններ ստանալու համար:

1.5.6 *Գազամատակարարում*

Կառուցապատողը օրենքով սահմանված կարգով դիմել է Գազպրոմ Արմենիա ՓԲԸ-ին գազամատակարարման տեխնիկական պայմաններ ստանալու համար:

1.5.7 *Էներգախնայողության միջոցառումներ*

Էներգախնայողության նպատակով շենքում նախատեսված են հետևյալ միջոցառումները

- Ջերմային կորուստների նվազեցման նպատակով խողովակաշարերի և օդատարների համար կիրառվում են բարձր արդյունավետության ջերմամեկուսիչներ
- Արտաքին կոնստրուկցիաների ջերմամեկուսացում.
- Օդատարների ջերմամեկուսացում ժամանակակից ջերմամեկուսիչ նյութերով.
- Ջերմային կորուստների նվազեցման նպատակով կիրառվում են բարձր արդյունավետության ջերմամեկուսիչներ /пеноплекс/:
- Օդափոխության համակարգում բարձր արդյունավետությամբ ղեկավարվող ջերմափոխանակիչների կիրառում:

1.5.8 *Կանաչապատման աշխատանքներ*

Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո նախատեսվում է իրականացնել տարածքի կանաչապատում:

Կանաչապատումը նախատեսվում է իրականացնել տարածաշրջանին և տեղի կլիմայական պայմանների բնորոշ ծառաթփային բուսականությամբ, համաձայն Կառավարության 2018 թվականի փետրվարի N108 որոշման պահանջներին համապատասխան:

Նախքան ծառատնկման աշխատանքների սկսելը անհրաժեշտ է կանաչապատվող տարածքում իրականացնել հետևյալ ագրոմելիորատիվ միջոցառումները.

- Ոռոգման համակարգի անցկացում,
- Համաձայն ծառագիտական նախագծի համարակալված ցցափայտերի օգնությամբ ծառերի ու թփերի փոսերի տեղի նշահարում,
- Ծառերի համար 1մ խորությամբ և 50սմ լայնության փոսերի պատրաստում ,
- Թփերի համար 50-60սմ խորությամբ և 40սմ լայնության փոսերի պատրաստում,
- Բոլոր փոսերի մոտ համարժեք ծավալի հողախառնուրդի կուտակում. պատրաստված 3 բաժին սևահողից, 1 բաժին կարմիր ավազից, 1 բաժին տորֆահողից և 0.5 բաժին փտած գոմաղբից, վրան ավելացնել մուլչ:

Ագրոտեխնիկական միջոցառումների ավարտից հետո խորհուրդ է տրվում նշված տարածքում ծառատունկն իրականացնել ուշ աշնանը կամ վաղ գարնանը: Տնկանյութը

ծառերի դեպքում պետք է լինի 1.52-2.0մ, թփերի դեպքում՝ 0,5-0,8մ: Տնկանյութը կարելի է ձեռք բերել անտառային և դեկորատիվ տնկարաններից: Որպեսզի պաշտպանիչ կանաչ գոտում խոտածածկ առաջանա անհրաժեշտ է 1 ք.մ.-ում նախատեսվում է ցանել 0,04 կգ խոտի սերմ: Ծառատնկման հաջորդ 3 տարիներին խորհուրդ է տրվում վեգետացիայի ընթացքում 2-3 անգամ իրականացնել խնամքի (քաղիան, փխրեցում) աշխատանքներ, անհրաժեշտության դեպքում նաև վնասատուների նկատմամբ թունաքիմիկատներով կամ կենսաբանական պայքարի միջոցառումներ:

Նախատեսվում է կազմակերպված ոռոգման ցանց: Ոռոգումը իրականացվելու է ցնցուղային եղանակով, նաև նախատեսված են ռետինե խողովակներ ամբողջությամբ ոռոգում կազմակերպելու համար:

Կանաչապատ տարածքների ոռոգման ընկերությունը կդիմի լիազորված մարմնին համապատասխան ջրամատակարարման տեխնիկական պայմաններ ստանալու համար:

Կանաչապատման աշխատանքների իրականացման համար նախատեսվում է ձեռք բերել մոտ 1000մ³ բուսահող: Բուսահողի ձեռքբերման վայրը կհամաձայնեցվի Երևանի քաղաքապետարանի հետ:

Ստորև ներկայացվում է ծառերի և բուսատեսակների անվանացնկը:

Թղկի սրտատերեվ կարմիր - 12 հատ

Գնդաձեվ իլենի - 4 հատ

Գնդաձեվ թույա - 6 հատ

Բարբարիս - 3 հատ

Ասպիրակ - 4 հատ

Ֆորզիցիա - 3 հատ

Խենոմելիս - 5 հատ

Սամշիտ - 108 գծմ

Եղևնի կովկասյան - 5 հատ

Թզուկ վարդեր - 30 մ²

Սիզամարգ – 1576 մ²

1.5.9 Կանաչ տարածքի ոռոգման ջրապահանջի հաշվարկ

Կանաչապատ տարածքի 1 մ²-ի մեկ ոռոգման համար ջրի ծախսի նորման կազմում է 4-6 լ/ մ²:

Տեղանքի շոգ կլիմայական պայմանների համար ընդունում ենք առավելագույն արժեքները.

գազոնների ոռոգում՝ $n_6 = 0.006 \text{ մ}^3/\text{մ}^2$

Ոռոգման համար ջրապահանջը որոշվում է՝

$$W_{u.3} = (n_6 \times S) \times K \times t$$

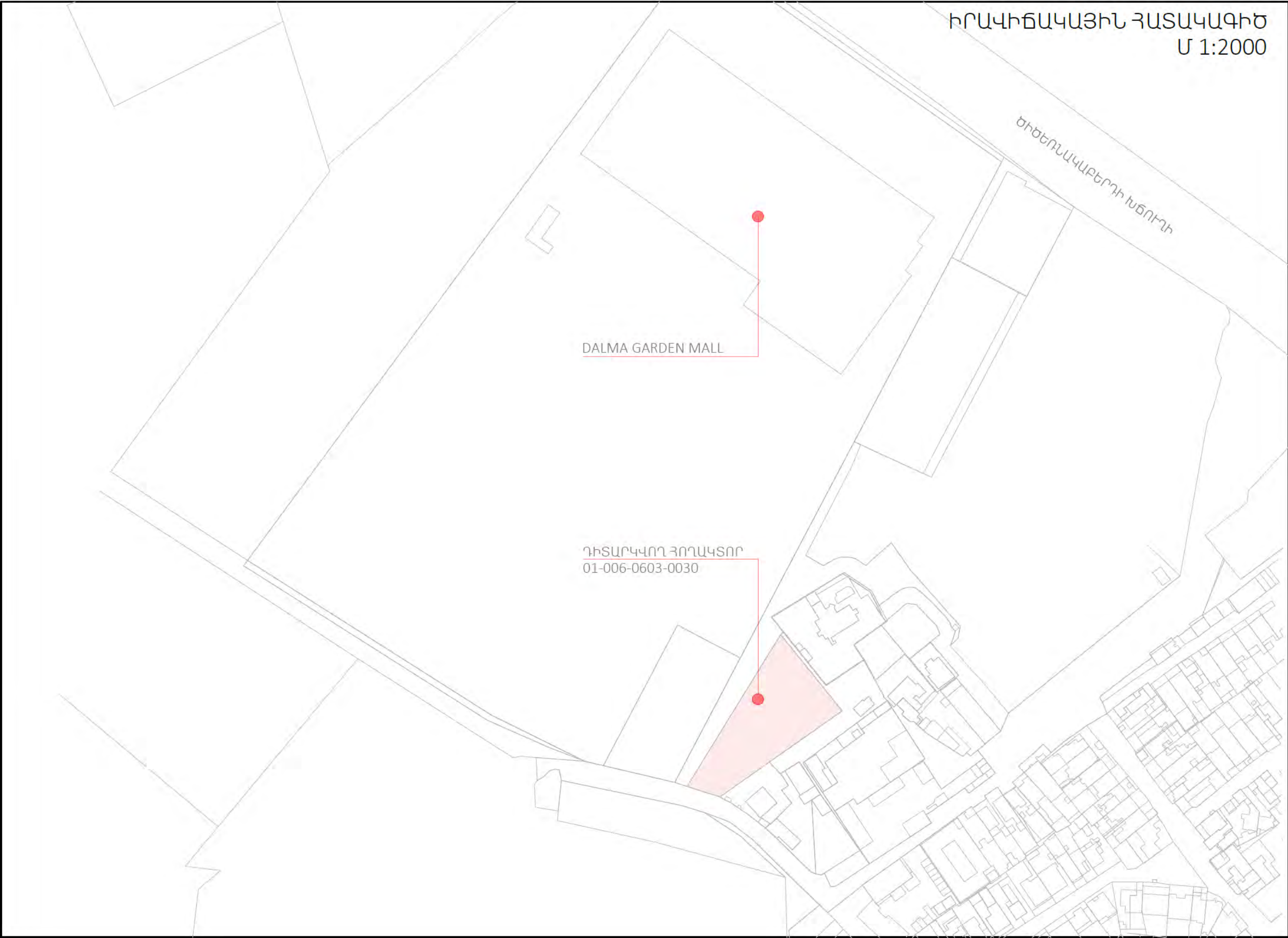
որտեղ՝ S – ոռոգվող տարածքի մակերեսն է, գազոնների մակերեսը՝ $S_1 = 1560 \text{ մ}^2$,

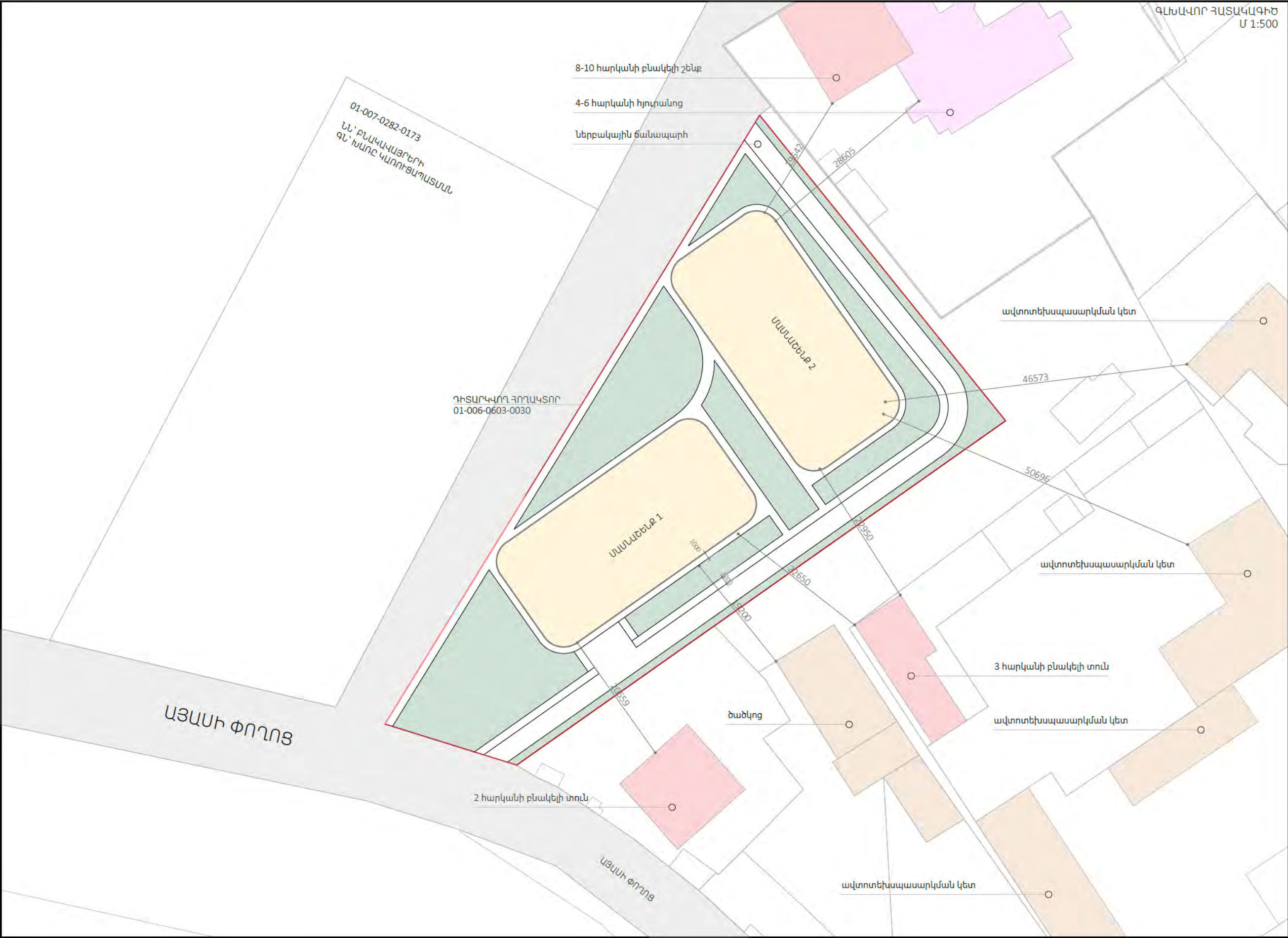
K – ոռոգման օրական հաճախականությունն է, $K = 2$

t – ոռոգման օրերի պլանավորված թվաքանակն է, $t = 175 \text{ օր}$

$$W_{u.3} = (0.006 \times 1560) \times 2 \times 175 = 3276 \text{ մ}^3/\text{տարի}$$

1.5.10 Նախատեսվող գործունեության իրավիճակային հատակագիծ

1.5.12 Շինարարական աշխատանքների իրականացման ժամանակացույց

ՀՀ ք. Երեվան, Աջափնյա Վարչական Շրջան, ՀԱԼԱԲՅԱՆ ՓՈՂՈՑ 20/16 ՀԱՍՑԵՈՒՄ
ԿԱՌՈՒՑՎՈՂ ԲԱԶՄԱԲՆԱԿԱՐԱՆ ԲՆԱԿԵԼԻ ՇԵՆՔԻ ՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ
ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑ

	ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	ԱՄԻՍՆԵՐ											
		3	6	9	12	15	18	21	24	27	30	33	36
1	Ե/ք կոնստրուկցիաներ												
2	Պատեր												
3	Պարապետներ												
4	Երեսապատման իրականացում												
5	Պատուհանների տեղադրում												
6	Ճաղավանդակների տեղադրում												
7	Վերելակների տեղադրում												
8	Տանիքածածկի իրականացում												
9	Ապամոնտաժում												
10	Կնաչապատում												

2. ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈԱՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱԿԱՆ ՍԽԵՄԱՆ

Որպես շինհրապարակ դիտարկվելու է ամբողջ հողատարծքը:

Ելնելով առկա պայմաններից շինությունները բացի շինարարական նորմերով տրված անվտանգության հրահանգներից, անհրաժեշտ է կազմակերպել և աշխատանքների կատարման նախագծում արտացոլել անվտանգության նորմերի անհատական մոտեցումներ հատկապես կապված կռունկի գործողության գոտում կատարվելիք շին. մոնտաժային աշխատանքների վերաբերյալ:

Շին. մոնտաժային աշխատանքները պետք է կատարել պահպանելով շինարարական նորմաները, կանոնները, ստանդարտները և նախագծի տեխնիկական պայմանները:

Շինարարության իրականացման որակի չափանիշները հսկվում են տեխնիկական հսկողություն իրականացնող մարմնի կողմից, հատկապես ակտավորելով թաքնված աշխատանքների իրականացումը, գրանցելով վարման մատյանում:

Շին. հրապարակը կազմակերպելիս պետք է ղեկավարվել հակահրդեհային անվտանգության վարչության կողմից տրված հրահանգների:

Շին. հրապարակը կոմպլեկտավորվում է հակահրդեհային ինվենտարով:

Շինարարության ընթացքում անհրաժեշտ է կատարել միջոցառումներ զերծ պահելու շրջակա միջավայրը աղտոտումից:

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ

1. Աշխատանքների բնույթից ելնելով՝ բանվորական բրիգադները ձևավորվում են որպես բազմապրոֆիլ կամ մասնագիտացված:

2. Բազմապրոֆիլ բրիգադները նպատակահարմար է կազմավորել խոշորացված (ընդհանրացված) տիպի ավարտուն շինարարական արտադրանքի, աշխատանքների ընդհանրացված փուլի, կոնստրուկտիվ հանգույցի ստեղծման նպատակով:

3. Բրիգադների քանակական և մասնագիտական - որակական կազմը սահմանվում է աշխատանքների ծրագրված ծավալների, աշխատատարության և աշխատանքների կատարման ժամկետների հիման վրա:

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Բանվորների աշխատանքի պաշտպանությունը ապահովվելու է անհատական պաշտպանության միջոցների կիրառմամբ (հատուկ արտահագուստ, կոշիկ), համալիր պաշտպանության միջոցառումների կատարումով (ցանկապատում, լուսավորում, օդափոխում, պաշտպանիչ և արգելակիչ սարքեր և հարմարանքներ և այլն), սանիտարակենցաղային շինություններով և սարքավորումներով՝ գործող նորմերին և կատարվող աշխատանքների բնույթին համապատասխան:

2. Շինմոնտաժային աշխատանքների կատարման ընթացքում պահպանվելու են շինարարությունում անվտանգության տեխնիկայի վերաբերյալ շինարարական նորմերի և կանոնների պահանջները:

3 Աշխատանքի պաշտպանության՝ անվտանգության տեխնիկայի, արտադրական սանիտարահիգիենիկ միջոցառումների և հակահրդեհային անվտանգության վերաբերյալ անց է կացվելու հրահանգում: Շինմոնտաժային աշխատանքների կատարման ընթացքում պահպանվելու են շինարարությունում անվտանգության տեխնիկայի վերաբերյալ շինարարական նորմերի և կանոնների պահանջները:

4 Բանվորների անվտանգության տեխնիկայի ուսուցման, հրահանգման ժամանակին և որակով անցկացման, անհատական պաշտպանական միջոցների վիճակի և կիրառման, արտադրական անվտանգության և արտադրական սանիտարահիգիենիկ անվտանգության հետ կապված բոլոր միջոցառումների կատարման հսկողությունը վերապահվում է աշխատանքներն իրականացնող կազմակերպությանը:

Անհրաժեշտ է ավելի հետևողական մշտադիտարկումներ իրականացնել շինարարական գործունեության ոլորտում՝ արձանագրելով շինհրապարակի որակի, բանվորական հագուստի կուլտուրայի, անվտանգության կանոնների հնարավոր անհամաչափությունները:

2.1 Աշխատանքների կատարման սխեմա

Նախագծի շինարարության կազմակերպումը մշակված է ՀՀՇՆ 3. 01.01.2008-ի դրույթներով: Շին աշխատանքների իրականացման համար նախատեսվում է 2 փուլ՝ նախապատրաստական և հիմնական, ընդհանուր տևողությունը 36 ամիս: Նախապատրաստական փուլում կատարվում են հետևյալ աշխատանքները.

- Շին. հրապարակի ժամանակավոր ցանկապատում հետիոտն գլխածածկույթով
- Ժամանակավոր էլեկտրոմատակարարում և ջրամատակարարում
- Շին. նյութերի և բետոնի ընդունման հարթակների պատրաստում
- Շին. հրապարակի գիշերային լուսավորվածություն

Հիմնական փուլում կատարվում է մասնաշենքերի շինարարությունն՝ ըստ նշված ժամանակացույցի և օրացույցային գրաֆիկի:

Հողային աշխատանքները փոստրակում և խրամուղիներում կատարվում են “հետ-բահ” էքսկավատորով:

Բոլոր տիպի շինարարական աշխատանքները անհրաժեշտ է կատարել պահպանելով անվտանգության տեխնիկայի կանոնները ըստ ՇՆԵՎԿ III-IV.2008-ի դրույթներով, ինչպես նաև աշխատանքների կատարման նախագծում նշված լրացուցիչ միջոցառումներով:

Հիմքերը տեղադրելուց առաջ հիմնատակը պետք է ընդունվի երկրաբանի կողմից հաստատված ակտով (բաց փոստրակի ընդունման ակտ):

Բեռի ուղղահայաց և հորիզանական տեղափոխությունները պետք է կատարվեն ազդարարի ազդանշանին համապատասխան, պահպանելով անվտանգության գոտու սահմանները, ինչպես նաև բեռի անկման հորիզոնական տեղափոխությունը /նախագծով այն համարվում է 10մ, նշահարելով դեղին գույնով, ապահովել դիսպետչերական կամ մեկ աշտարակային կռունկի գործողության գոտում բացառել կից շենքի աշտարակային կռունկի գործողությունը տվյալ գոտում/: Անմիջապես հիմքերի տակ բնահողը մշակվում է ձեռքով, ձեռքի պարզագույն գործիքներով՝ փոքր մեխանիզմներով:

Հաշվի առնելով տեղանքի սուղ պայմանները, անհրաժեշտ է կազմակերպել անվտանգության տեխնիկայի կանոնների իրականացման համալիր մշակում՝

ղեկավարվելով ՀՀՇՆ III-IV.2008-ի դրույթներով: Բեռի ուղղահայաց և հորիզոնական տեղափոխությունները պետք է կատարվեն ազդարարի ազդանշանին համապատասխան, պահպանելով անվտանգության գոտու սահմանները, ինչպես նաև բեռի անկման հորիզոնական տեղափոխությունը:

Կռունկով բեռի տեղափոխումը բացառիկ դեպքերում գոյություն ունեցող շենքերի տանիքի վրայով կատարվում է շինարարության ղեկավարի գրավոր կարգադրությամբ, ապահովվելով բեռի անվտանգ տեղափոխումը, անվտանգության ճարտարագետի մշտական ներկայությունը:

Աշտարակային կռունկի մոնտաժումը ե/բետոնե ծածկի սալի վրա կատարվում է նախագծի կոնստրուկտորի հիմնավորված լուրջ հաշվարկով: Աշտարակային կռունկի մոնտաժման աշխատանքները իրականացվում է համապատասխան արտոնագիր ունեցող կազմակերպության կողմից ըստ կռունկի անձնագրային տվյալների:

Ապրանքային բեռնը շին.հրապարակ է բերվում պատրաստի վիճակում՝ բեռնատար ինքնաթիռների միջոցով ավտոմատ բեռնա-շաղխային հանգույցից: Ամրանային իրերը պատրաստվում են հատուկ պոլիգոններում, մասամբ շին. հրապարակում:

Շինարարության ընթացքում այլ անձանց իրավունքների սահմանափակումը հետևում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Քանի որ այս տարածքը գտնվում է քաղաքի բնակելի թաղամասում, ամբողջ շինարարության ընթացքում միջոցառումներ իրականացնել շրջակա միջավայրի պահպանության վերաբերյալ: Փոշուց զերծ մնալու համար տարածքը մշտական խոնավ պահել և ապահովել ոռոգման ջրով:

Թույլ չտալ նորմայից ավել վնասակար արտանետումներ դեպի մթնոլորտ, շին. մեքենաները շին. հրապարակ պետք է մտնեն և դուրս գան մաքուր վիճակով: Բնահողով բարձված մեքենաների թափքը պետք է թրջել և ծածկել պոլիէթիլենային թաղանթներով թույլ չտալով փոշու ամպի գոյացություններ: Երեկոյան ժամերին դադարեցնել աղմկոտ աշխատանքների կատարումը: Պարբերաբար, և ըստ անհրաժեշտության, կկազմակերպվի շինարարական աղբի տեղափոխում թափոնատեղ:

Բոլոր բնապահպանական միջոցառումները ներառվել են Նախնական գնահատման հայտի հաջորդ բաժիններում՝ բնապահպանական միջոցառումների ծրագրում և բնապահպանական կառավարման և մոնիթորինգի պլաններում:

Շինարարական աշխատանքների բնութագրերը և տիպերը հետևյալն են

Բազմաբնակարան բնակելի շենքի կառուցման շինարարական աշխատանքները ներառում են.

- Նախապատրաստական փուլի աշխատանքներ
- Հողային աշխատանքներ
- Միաձույլ ե/բ կոնստրուկցիաներ
- Պատեր և միջնապատեր
- Տանիքային աշխատանքներ
- Ներքին ինժեներական ցանցեր
- Հարդարման աշխատանքներ

- Երեսպատման աշխատանքներ
- Տարածքի բարեկարգման աշխատանքներ, որոնք ներառում են բետոնյա սալվածքներ և ասֆալտապատ հարթակներ:

2.2 Հիմնական շինարարական մեքենաների և մեխանիզմների պահանջարկը

Հիմնական շինարարական տեխնիկայի պահանջարկը որոշվում է աշխատանքների ծավալների, մեխանիզմների և մեքենաների միջին արտադրողականության և աշխատանքների կատարման ընտրված եղանակների հիման վրա: Հիմնական մեքենաների և մեխանիզմների անվանացանկը բերված է ստորև՝

Աղյուսակ 1 Շինարարական մեքենաների և մեխանիզմների անվանացանկ

NN	Անվանում	Մակնիշ	Քանակ
1	Աշտարակային կցովի վերամբարձ կրունկ	QTZ 125 H 6015	1
2	Ավտոմոբիլային կտունկ	LIEBHERR LTM 1100-4.2	1
3	Էքսկավատոր՝	CAT 320	3
4	Շարժական կոմպրեսոր	Comp air C 76	1
5	Ավտոբեռնապոմպ	Merc B. Acrtos 4144 D	2
6	Թրթռիչ մակերեսային էլեկտրական	IB-91A	2
7	Թրթռիչ խորքային էլեկտրական	IB-102A	4
8	Փոխարկիչ թրթռիչների համար	IB-4	2
9	Տոփանիչներ պնևմո և ձեռքի		4
10	Փոքր մեքենայացման միջոցներ	կոմպլեկտ	2
11	Ավտոինքնաթափ		ըստ հաշվարկի
12	Ավտոբեռնախառնիչ	Kamaz 58149 z	ըստ հաշվարկի

Շինարարական տեխնիկայի համար համապատասխան վառելիքի լիցքավորումը և յուղումը իրականացվելու է շինհրապարակից դուրս լցակայաններում կամ սպասարկման կետերում:

Շինարարական աշխատանքների իրականացման համար անհրաժեշտ բետոնի խառնուրդը կմատակարարվի բետոնատար ավտոմեքենաներով, մասնագիտացված ընկերության կողմից, պայմանագրային հիմունքներով:

2.3 Հիմնական շինարարական աշխատանքների և ռեսուրսների ծավալները

Նախատեսվող բնակելի շենքի հողային աշխատանքների իրականացման արդյունքում կառաջանա՝

- հանույթ՝ 32385մ³ հողային զանգված
- հետլիցք՝ 5397մ³ հողային զանգված

Ավելցուկային 26988 խմ հողային զանգվածը կտեղափոխվի տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից հատկացված վայր:

Հետլիծքի համար նախատեսված հողային զանգվածը պահվելու է շինհրապարակում: Պարբերաբար իրականացվելու է ջրցան, լրացուցիչ փոշու արտանետումներից խուսափելու համար:

Շինարարությունում աշխատողների ընդհանուր թիվը՝ 60 մարդ, որից

- Ինժեներատեխնիկական անձնակազմ - 3 մարդ
- Բանվորներ - 57 մարդ

2.3.1 Նյութերի և բնառեսուրսների օգտագործում

Բազմաբնակարան բնակելի շենքի կառուցման շինարարության ժամանակ օգտագործվում են տարբեր շինարարական նյութեր, այդ թվում երկաթբետոն, սրբատաշ և կոպտատաշ քար, փայտ, մետաղ, ապակի, բարձրորակ սվաղ, երեսապատման բարձրորակ նյութեր, ավազ, ցեմենտ, ներկանյութեր, բետոնյա կոնստուկցիաներ, մետաղական կոնստուկցիաներ և այլն:

Բնառեսուրսներից օգտագործվելու է ջուր՝ տարածքների ջրցանի, հողի/գրունտի խոնավացման համար՝ և շինանձնակազմի խմելու կենցաղային նպատակների համար:

ա) Շինանձնակազմի կենցաղային և տնտեսական ջրածախսը որոշվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$W_{\Sigma} = (n \times N + n_1 \times N_1) \times T, \text{ որտեղ}$$

n – ԻՏ աշխատողների, ծառայողների թվաքանակն է՝ 3 մարդ

N – ԻՏՍ ջրածախսի նորմատիվն է՝ 0.016 մ³օր/մարդ

n_1 – սպասարկող աշխատողների թվաքանակն է՝ 57 մարդ

N_1 – սպասարկողների ջրածախսի նորմատիվն է՝ 0.025 մ³օր/մարդ

T – աշխատանքային օրերի թիվն է՝ 1080 օր

$$W_{\Sigma} = (3 \times 0.016 + 57 \times 0.025) \times 1080 = 1590.84 \text{ մ}^3/\text{շին. ժամ. կամ } 1.473 \text{ մ}^3/\text{օր:}$$

բ) Ջրցանի համար օգտագործվող ջրի ծախսը որոշվում է հետևյալ կերպ՝

$$U_1 = S_1 \times K_1 \times T, \text{ որտեղ՝}$$

S_1 – ջրվող տարածքի մակերեսը, 3900 մ²,

K_1 – 1 մ² օրական ջրցանի նորմը, 0.0015 մ³,

T – ջրցանի ժամանակահատվածը օրերով, 450

D – օրեկան ջրցանի քանակը, 2

$$U_1 = 3900 \times 0.0015 \times 450 \times 2 = 5265 \text{ մ}^3/\text{շին. ժամ. կամ } 11.7 \text{ մ}^3/\text{օր}$$

գ) Ամփվների լվացման և ջրալցման ծախսը որոշվում է հետևյալ կերպ՝

$$U_2 = S_2 \times K_2 \times T, \text{ որտեղ՝}$$

S_2 – լվացվող ավտոմեքենաների քանակը, 10 հատ,

K_2 – միավոր ծախսը 1 ավտոմեքենայի համար, 0.14 մ³,

T – ժամանակահատվածը օրերով, 1080

$$U_2 = 10 \times 0.14 \times 1080 = 1512 \text{ մ}^3/\text{շին. ժամ. կամ } 1.4 \text{ մ}^3/\text{օր}$$

Ընդամենը ջրօգտագործումը կկազմի 8367.84 մ³/շին. ժամ:

Բանվորկան և ԻՏԱ անձնակազմի կոմունալ-կենցաղային կարիքները հոգալու համար շինհրապարակում կտեղադրվեն թվով 2 հատ ժամանակավոր բիոզուգարաններ, որոնք շինաշխատանքների ավարտից հետո կապամոնտաժվեն: Բիոզուգարանները կսպասարկվեն մասնագիտացված կազմակերպության կողմից և կդատարկվեն ըստ անհրաժեշտության:

Շինհրապարակում սանիտարական կանոնները և նորմերը պահպանվելուն են համաձայն ՀՀ առողջապահության նախարարի 2012 թվականի սեպտեմբերի 19-ի N15-Ն հրամանի համաձայն:

Անիվների լվացման, ջրցանի, բանվորկան և ԻՏԱ անձնակազմի կոմունալ-կենցաղային կարիքները հոգալու համար ջրամատակարարումը կիրականացվի համաձայն Վեոլիա Ջուր ՓԲԸ-ի կողմից տրված տեխնիկական պայմանի:

Խմելու վորակի ջուրը կմատակարարվի շալցված, մասնագիտացված ընկերության կողմից:

Անիվների լվացումից առաջացած կեղտաջրերը կուղղվեն դեպի տարածքում նախատեսված պարզարան: Պարզարանում տեղի է ունենում մեխանիկական նստեգում, պարզեցված ջուրը կօգտագործվի տարածքի ջրցանման համար, իսկ փոքր քանակներով նստվածքը կհեռագվի որպես շինադր:

3. ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔԻ, ԱՅՆ ԹՎՈՒՄ՝ ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

Վարչական տեսակետից հետազոտվող տեղամասը տեղադրված է Երևան քաղաքի կենտրոնական մասում, Կենտրոն վարչական շրջանի տարածքում:

Գեոմորֆոլոգիական տեսակետից ուսումնասիրվող տարածքը գտնվում է Ծիծեռնակաբերդի հրաբխային բլրաթմբի-բարձունքի հարավ-արևելյան եզրամասային ստորոտում և իրենից ներկայացնում է հյուսիս-արևելքից դեպի հարավ-արևմուտք թեք դելյուվիալ լանջ:

Հիդրոերկրաբանական տեսակետից տարածաշրջանում գրունտային ջրերի տեղամասերը գտնվում են ցածր հորիզոնների վրա, քանի որ հրաբխածին կազմավորումները բնութագրվում են ճեղքավորվածությամբ: Ուսումնասիրվող տարածքն աղքատ է գրունտային ջրերից: Տեղամասում ըստ արխիվային նյութերի հրաբխային սարահարթի սահմաններում գրունտային ջրերը գտնվում են 70 մետրից խորը հորիզոններում:

Ֆիզիկաերկրաբանական վտանգավոր երևույթներ ինչպիսիք են կարստը, սողանքը, քարաթափությունը, փլուզումը և այլն, որոնք կարող են բացասական ազդեցություն ունենալ ուսումնասիրվող տեղամասում նախագծվող կառույցի վրա՝ բացակայում են:

Համաձայն ՀՀՇՆ 20.04 «Երկրաշարժադիմացկուն շինարարություն նախագծման նորմեր»-ի ՀՀ տարածքի սեյսմիկ գոտիավորման քարտեզի Երևան քաղաքը գտնվում է 2-րդ սեյսմիկ գոտում, գրունտի սպասվող առավելագույն սեյսմիկ արագացումները կազմում են 0,4g:

3.1 Տեղամասի երկրաբանա-լիթոլոգիական կառուցվածքը

Համաձայն նախորդ տարիներում հետազոտվող տեղամասին մոտ տարածքներում փորված հորատանցքերի, գրունտների լաբորատոր հետազոտությունների և արխիվային նյութերի տվյալների՝ նշված տեղամասի երկրաբանական կառուցվածքում մասնակցում են չորրորդական ժամանակաշրջանի նեոպլեյստոգեն դարակարգի հրաբխային ապարները՝ բազալտները, որոնց ծածկում են ժամանակակից էյուվիալ-դելյուվիալ նստվածքները և տեխնածին առաջացումները:

Տեղամասի երկրաբանական կտրվածքը, համաձայն արդիվային տվյալների, մինչև 25-30 մետր խորությունները ներկայացված է գրունտների հետևյալ տարատեսակներով (վերևից-ներքև)։

Շերտ-1	Սպիտակահողեր (կարբոնատային շերտ) դեղնասպիտակագույն, թույլ խոնավ, փխրուն, մասամբ ցեմենտացված, խճաքարի ու ավազների տեսքով, տեղ-տեղ բազալտի խճով:
Շերտ-2	Բեկորային գրունտ խճի ու խճավազի պարունակությամբ, կավավազային լցոնի 10-20% պարունակությամբ: Բեկորները բազալտային կազմի են, իսկ լցոնը բաց շագանակագույն, պինդ թանձրության
Շերտ-3	Բազալտներ մոխրագույն, ծակոտկեն, խոռոչավոր նաև թույլ ծակոտկեն, խոշորաբեկոր անջատումներով, մասամբ ջարդրտված ու խճայնացված, տեղ-տեղ խարամների ոչ մեծ հզորությամբ ենթաշերտերով:

Շերտ-4 Խարամներ մոխրագույն և կարմրավուն, ծակոտկեն ու խոռոչավոր, խճի ու ավազների տեսքով, խարամված բազալտի խճի և մանրաբեկորների պարունակությամբ

3.2 Կլիման

Ընդհանուր առմամբ Երևանի կլիման արտահայտված ցամաքային բնույթ է կրում՝ շոգ և չոր ամառներին հաջորդում են չափավոր ցուրտ, անկայուն ձնածածկով ձմեռները: Կլիմայի առանձնահատկությունները պայմանավորված են. ամռանը՝ հարավից՝ չոր տաք օդային զանգվածների, ձմռանը՝ հյուսիսից՝ ցուրտ օդային զանգվածների ներխուժումով:

Տեղանքի կլիմայական պայմանները բերված են ըստ Երևան-«Էրեբունի» օդերևութաբանական կայանի տվյալների:

Երևան քաղաքի հարավային արդյունաբերական շրջանի համար բերված են աղյուսակ 2.1-ում «Շինարարական կլիմայաբանություն» ՀՀՇՆ 22-01-2024 տվյալների համաձայն:

Օդի միջին ջերմաստիճանը, °C

Աղյուսակ 2.1.

Բնակավայրի անվանումը	Միջին ջերմաստիճանն ըստ ամիսների, °C												Միջին տարեկան, °C	Բացարձակ նվազագույն, °C	Բացարձակ առավելագույն, °C
	Հունվար	Փետրվար	Մարտ	Ապրիլ	Մայիս	Հունիս	Հուլիս	Օգոստոս	Սեպտեմբեր	Հոկտեմբեր	Նոյեմբեր	Դեկտեմբեր			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Երևան «Էրեբունի»	-3.6	-1.0	5.3	12.5	17.4	21.8	25.8	25.2	20.5	13.3	6.3	-0.2	11.9	-28	42

Օդի հարաբերական խոնավության բնութագիրը ըստ Երևան-«Էրեբունի» մետեոկայանի տվյալների բերված է աղյուսակ 2.2-ում:

Օդի հարաբերական խոնավությունը, %

Աղյուսակ 2.2.

Բնակավայրի անվանումը	Օդի հարաբերական խոնավությունը, %																
	ըստ ամիսների												Միջին տարեկան	Ամենացուրտ ամսվա օդի հարաբերական խոնավությունը, %		Ամենատաք ամսվա օդի հարաբերական խոնավությունը, %	
														Միջին ամսական	Միջին ամսական, ժամը 15-ին	Միջին ամսական	Միջին ամսական, ժամը 15-ին
	Հունվար	Փետրվար	Մարտ	Ապրիլ	Մայիս	Հունիս	Հուլիս	Օգոստոս	Սեպտեմբեր	Հոկտեմբեր	Նոյեմբեր	Դեկտեմբեր					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Երևան «Էրեբունի»	79	75	62	56	57	49	45	46	49	62	73	79	61	79	67	45	28

Տեղումների բնութագիրը ըստ Երևան-«Էրեբունի» օդերևութաբանական կայանի տվյալների բերված է աղյուսակ 2.3-ում:

Տեղումների բնութագիրը

Աղյուսակ 2.3.

Բնակավայրի անվանումը	միջին ամսական Տեղումների քանակը _____ մմ օրական առավելագույն													Տեղումների քանակը նոյեմբեր- մարտ ամիսներին, մմ	Տեղումների քանակը ապրիլ- հոկտեմբեր ամիսներին, մմ
	ըստ ամիսների														
	Հունվար	Փետրվար	Մարտ	Ապրիլ	Մայիս	Հունիս	Հուլիս	Օգոստոս	Սեպտեմբեր	Հոկտեմբեր	Նոյեմբեր	Դեկտեմբեր	Տարեկան		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Երևան	24	23	32	35	45	23	11	8	12	29	28	21	291	128	163
«Էրեբունի»	24	23	34	29	42	34	29	37	51	35	36	28	51		

Քամու ակտիվությունը ռեգիոնում ըստ Երևան-«Էրեբունի» մետեոկայանի տվյալների բերված է աղյուսակ 2.4-ում:

Քանու բնութագիրը

Աղյուսակ 2.4.

Բնակավայրի անվանումը	Ամիսներ	Կրկնելիությունը, %								Անդրերի կրկնելիությունը, %	Միջին ամսական արագությունը, մ/վ	Գերակշռող ուղղությունը հունիս - օգոստոս ամիսներին	Միջին արագություններից նվազագույնը ըստ ուղղությունների հունիսին, մ/վ	Գերակշռող ուղղությունը դեկտեմբեր - փետրվար ամիսներին	Միջին արագություններից առավելագույնը ըստ ուղղությունների հունվարին, մ/վ					
		ըստ ուղղությունների																		
		Միջին արագությունը, մ/վ																		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16					
Երևան «Էրեբունի»	հունվար	4	9	11	14	21	25	12	4	76	0.7	Հվ	2.4	Հվ	2.7					
		2.2	2.2	2.2	2.9	2.7	2.3	2.6	2.7											
	ապրիլ	7	14	8	16	20	16	13	6	45	1.9									
		3.1	3.2	2.8	4.0	3.1	3.0	3.8	3.6											
	հուլիս	17	28	4	9	17	13	8	4	36	2.8									
		5.2	5.7	2.8	2.7	2.4	2.7	2.9	4.3											
	հոկտեմբեր	6	18	10	10	21	20	10	5	63	1.0									
		2.9	2.5	2.1	2.5	2.3	2.4	2.9	3.5											

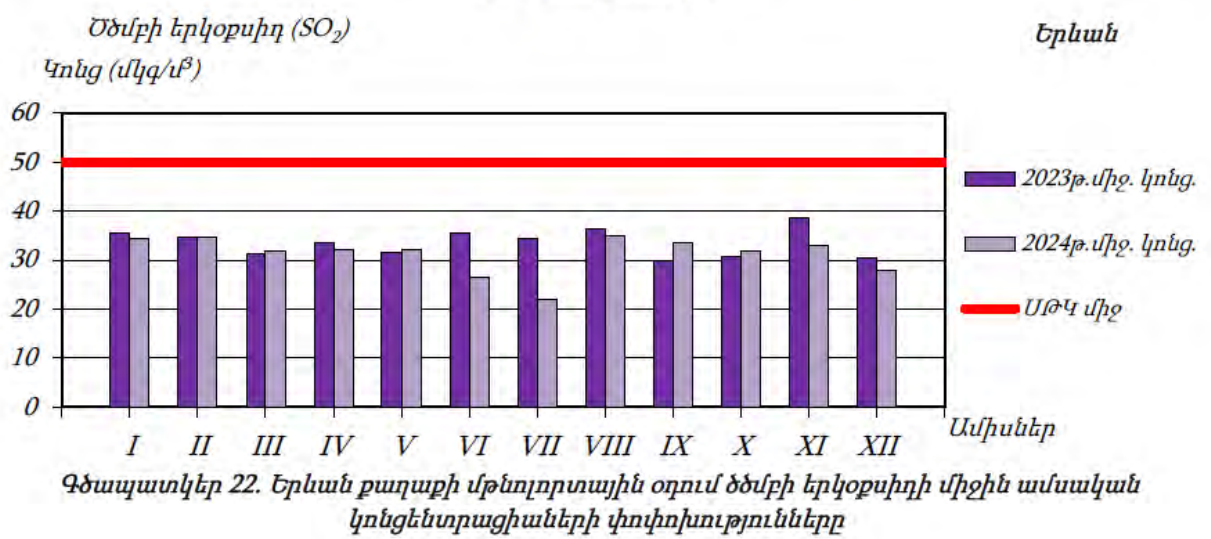
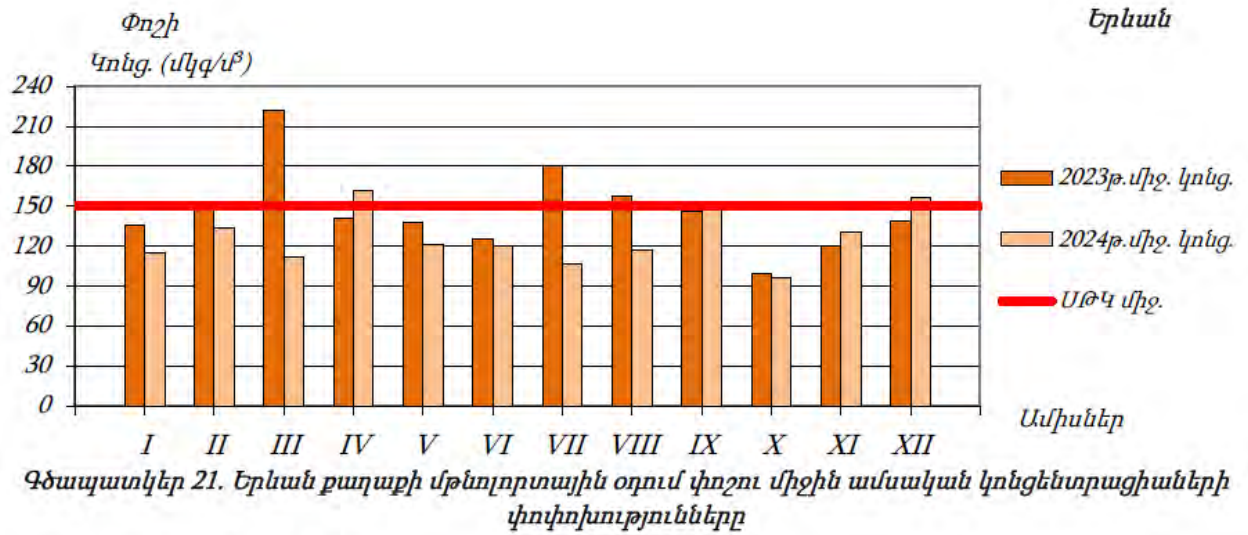
3.3 Օդային ավազան

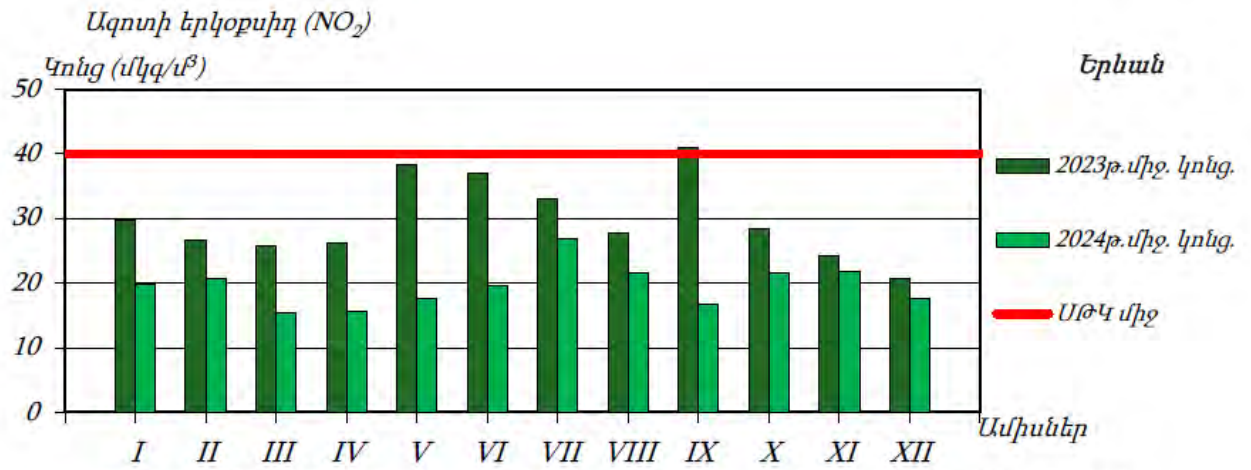
Օդային ավազանի աղտոտվածության մոնիտորինգային աշխատանքները կատարվում են ՀՀ Շրջակա միջավայրի նախարարության «Հիդրոօբերևութաբանության և մոնիտորինգի կենտրոն» (ՀՄԿ) ՊՈԱԿ-ի կողմից:

Երևան քաղաքում կատարվում են փոշու*, ծծմբի երկօքսիդի**, ազոտի երկօքսիդի, և գետնամերձ օզոնի դիտարկումներ: Քաղաքում գործում է 45 շարժական դիտակետ և 5 անշարժ դիտակայան: 2024 թվականի 4-րդ եռամսյակում Երևան քաղաքի մթնոլորտային օդում փոշու միջին ամսական կոնցենտրացիան դեկտեմբեր ամսին աննշան գերազանցել է համապատասխան ՍԹԿ-ն:

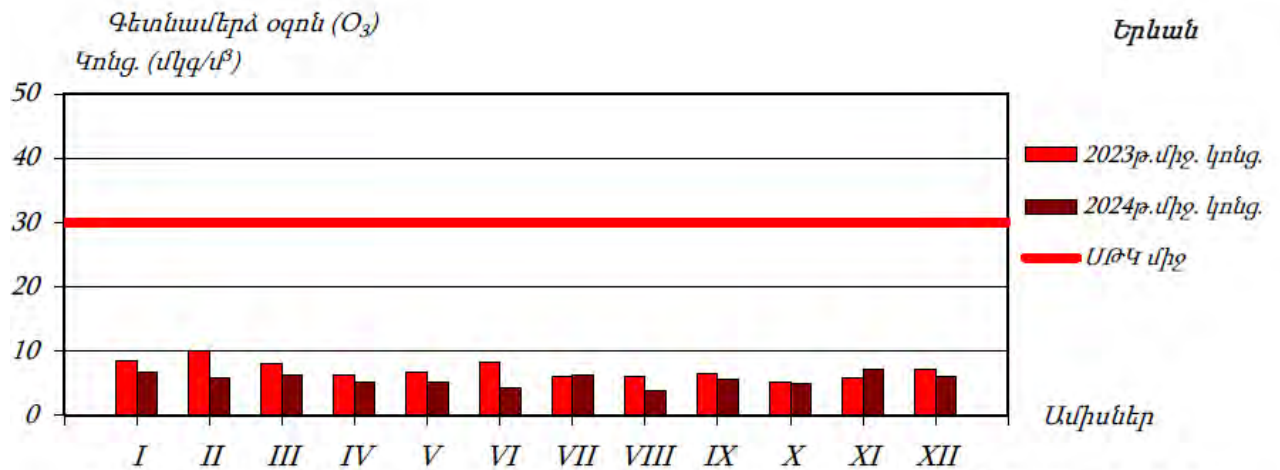
Ազոտի երկօքսիդի և ծծմբի երկօքսիդի միջին ամսական կոնցենտրացիաները երեք ամիսներին չեն գերազանցել համապատասխան ՍԹԿ-ները:

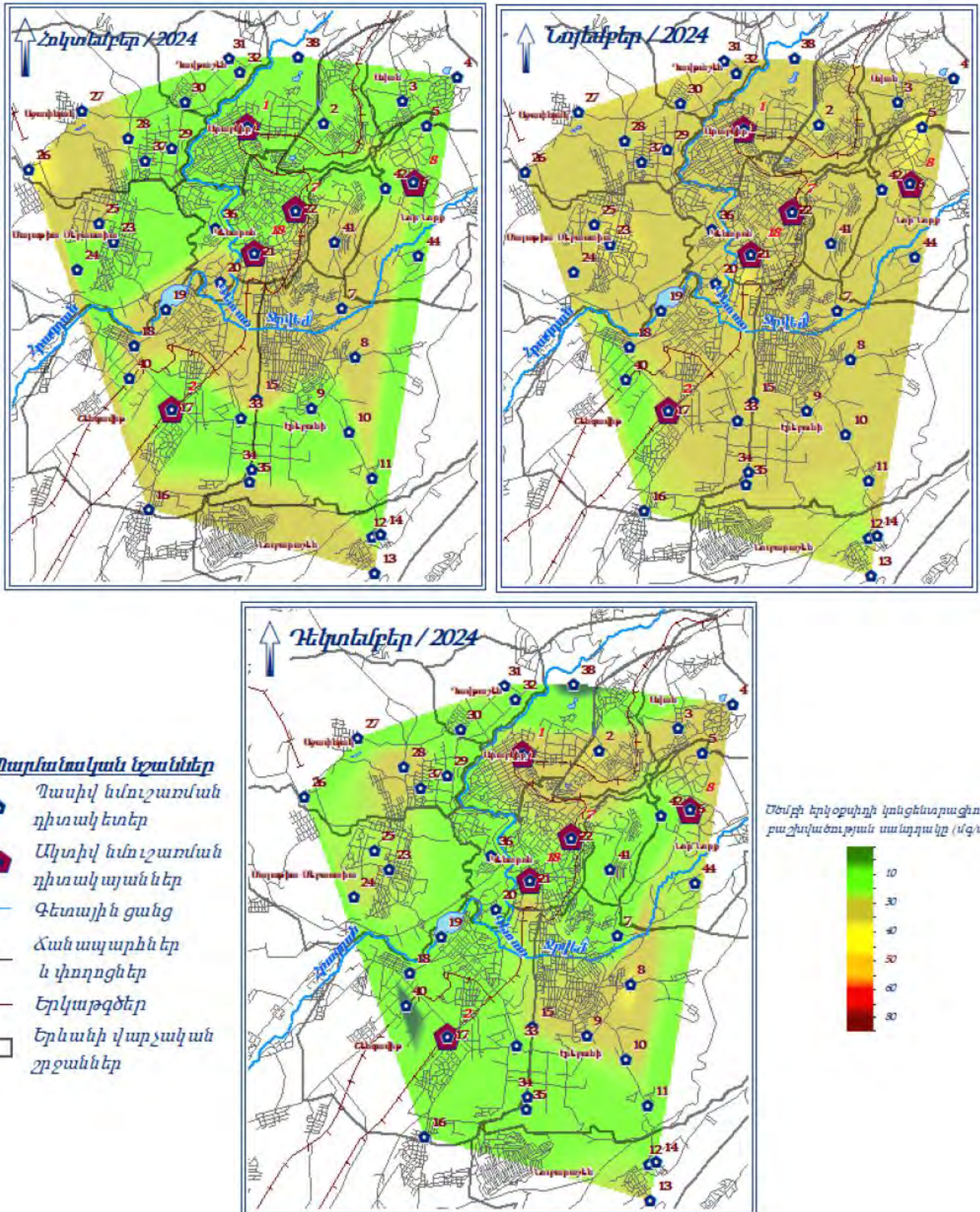
Գծապատկեր 15. Երևան քաղաքի մթնոլորտային օդում ազոտի երկօքսիդի միջին ամսական կոնցենտրացիաների փոփոխությունները

Գծապատկեր 23. Երևան քաղաքի մթնոլորտային օդում գետնամերձ օզոնի միջին ամսական կոնցենտրացիաների փոփոխությունները

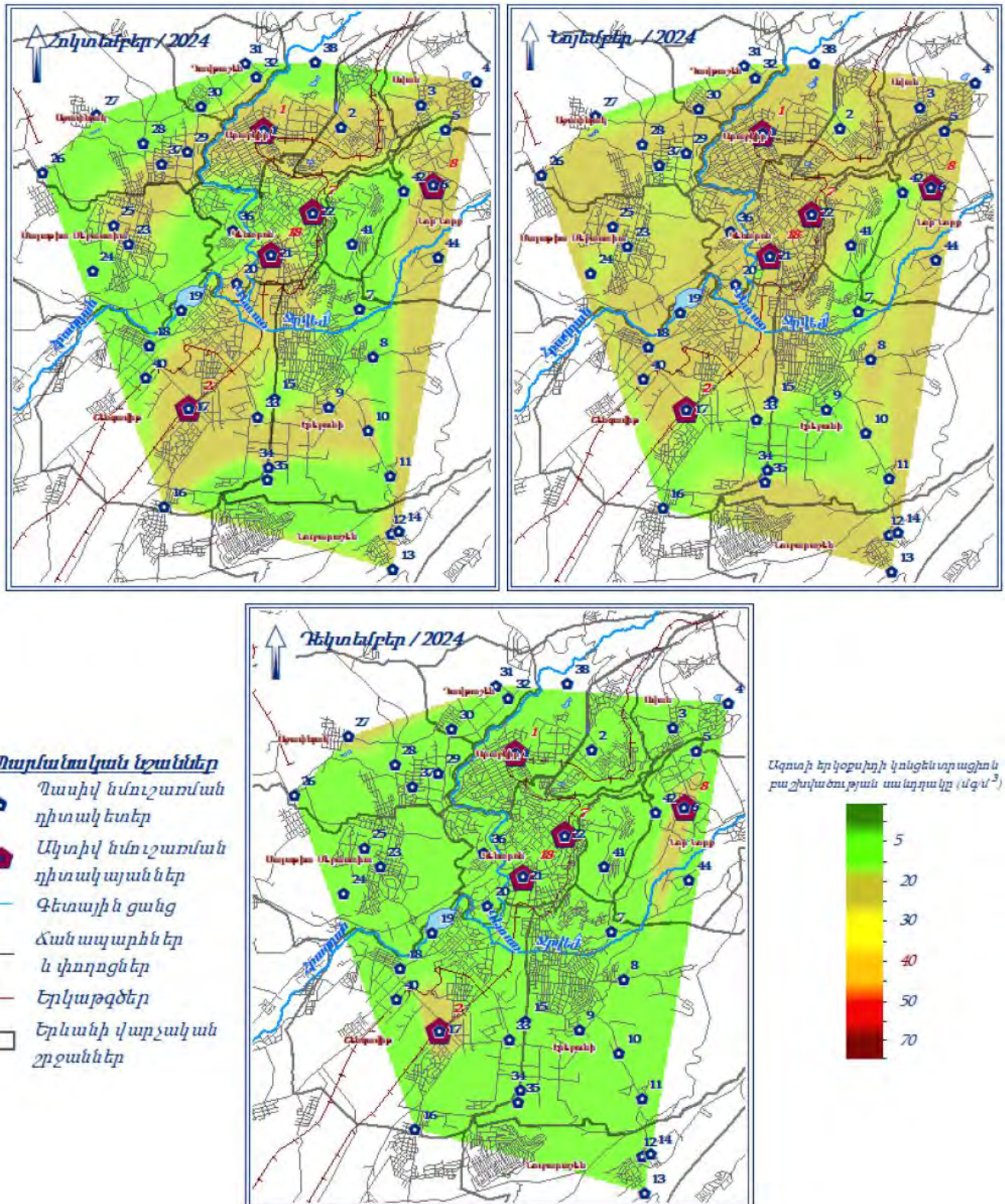

Երևան քաղաքի մթնոլորտային օդում ծծմբի երկօքսիդի SO_2 միջին տնտեսական կոնցենտրացիոն բաշխվածությունը

Երևան քաղաքի մթնոլորտային օդում ազոտի երկօքսիդի (NO_2) միջին ամսական կոնցենտրացիոն բաշխվածությունը

ԵՐԵՎԱՆԻ ՔԱՂԱՔԻ ՄԹՆՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ՕԴՆ ԱՂՏՈՏՈՂ ՆՅՈՒԹԵՐԻ ՖՈՆԱՅԻՆ ԿՈՆՑԵՆՏՐԱՑԻԱՆԵՐ (ՀՆԳԱՄՅԱ ՄԻՋԻՆ)

Քաղաք	Աղտոտող նյութ	Միջին հնգամյա կոնցենտրացիա (ֆոն), մգ/մ ³
Երևան	Ազոտի երկօքսիդ	0.026
	Ծծմբի երկօքսիդ	0.017
	Ածխածնի օքսիդ	1.5
	Փոշի	0.142

Սույն հայտում նախատեսված միջոցառումների արդյունքում՝ օդային ավազանի աղտոտվածության լրացուցիչ ավելացում չի սպասվում:

3.4 Զրային ռեսուրսներ

ՀՀ տարածքում ջրային ռեսուրսների ֆոնային աղտոտվածությունը նույնպես վերահսկվում է «ՀՄԿ» ՊՈԱԿ-ի կողմից, որի տվյալները 2024 թվականի ամփոփ տեղեկանքից բերված են ստորև:

ՀՀ կառավարության կողմից «Կախված տեղանքի առանձնահատկություններից՝ յուրաքանչյուր ջրավազանային կառավարման տարածքի ջրի որակի ապահովման նորմերը սահմանելու մասին» որոշմամբ (ՀՀ կառավարության 2011 թվականի հունվարի 27-ի N 75Ն որոշում) ՀՀ-ում մակերևութային ջրերի որակի գնահատման համակարգը ջրի քիմիական որակի յուրաքանչյուր ցուցանիշի համար տարբերակում է կարգավիճակի հինգ դաս՝ «գերազանց» (1-ին դաս), «լավ» (2-րդ դաս), «միջակ» (3-րդ դաս), «անբավարար» (4-րդ դաս) և «վատ» (5-րդ դաս): Զրի քիմիական որակի ընդհանրական գնահատականը ձևավորվում է վատագույն որակ ցուցաբերող ցուցանիշի դասով:

ՀՀ տարածքում ջրերի կառավարումը կատարվում է 14 գետավազանային կառավարման տարածքների միջոցով:

Հրազդանի ջրավազանային կառավարման տարածք

Երևան քաղաքից ներքև՝ Դարբնիկ գյուղի մոտ, գետաբերանի և Գեղանիստ գյուղի մոտ հատվածներում ջրի որակը գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս): Երևան քաղաքից ներքև՝ Դարբնիկ գյուղի մոտ՝ պայմանավորված լուծված թթվածնով, ամոնիում, ֆոսֆատ իոններով, ընդհանուր անօրգանական ազոտով և ընդհանուր ֆոսֆորով, գետաբերանի հատվածում՝ ամոնիում իոնով, Գեղանիստ գյուղի մոտ հատվածում՝ նիտրիտ իոնով: Երևանյան լճի մուտքի մոտ հատվածում ջրի որակը գնահատվել է «անբավարար» (4-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում, նիտրիտ, ֆոսֆատ իոններով և ընդհանուր ֆոսֆորով: Գետառ գետի ջրի որակը գետաբերանի հատվածում գնահատվել է «վատ» (5-րդ դաս)՝ պայմանավորված ամոնիում, նիտրիտ, ֆոսֆատ իոններով, ընդհանուր անօրգանական ազոտով և ընդհանուր ֆոսֆորով:

Նախատեսվող գործունեությունը ջրային ավազանի աղտոտվածությունը չի ավելացնի, քանի որ նախատեսված են անհրաժեշտ միջոցառումներ հնարավոր ազդեցությունների նվազեցմանն ուղղված:

3.5 Հողերի նկարագիրը

Հողերը

Տարածաշրջանում հանդիպում են հողածածկի հետևյալ տիպերը.

- ❖ Բաց շագանակագույն խճաքարային տեղ-տեղ կարբոնատային ցեմենտացած
- ❖ Կիսաանապատային գորշ խճաքարային տեղ-տեղ կարբոնատային
- ❖ Պլեոհիդրոմորֆ կապակցված մնացորդային ալկալիացած աղակալած:

3.6 Հողային ռեսուրսներ

Բազմաբնակարան բնակելի շենքի նախագիծը ենթադրում է հողային աշխատանքների իրականացում: Ե/բ հիմքերի տեղադրման համար կատարվելու է մոտ 32385.6մ³ ընդհանուր ծավալով հողային զանգվածի հանույթ և 5397.3 մ³ հետլիցք: Ավելցուկային 26988 խմ հողային զանգվածը կտեղափոխվի տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից հատկացված վայր:

Հողային ռեսուրսների պահպանության նպատակով՝

- Շինարարական նյութերը կտեղադրվեն բետոնապատ մակերեսի վրա,
- Շինարարական սարքավորումներից նավթանյութերի արտահոսքի հավանականությունը նվազեցնելու նպատակով, անհրաժեշտ է, որ այդ տարածքներում ապահովվի սարքավորումների և մեքենաների պատշաճ տեխնիկական վիճակ:
- Այն հատվածներում, որոնք նախատեսված են շինարարական տեխնիկայի տեխնիկական սպասարկման և կայանման համար պետք է տեղադրել ավազ կամ մանրախիճ: Այն դեպքերում, երբ մեքենաներից և սարքավորումներից կլինի վառելիքի և/կամ քսայուղերի արտահոսք, ապա պետք է փոված ավազը կամ մանրախիճը տեղափոխել համապատասխան աղբավայր և այն փոխարինել նորով:
- աշխատանքների ավարտից հետո կմաքրվեն բոլոր տարածքները և առաջացած թափոնները կտեղափոխվեն ինքնակառավարման մարմնի կողմից հատկացված աղբավայր,
- տարածքը կբարեկարգվի և կմաքրվի շինարարական աղբից:

3.7 Բուսական աշխարհ

Երևան քաղաքը գտնվում է Արարատյան դաշտավայրի հյուսիս-արևելյան մասում, չոր տափաստանային՝ կիսաանապատների տարրերով, լանդշաֆտային գոտում:

Երևանի ֆլորիստիկ շրջանի բուսականությունը օշինդրա-կիսաանապատային է վաղանցիկ կամ էֆեմերային բուսատեսաների գերակշռությամբ: Երևանյան լանդշաֆտի ամենաբնորոշ առանձնահատկությունն այն է, որ այստեղ բնականորեն չեն աճում

ծառաբույսեր, բացառությամբ մի քանի կիսաթփերի: Հետևաբար, Երևանում ծառերն ու թփերը կարելի է աճեցնել միայն ոռոգման առկայությամբ:

Երևանյան լանդշաֆտում հանդիպում են բուսական համակեցությունների հետևյալ 2 ենթատիպերը՝ 1. Ֆրիգանա (Ժայռային բուսականություն), 2. Տոմիլյար (անապատային): Տարածքներին բնորոշ են հիմնականում կիսաանապատային բուսականության պետրոֆիլ տարբերակները, օշինդրա-էֆեմերային և հալոֆիլ, պսամոֆիլ անապատային բուսատեսակներով:

Գործունեության ենթակա տարածքում տարածված է կիսաանապատային գոտուն բնորոշ բազմամյա խոտի տեսքով խառը աճած բուսականություն, մասնավորապես՝ Սեզ սողացող (*E. repens*), Սեզ սանրանմանը (*E. cristatum*), Սեզ մազակիրը (*E. trichophora*), Սեզ միջինը (*E. intermedia*), Սեզ երկարավունը (*E. elongatum*):

Կարմիր գրքում գրանցված բուսատեսակներ գործունեության ենթակա տարածքում չեն հայտնաբերվել:

3.8 Կենդանական աշխարհ

Երևանի շրջանում կենդանական աշխարհը ներկայացված է գերազանցապես անապատային և կիսաանապատային լանդշաֆտներին բնորոշ տեսակներով:

Բնական լանդշաֆտների ֆաունան բազմազան է, այստեղ հանդիպում են՝ կաթնասունների շուրջ 20 տեսակ:

Տարածված են նաև կաթնասունների ֆաունայի ոչ ցանկալի ներկայացուցիչներ, մասնավորապես՝ սև և մոխրաույն առնետները, տնային մուկը: Թռչուններից հանդիպում են շուրջ 100 տեսակ, որոնց մեծ մասը բնադրում են:

Սողուններից հանդիպում են շուրջ 20 տեսակ, երկկենցաղներից հայտնի է 4 տեսակ: Երկկենցաղներից հանդիպում է լճային գորտը, սիրիական սխտրագորտը, կանաչ դողողը, մողեսներից՝ կլորագլխիկը, օձագլխիկը և երկարաոտ սցինկը, օձերից՝ կույր օձուկը, ռնգեղջյուր օձը: Բազմազան են թռչունները և միջատները: Թիթեռներից բնորոշ են սատիրները, խոշոր առագաստաթիթեռները:

Բնական լանդշաֆտներում բազմաթիվ են անողնաշարավոր կենդանիները: Առավել ուսումնասիրված են բզեզները, հայտնի է մոտ 500 տեսակ: Այլ միջատներից հայտնի են շուրջ 60 երկթև, 40 թաղանթաթևավոր, 130 թիթեռներ, 10-ից 20 տեսակ ուղղաթևեր, սարդեր, փափկամարմիններ, մոտ 30 տեսակ վահանակրեր և տզեր: Հրագդան գետում հանդիպում են ձկների 7 տեսակ:

Պետք է փաստել, որ դիտարկվող տարածքում և նրա հարակից տարածքներում արդեն իսկ առկա է մարդկային գործոնը, առկա է կառուցապատում, տրանսպորտային երթևեկություն, մեքենաների շարժ և աղմուկ, ինչի պարագայում կենդանատեսակների հանդիպելը քիչ հավանական է, կամ բացառվում է:

Կառուցապատման ենթակա տարածքը չի առնչվում Նորք-Մարաշ վարչական շրջանում գոյություն ունեցող մշակութային հուշարձանների, պահպանության ենթակա տարածքների հետ:

3.9 Բնության հատուկ պահպանվող տարածքներ

Տարածաշրջանի էկոհամակարգի, դրա բաղադրիչների, բուսական ու կենդանական տեսակների պահպանությունը, բնականոն զարգացումը, վերարտադրությունն ու կայուն

օգտագործումն ապահովելու նպատակով տարբեր ժամանակահատվածներում տարածաշրջանում կազմակերպվել են մի շարք բնության հատուկ պահպանվող տարածքներ (ԲՀՊՏ): Սակայն, այդ ԲՀՊՏ-ները գտնվում են նախատեսվող գործունեության տարածքից զգալի հեռավորության վրա, որտեղ դրանք չեն կարող կրել գործունեության ազդեցությունը: Այսպես մոտակա ԲՀՊՏ-ներն են՝

- «Էրեբունի» արգելոց՝ 15 կմ,
- «Խոսրովի անտառ» արգելոց՝ 25 կմ:

3.10 Պատմամշակութային հուշարձաններ

Ներկայացնում է Երևան քաղաքի Կենտրոն վարչական շրջանի պատմության և մշակութային հուշարձանների ցանկը: Ցանկում ներառված է ընդամենը 458 հուշարձան (232 միավոր):

հուշարձան	կառուցված	վայր, հասցե	համարանիշ	հավելյալ նշումներ
Ակադեմիայի համակառույց. Գիտությունների Ազգային Ակադեմիա	1958 թվական, 1970-ական թվականներ	Մարշալ Բաղրամյան պող. 24	1.6/1	ճարտ.՝ Ս. Սաֆարյան, Մ. Մանվելյան, հիմնադրված՝ 1943 թվական
Գլխավոր մասնաշենք	1958 թվական		1.6/1.1	ճարտ.՝ Ս. Սաֆարյան, Մ. Մանվելյան
Բարձրաքանդակներ Գիտության երախտավորներին	1958 թվական		1.6/1.1.1	քանդակ՝ Ա. Սարգսյան, գլխավոր մասնաշենքի նիստերի դահլիճում
Պաննոներ «Հայ գիտության կաճառներ» («Մեսրոպ Մաշտոց», «Մովսես Խորենացի»)	1958 թվական		1.6/1.1.2	նկ.՝ Վ. Խաչատրյան, գլխավոր մասնաշենքի 1-ին հարկի նախասրահում
Ինստիտուտի շենք. Երկրաբանական գիտությունների ինստիտուտը	1958 թվական		1.6/1.2	ճարտ.՝ Ս. Սաֆարյան, Մ. Մանվելյան
Ինստիտուտի շենք. Մաթեմատիկայի և մեխանիկայի ինստիտուտները	1958 թվական		1.6/1.3	ճարտ.՝ Ս. Սաֆարյան, Մ. Մանվելյան
Ակադեմիայի շենք. Հայկական գյուղատնտեսական ակադեմիան	1932 թվական, 1940 թվական, 1956 թվական	Տերյան փող. 74	1.6/2	նախկինում՝ Գյուղատնտեսական ինստիտուտ, հիմնադրված՝ 1930 թվական, ճարտ.՝ Ս. Սաֆարյան
Հուշաղբյուր Երկրորդ աշխարհամարտում զոհված գյուղատնտեսական ինստիտուտի դասախոսներին և	1985 թվական		1.6/2.1	ճարտ.՝ Ա. Մխիթարյան, շենքի դիմաց

հուշարձան	կառուցված	վայր, հասցե	համարանիշ	հավելյալ նշումներ
ուսանողներին				
Առանձնատուն Հայկանուշ Դանիելյանի	1947 թվական	Մարշալ Բաղրամյան պող. 8	1.6/3	ճարտ.՝ Պ. Մարյան
Առանձնատուն Աղասի Խանջյանի (Ժողկոմխորհի)	1920-ական թվականներ	Հրազդանի ձորում, «Հրազդան» մարզադաշտից հս-ամ	1.6/4	ճարտ.՝ Ա. Թամանյան
Առանձնատուն ՀԿԿ Կենտկոմի 1-ին քարտուղար Գրիգոր Հարությունյանի	1939 թվական	Մեսրոպ Մաշտոցի պող. 47	1.6/5	ճարտ.՝ Ս. Սաֆարյան, վրկո՝ 1985 թվական, այժմ՝ Ընդունելությունների տուն «Հրազդան-2»
Աստղադիտարանի շենք	1926 թվական	Արովյան և Տերյան փող. միջև, Ուսանողական պուրակ	1.6/6	ճարտ.՝ Ա. Թամանյան
Արդյունաբերական համակառույց. «Արարատ» գինեգործական արդյունաբերության միավորման համալիրը	1887-1910 թվականներ, 1938 թվական, 1945-1963 թվականներ	Իսակովի փող. 9	1.6/7	
Գործարանի համալիր. Շուստովի (Թախրյանի) Գինու-կոնյակի գործարանը	19-րդ դարի վերջ - 20-րդ դարի սկիզբ		1.6/7.1	
Գինու մառան	1887 թվական		1.6/7.1.1	
Խմորման արտադրամասի մասնաշենք	19-րդ դարի վերջ - 20-րդ դարի սկիզբ		1.6/7.1.2	
Կոնյակի մառաններ	19-րդ դարի վերջ - 20-րդ դարի սկիզբ		1.6/7.1.3	
Պահեստի մասնաշենք	19-րդ դարի վերջ - 20-րդ դարի սկիզբ		1.6/7.1.4	
Սպիրտի գտման մասնաշենք	1907 թվական		1.6/7.1.5	ճարտ.՝ Մ. ֆոն դեր Նոնեն
Տակառագործական արհեստանոցի մասնաշենք	19-րդ դարի վերջ - 20-րդ դարի սկիզբ		1.6/7.1.6	
«Արարատ» գինեգործական արդյունաբերության միավորման մառանների շենք	1937-1961 թվականներ		1.6/7.2	ճարտ.՝ Ռ. Իսրայելյան, Գ. Քոչար, կոնստ՝ Ա. Մարտիրոսյան
Բարձրաքանդակներ	1961 թվական		1.6/7.2.1	քանդակ՝ Ա. Հարությունյան, էսքիզները՝ Ռ. Իսրայելյանի, շենքի ճակատին

հուշարձան	կառուցված	վայր, հասցե	համարանիշ	հավելյալ նշումներ
Հուշարձան՝ Գինու կոմբինատի հիմնադրման 100-ամյակին	1977 թվական		1.6/7.3	ճարտ.՝ Ս. Գուրգադյան, համալիրի բակում
Արդյունաբերական շենք. «Արարատ» արդյունաբերական միավորման կոնյակի գործարանի գլխավոր մասնաշենքը (Երևանի կոնյակի գործարան)	1944 թվական	Ծովակալ Բասկովի պող. 2	1.6/8	ճարտ.՝ Հ. Մարգարյան, Բ. Արզումանյան
Բարձրաքանդակներ	1975 թվական		1.6/8.1	քանդակ՝ Ա. Հովսեփյան, դահլիճում
Խաչքար	1579 թվական		1.6/8.2	բերված՝ Ջուղայից
Հուշարձան՝ Մարգար Մեղրակյանի	1975 թվական		1.6/8.3	քանդակ՝ Ա. Հովսեփյան
Արվեստանոց-թանգարան Մինաս Ավետիսյանի	1975 թվական	Նալբանդյան փող. 29	1.6/9	
Արվեստանոց-թանգարան Գևորգ Գրիգորյանի (Զիռտտո)	1980 թվական	Մաշտոցի փող. 45ա	1.6/10	վրկո՝ 1987 թվական
Բանկի շենք. Պետական բանկ	1933 թվական	Նալբանդյան փող. 6	1.6/11	բանկը հիմնադրվել է 1922 թվական, վրկո՝ 1996-2000 թվականներ, ճարտ.՝ Ն. Բակ
Բարձրաքանդակ «Կժուլ աղջիկը»	1939 թվական	Աբովյան պուրակ	1.6/12	քանդակ՝ Այծեմնիկ Ուրարտու , պուրակի հս կողմում
Բարձրաքանդակ «Չայկովսկի»	1982 թվական	Եզնիկ Կողբացու փող. 36	1.6/13	քանդակ՝ Ե. Գոջաբաշյան, ճարտ.՝ Ջ. Թորոսյան, համանուն երաժշտական դպրոցի ճակատին
Բերդշեն Ծիծեռնակաբերդ	մ.թ.ա. 2-1 հզ, 3-13-րդ դարեր	Հրազդան գետի աջ ափին, «Ծիծեռնակաբերդ» զբոսայգու տարածքում	1.6/14	Մեծ եղեռնի զոհերի հուշահամալիրից 0, 6-0, 8 կմ աե
Բնակելի տուն	1930 թվական	Աբովյան փող. 19	1.6/15	ճարտ.՝ Ա. Ահարոնյան, Հ. Մարգարյան
Բնակելի տուն	1927 թվական	Աբովյան փող. 23	1.6/16	ճարտ.՝ Հ. Խիզանյան
Բնակելի տուն՝ «Հօկ»-ի	1928 թվական	Աբովյան փող. 29	1.6/17	
Տուն-թանգարան Դերենիկ Դեմիրճյանի	1977 թվական	Աբովյան փող. 29	1.6/17.1	բնակելի տան 1-ին հարկում
Հուշակոթող՝ Դերենիկ Դեմիրճյանի	1977 թվական	Աբովյան փող. 29	1.6/17.2	ճարտ.՝ Ռ. Ալավերդյան
Բնակելի տուն	1950-ական թվականներ	Աբովյան փող. 31	1.6/18	ճարտ.՝ Մ. Գրիգորյան

հուշարձան	կառուցված	վայր, հասցե	համարանիշ	հավելյալ նշումներ
Բնակելի տուն «Պրոֆեսորներին»	1934 թվական	Աբովյան փող. 32	1.6/19	ճարտ.՝ Ս. Սաֆարյան
Հուշակոթող «Հայ մշակույթի երախտավորներ»	1968 թվական		1.6/19.1	ճարտ.՝ Կ. Վարդանյան
Բնակելի տուն Վլադիմիր Բրաժնիկովի	20-րդ դարի սկիզբ	Աբովյան փող. 68	1.6/20	ճարտ.՝ Վ. Միրզոյան
Բնակելի տուն Բաբանների	19-20-րդ դարեր	Ազաթանգեղոսի փող. 3	1.6/21	ճարտ.՝ Բորիս Մեհրաբյան
Բնակելի տուն	1942 թվական	Ամիրյան փող. 3	1.6/22	ճարտ.՝ Կ. Հակոբյան
Բնակելի տուն	19-20-րդ դարեր	Գրիգոր Լուսավորչի փող. 7	1.6/23	պահպանված է միայն գլխ. ճակատի քարե հատվածը, վերակառուցված, այժմ՝ «Եվրոմոտորս» ընկերության շենք
Բնակելի տուն	19-րդ դար	Դեղատան փող. 13	1.6/24	
Բնակելի տուն Արտեմ Յարայանի	19-20-րդ դարեր	Եկմայան 1-ին փող. նրբ. 9	1.6/25	պահպանվել է միայն գլխ. ճակատը
Բնակելի տուն	20-րդ դարի սկզբ	Զաքիյան փող. 5 (Խորհուրդների փող. 19)	1.6/26	
Բնակելի տուն	1935 թվական	Զաքիյան փող. 8	1.6/27	ճարտ.՝ Բ. Արազյան
Բնակելի տուն	1948 թվական	Զաքիյան փող. 10	1.6/28	ճարտ.՝ Բ. Արազյան
Բնակելի տուն	18-րդ դար	Թախրովի փող. 31	1.6/29	
Բնակելի տուն	1950-ական թվականներ	Թումանյան փող. 35	1.6/30	ճարտ.՝ Կ. Հակոբյան
Բնակելի տուն Աֆրիկյանների (ամառանոց)	20-րդ դարի սկիզբ	Ծովակալ Իսակովի պող. 3	1.6/32	
Գինու մառան	19-րդ դարի վերջ - 20-րդ դարի սկիզբ		1.6/32.1	
Խաչքար Սուքիասի	1586 թվական		1.6/32.1.1	Խաղողագործության, գինեգործության և պտղաբուծության գիտահետազոտական ինստիտուտի կոլեկցիոն գինիների մառանում
Բնակելի տուն	19-րդ դարի սկիզբ	Հանրապետության փող. 2 նրբ. 19	1.6/33	
Բնակելի տուն Սինթետիկ կաուչուկի գործարանի	1934-1938 թվականներ	Հանրապետության փող. 62	1.6/34	ճարտ.՝ Տ. Երկանյան, պատվիրատու՝ Սինթետիկ կաուչուկի գործարան
Բնակելի տուն Վահան Պապոյանի	19-րդ դարի վերջ	Մայիսյան փող. 22	1.6/35	
Բնակելի տուն		Մարշալ	1.6/36	ճարտ.՝ Գ. Աղաբաբյան

հուշարձան	կառուցված	վայր, հասցե	համարանիշ	հավելյալ նշումներ
		Բաղրամյան պող. 2		
Բնակելի տուն		Մարշալ Բաղրամյան պող. 7	1.6/37	
Բնակելի տուն	1960 թվական	Մարշալ Բաղրամյան պող. 22ա	1.6/38	
Հուշակոթող Վիկտոր Համբարձումյանին	1996 թվական		1.6/38.1	բնակելի տան առջև
Բնակելի տուն	1939 թվական	Մեսրոպ Մաշտոցի պող. 9	1.6/39	ճարտ.՝ Ս. Սաֆարյան, Մ. Գրիգորյան
Հուշակոթող՝ Հայկ Գյուլիքնիսյանին	1975 թվական		1.6/39.1.	շենքի առջև
Հուշակոթող՝ Ստեփան Մալխասյանցին	1974 թվական		1.6/39.2.	շենքի առջև, ճարտ.՝ Ռ. Ջուլիսկյան, քանդակ՝ Ն. Նիկողոսյան
Բնակելի տուն	1929 թվական	Մեսրոպ Մաշտոցի պող. 27	1.6/40	ճարտ.՝ Ֆ. Աղալյան
Բնակելի տուն	1941 թվական	Մեսրոպ Մաշտոցի պող. 39	1.6/41	ճարտ.՝ Ս. Սաֆարյան, Ա. Նուշիկյան
Տուն-թանգարան Երվանդ Քոչարի	1984 թվական		1.6/41.1	շենքի 1-ին հարկում
Բնակելի տուն «Բլիշ»	1932 թվական	Մեսրոպ Մաշտոցի պող. 42 (Թումանյան փող. 29)	1.6/42	ճարտ.՝ Ն. Բունիաթյան
Բնակելի տուն «Դերասանների»	1941 թվական	Մեսրոպ Մաշտոցի պող. 48	1.6/43	ճարտ.՝ Մ. Գրիգորյան
Բնակելի տուն	1957 թվական	Մոսկովյան փող. 8	1.6/44	ճարտ.՝ Տ. Մարության
Բնակելի տուն	1957 թվական	Մոսկովյան փող. 31	1.6/45	ճարտ.՝ Գ. Թամանյան
Բնակելի տուն	1925-1927 թվականներ	Նալբանդյան փող. 21	1.6/46	ճարտ.՝ Ն. Բունիաթյան
Հուշակոթող՝ Ալեքսանդր Սպենդիարյանի	1979 թվական	Նալբանդյան փող. 21	1.6/46.1	շենքի բակում, ճարտ.՝ Ս. Քյուրքչյան
Տուն-թանգարան Ալեքսանդր Սպենդիարյանի	1967 թվական	Նալբանդյան փող. 21	1.6/46.2	շենքի 2-րդ հարկում
Բնակելի տուն	1925-1927 թվականներ	Նալբանդյան փող. 23	1.6/47	ճարտ.՝ Ն. Բունիաթյան
Բնակելի տուն	1938 թվական	Նալբանդյան փող. 37	1.6/48	ճարտ.՝ Գ. Քոչար, Ռ. Իսրայելյան
Բնակելի տուն	1927 թվական	Նալբանդյան փող. 41	1.6/49	ճարտ.՝ Ն. Բունիաթյան

հուշարձան	կառուցված	վայր, հասցե	համարանիշ	հավելյալ նշումներ
Բնակելի տուն Գ. Բոգոլյուբսկու	20-րդ դարի սկիզբ	Նալբանդյան փող. 46	1.6/50	
Բնակելի տուն Անասնաբուժական - անասնաբուժական ինստիտուտի դասավանդողների	1931 թվական	Նալբանդյան փող. 47	1.6/51	ճարտ.՝ Ա. Ահարոնյան, Հ. Մարգարյան
Բնակելի տուն	1927 թվական	Նալբանդյան փող. 96	1.6/52	ճարտ.՝ Ն. Բունիաթյան
Հուշակոթող՝ Ակսել Բակունցի	1970 թվական		1.6/52.1	շենքի մոտ, ճարտ.՝ Օ. Շոկարև, քանդակ՝ Է. Աղայան
Բնակելի տուն ԵՐԶԷԿ-ի («Շախմատային»)	1932 թվական	Պարոնյան փող. 7	1.6/53	ճարտ.՝ Կ. Հալաբյան, Մ. Մազմանյան, վրկո՝ 1970 թվական, ճարտ.՝ Հ. Թելումյան
Բնակելի տուն	19-րդ դարի վերջ - 20-րդ դարի սկիզբ	Պարոնյան փող. 3-րդ նրբ 16	1.6/54	
Բնակելի տուն	19-րդ դարի վերջ - 20-րդ դարի սկիզբ	Պարոնյան փող. 3-րդ նրբ 18	1.6/55	
Բնակելի տուն	1927 թվական	Պուշկինի փող. 25	1.6/56	ճարտ.՝ Ա. Թամանյան
Բնակելի տուն	1951 թվական	Սայաթ-Նովա պող. 3-7	1.6/57	ճարտ.՝ Զ. Բախշինյան
Բնակելի տուն	1928 թվական	Սայաթ-Նովա պող. 25	1.6/58	ճարտ.՝ Ն. Բակ
Բնակելի տուն	1933 թվական	Վարդանանց փող. 7	1.6/59	ճարտ.՝ Ն. Բակ
Բնակելի տուն «Մասնագետների»	1937 թվական	Տերյան փող. 62 (Մոսկովյան փող. 21)	1.6/60	ճարտ.՝ Մ. Գրիգորյան
Հուշակոթող՝ Մանուկ Աբեղյանի	1965 թվական		1.6/60.1	ճարտ.՝ Ռ. Զուլհալյան
Հուշակոթող՝ Հակոբ Մանանդյանի	1965 թվական		1.6/60.2	ճարտ.՝ Ռ. Հասրաթյան
Բնակելի տուն Ս. Մարգարյանի	19-րդ դարի վերջ	Տերյան փող. 71	1.6/61	1920-ական թվականներ՝ հիվանդանոցի շենք, վրկո՝ 1930-ական թվականներ
Բնակելի տուն	1952 թվական	Տիգրան Մեծի պող. 27	1.6/62	ճարտ.՝ Հ. Հակոբյան
Գերեզման Սիմոն Զաքիյանի	1957 թվական	Մովսես Խորենացու, Գրիգոր Լուսավորչի և Զաքիյան փող. միջև, Մանկական	1.6/63	քանդակ՝ Ա. Հարությունյան, ճարտ.՝ Ս. Ներսիսյան

հուշարձան	կառուցված	վայր, հասցե	համարանիշ	հավելյալ նշումներ
		զբոսայգում		
Գերեզման Մայիսյան ապստամբության հերոսների (Ստեփան Ալավերդյան, Սարգիս Մուսայելյան, Բագրատ Ղարիբջանյան)	1921 թվական	Մովսես Խորենացու և Գրիգոր Լուսավորչի փող. միջև, Թատերական զբոսայգում	1.6/64	ճարտ.՝ Ռոմեո Ջուլիանյան
Գերեզման Լիպարիտ Միսյանի	1921 թվական, 1971 թվական	Մովսես Խորենացու և Գրիգոր Լուսավորչի փող. միջև, Թատերական զբոսայգում	1.6/65	քանդակ՝ Հ. Հովհաննիսյան
Գրադարանի շենք. Ազգային գրադարանի գլխավոր մասնաշենքը	1928-1940 թվականներ	Տերյան փող. 72	1.6/66	ճարտ.՝ Ալ. Թամանյան
Գրքի պալատի շենքի Տերյան փող. հատվածը	1940 թվական, 1960 թվական	Տերյան փող. 91, Իսահակյան փող. 28, Գ. Քոչարի փող. 4	1.6/67	ճարտ.՝ Ս. Մազմանյան, Հ. Մարգարյան, Ս. Ներսիսյան, 1967 թվականից այս շենքում է գործում Երևանի դրամատիկական թատրոնը
Հուշարձան «Բանվոր և կոլտնտեսական»	1956 թվական		1.6/67.1	քանդակ՝ Ե. Քոչար, Գրքի պալատի բակում
Հուշարձան՝ Հակոբ Մեղապարտի	1987 թվական		1.6/67.2	շենքի առջև՝ Իսահակյան փող. կողմից, քանդակ՝ Խ. Իսկանդարյան, ճարտ.՝ Մ. Ավագյան
Դամբարան	1319 թվական	Աբովյան փող. 3	1.6/68	քարգործ վարպետ՝ Շահիկ
Դպրոցի շենք. Հրաչյա Աճառյանի անվան դպրոցը	1937-1938 թվականներ	Կոբյուռի փող. 2ա	1.6/69	ճարտ.՝ Մ. Գրիգորյան
Հուշարձան Հրաչյա Աճառյանի	1970 թվական		1.6/69.1	դպրոցի առջև, քանդակ՝ Ռ. Եկմալյան, Հ. Հովհաննիսյան
Դպրոցի շենք. Ստեփան Շահումյանի անվան դպրոցը	1928 թվական 1932 թվական	Մեսրոպ Մաշտոցի պող. 33	1.6/70	ճարտ.՝ Ն. Բունիաթյան
Հուշարձան Ստեփան Շահումյանի	1957 թվական		1.6/70.1	դպրոցի առջև, ճարտ.՝ Ջ. Թորոսյան, քանդակ՝ Ս. Բաղդասարյան
Դպրոցի շենք. Եղիշե Չարեցի անվան դպրոցը	1952 թվական	Ամիրյան փող. 9	1.6/71	ճարտ.՝ Գ. Աղաբաբյան
Հուշարձան՝ Եղիշե Չարեցի	1957 թվական		1.6/71.1	դպրոցի առջև, քանդակ՝ Ղ. Չուբարյան
Եկեղեցական համալիր	17-19-րդ	Ղ. Փարպեցու փող.	1.6/72	վրկո՝ 1978-1980

հուշարձան	կառուցված	վայր, հասցե	համարանիշ	հավելյալ նշումներ
Զորավոր Սբ. Աստվածածին	դարեր	9բ		թվականներ, Ամենայն հայոց կաթողիկոս Վազգեն 1-ինի կողմից
Եկեղեցի Զորավոր Սբ. Աստվածածին	1693 թվական		1.6/72.1	
Խաչքար Էլիագի	17-րդ դար		1.6/72.1.1	առ ճակատին
Խաչքար Մովսեսի	17-րդ դար		1.6/72.1.2	առ ճակատին
Խաչքար Խոջա Փանոսի	1693 թվական		1.6/72.1.3	առ ճակատին
Խաչքար Հովհաննեսի	1693 թվական		1.6/72.1.4	առ ճակատին
Խաչքար Հուրիխանի	1693 թվական		1.6/72.1.5	առ ճակատին
Գավիթ	1693 թվական		1.6/72.2	կից է եկղ-ցուն ամ-ից
Խաչքար	15-րդ դար		1.6/72.2.1	եկղ-ցու ամ ճակատին
Խաչքար	15-րդ դար		1.6/72.2.2	կազմող՝ Հովհաննես, եկղ-ցու ամ ճակատին
Գերեզմանոց	19-րդ դար		1.6/72.3	եկղ-ցու հվ կողմում
Դարպաս	17-19-րդ դարեր		1.6/72.4	եկեղեցու հվ-ամ կողմում
Մատուռ Անանիա Առաքյալի (զանգակատուն)	1889 թվական		1.6/72.5	եկղ-ցու ամ կողմում
Եկեղեցի Սբ. Աստվածածին (Կաթողիկե)	13-րդ դար	Աբովյան փող. 15	1.6/73	ՀՀ ԳԱԱ Լեզվի ինստիտուտի բակում
Խաչքար	15-րդ դար		1.6/73.1	հենած եկղ-ցու ամ ճակատին
Խաչքար Գրիգորի Անանի	17-րդ դար		1.6/73.2	եկղ-ցու բակում
Խաչքար Մելիք Աղամալի	1693 թվական		1.6/73.3	եկղ-ցու բակում, պահպանված է ստորին մասը
Խաչքար Նիկողոսի	1694 թվական		1.6/73.4	եկղ-ցու բակում
Որմնանկար «Աստվածամայրը մանկան հետ»	18-19-րդ դարեր		1.6/73.5	եկղ-ցու ամ մուտքի բարավորի ստորին մասում
Որմնանկար «Ավետում»	18-19-րդ դարեր		1.6/73.6	եկղ-ցու ամ մուտքի բարավորի վերին մասում
Եկեղեցի Կոնդի Սբ. Հովհաննես Մկրտիչ	1706-1710 թվականներ	Հովհաննես Կոզեռնի փող. 9	1.6/74	
Խաչքար	18-րդ դար		1.6/74.1	հվ ճակատին, արձանագիր, եղծված
Խաչքար	18-րդ դար		1.6/74.2	հվ ճակատին, արձանագիր, եղծված
Խաչքար	18 դար		1.6/74.3	հվ ճակատին
Խաչքար	18 դար		1.6/74.4	առ ճակատին, արձանագիր
Խաչքար	18 դար		1.6/74.5	ամ ճակատին,

հուշարձան	կառուցված	վայր, հասցե	համարանիշ	հավելյալ նշումներ
				արձանագիր
Խաչքար	18 դար		1.6/74.6	ամ ճակատին, արձանագիր
Խաչքար	18 դար		1.6/74.7	ամ ճակատին
Խաչքար	18 դար		1.6/74.8	ամ մուտքի բարավորին
Խաչքար	18 դար		1.6/74.9	ամ մուտքի բարավորին
Խաչքար	18 դար		1.6/74.1	ամ մուտքի բարավորին
Խաչքար	18 դար		1.6/74.11	հս մուտքից ձախ
Խաչքար	18 դար		1.6/74.12	հս մուտքից ձախ
Խաչքար Աղավելի	18 դար		1.6/74.13	ամ ճակատին
Խաչքար Աղեքսանդրի	18 դար		1.6/74.14	հվ ճակատին
Խաչքար Անդրեասի, Արիստակեսի և Փարու	18 դար		1.6/74.15	աե ճակատին
Խաչքար Գիրիսասի	1710 թվական		1.6/74.16	հվ ճակատին
Խաչքար Գրիգորի, Մկրտումի, Մալխասի	18 դար		1.6/74.17	ամ ճակատին
Խաչքար Խանումի	18 դար		1.6/74.18	աե ճակատին
Խաչքար Մարգարի և այլոց	18 դար		1.6/74.19	հվ ճակատին
Խաչքար Մարկոսի	18 դար		1.6/74.2	աե ճակատին
Խաչքար Մելիք Նազի և ծնողների	18 դար		1.6/74.21	ամ ճակատին
Խաչքար Նիկողոսի, Լելու	18 դար		1.6/74.22	աե ճակատին
Խաչքար Սատաթի, Խանբեկու	18 դար		1.6/74.23	աե ճակատին
Խաչքար Սպահանցի Խաչատուրի	18 դար		1.6/74.24	ամ ճակատին
Խաչքար Սպահանցի Խաչատուրի և ծնողների՝ Ղազարի, Տիխանի	18 դար		1.6/74.25	ամ ճակատին
Դարպաս	1863 թվական		1.6/74.26	
Եկեղեցի Սբ. Սարգիս	1842 թվական,	Բարայեյան փող. 19	1.6/75	վրկո՝ 1970 թվական, վրկո ճարտ.՝ Ռ. Բարայեյան, Ա. Գալիկյան, քանդակ՝ Ա. Հովսեփյան, կոնստ.՝ Ռ. Մանուկյան
Զանգակատուն	1998 թվական		1.6/75.1	ճարտ.՝ Ռ. Զուլհալյան
Խաչքար	1511 թվական		1.6/75.2	Առաջնորդարանի շենքի բակի հվ մասում, աղբյուրի մոտ, բերված՝ Սևանի վանքից
Խաչքար	16 դար		1.6/75.3	Առաջնորդարանի շենքի բակի հվ մասում, աղբյուրի մոտ, բերված՝ Սևանի

հուշարձան	կառուցված	վայր, հասցե	համարանիշ	հավելյալ նշումներ
				վանքից
Խաչքար	16 դար		1.6/75.4	Առաջնորդարանի շենքի բակի հվ մասում, բերված՝ Սևանի վանքից
Խաչքար	16 դար		1.6/75.5	Եկղ-ցու առե պատի տակ, կազմող՝ Հակոբ
Տապանաքար	16 դար		1.6/75.6	Եկղ-ցու բակում, բեկորված, բեկորները աղբյուրից հս և հվ
Տապանաքար	16 դար		1.6/75.7	Եկղ-ցու բակում, աղբյուրի մոտ
Տապանաքար Պարոն Մարգարի	1583 թվական		1.6/75.8	Եկղ-ցու բակում
Տապանաքար Զուղայեցի Տիրացու Պետրոսի	1624 թվական		1.6/75.9	Եկղ-ցու բակում, աղբյուրի մոտ
Զորանոցային համալիր Երևանի բերդի	1582 թվական– 20 դար սկզբ	Հրազդանի ձախ ափին	1.6/76	
Պարիսպ	16-17 դարեր	Երևանի բերդի տարածքում, Հրազդան գետի ձախ ափին	1.6/76.1	պահպանվել է մաս առ հատվածից
Թանգարան. Ժողովրդական ստեղծագործության պետական թանգարանը (Ժողովրդական ստեղծագործության տուն)	1941 թվական	Աբովյան փող. 64	1.6/77	ճարտ.՝ Վ. Արևշատյան, 1978 թ-ից՝ Ժող. ստեղծագործության պետ. թանգարան
Թատրոնի շենք. Գաբրիել Սունդուկյանի անվան պետական ակադեմիական թատրոնը	1966 թվական	Գր. Լուսավորչի փող. 6	1.6/78	ճարտ.՝ Ռ. Ալավերդյան, Ս. Բուրխաջյան, Գ. Մնացականյան, կոնստ՝ Ռ. Բադալյան 1970 թվական ՀԽՍՀ Պետմրցանակ
Բարձրաքանդակներ	1966 թվական		1.6/78.1	քանդակ՝ Ա. Հարությունյան, թատրոնի շքամուտքին
Բարձրաքանդակ «Հուշկապարիկ»	1976 թվական		1.6/78.2	քանդակ՝ Ա. Հարությունյան, թատրոնի շքամուտքի մոտ
Հուշարձան Գաբրիել Սունդուկյանի	1972 թվական		1.6/78.3	քանդակ՝ Ա. Հարությունյան, թատրոնի շքամուտքի մոտ
Պաննո «Հայաստան»	1965 թվական		1.6/78.4	նկ.՝ Մ. Սարյան, Հ. Սիրադյան, թատրոնի ճեմասրահում
Ինստիտուտի շենք. Անասնաբուժական -	1928 թվական	Նալբանդյան փող. 128	1.6/79	ճարտ.՝ Ա. Թամանյան

հուշարձան	կառուցված	վայր, հասցե	համարանիշ	հավելյալ նշումներ
անասնաբուժական ինստիտուտը				
Ինստիտուտի շենք. Մարքսիզմ - լենինիզմի հայկական ինստիտուտը	1949 թվական	Մարշալ Բաղրամյան պող. 12	1.6/80	ճարտ.՝ Ս. Սաֆարյան, այժմ ՉԺՀ դեսպանատան շենք
Ինստիտուտի շենք. Մեսրոպ Մաշտոցի անվան հին ձեռագրերի գիտահետազոտական ինստիտուտը (մատենադարան)	1957 թվական	Մեսրոպ Մաշտոցի պող. 53	1.6/81	ճարտ.՝ Մ. Գրիգորյան
Խճանկար «Ավարայրի ճակատամարտ» («Վարդանանք»)	1960 թվական		1.6/81.1	նկ՝ Վ. Խաչատրյան, շենքի ներսում
Որմնանկարներ «Հայ մշակույթի պատմություն»	1959 թվական		1.6/81.2	նկ՝ Վ. Խաչատրյան, շենքի ներսում
Հուշարձան Անանիա Շիրակացու	1963 թվական		1.6/81.3	քանդակ՝ Գ. Բադալյան
Հուշարձան Գրիգոր Տաթևացու	1967 թվական		1.6/81.4	քանդակ՝ Ա. Գրիգորյան
Հուշարձան Թորոս Ռոսլինի	1967 թվական		1.6/81.5	քանդակ՝ Ա. Շահինյան
Հուշարձան Մեսրոպ Մաշտոցի	1962 թվական		1.6/81.6	քանդակ՝ Ղ. Չուբարյան
Հուշարձան Մխիթար Գոշի	1967 թվական		1.6/81.7	քանդակ՝ Ղ. Չուբարյան
Հուշարձան Մովսես Խորենացու	1964 թվական		1.6/81.8	քանդակ՝ Ե. Վարդանյան
Հուշարձան Ֆրիկի	1967 թվական		1.6/81.9	քանդակ՝ Ս. Նազարյան
Բացօթյա ցուցադրություն	մ.թ.ա. 2-1 հզ, 14-17 դարեր		1.6/81.10	կազմակերպվել է 1970- ական թվականներ, շենքի աջակողմյան և ձախակողմյան կամարակապ սրահներում
Կոթող «Դուռ»	մ.թ.ա. 7 դար		1.6/81.10.1	բերված Կարմիր բլուրից
Խաչքար	1294 թվական		1.6/81.10.2	բեկոր, արձանագիր, ցուցադրության շարքում, բերված Արցախի Մարտակերտի շրջանից
Խաչքար Խաչատուրի	1545 թվական		1.6/81.10.3	կազմող՝ Վարդան
Խաչքար Հախնազար Աղայի	1596 թվական		1.6/81.10.4	կազմող՝ Քիրամ
Խաչքար Մարիանի	1604 թվական		1.6/81.10.5	կազմող՝ Քիրամ
Տապանաքար	17 դար		1.6/81.10.6	բերված Նորատուսի պատմական գերեզմանոցից
Վիշապաքար	մ.թ.ա. 2-1 հզ		1.6/81.10.7	

հուշարձան	կառուցված	վայր, հասցե	համարանիշ	հավելյալ նշումներ
[[Մանկաբարձության և գինեկոլոգիայի ինստիտուտ]] Ծննդատան շենք. Պարթև Մարգարյանի անվան Մոր և մանկան առողջության պահպանման հայկական գիտահետազոտական կենտրոնը]]	1931 թվական. 1936-1939 թվականներ	Մեսրոպ մաշտոցի պող. 22	1.6/82	1-ին հարկը կառուցվել է Կառավարական 1-ին տան համար, ճարտ.՝ Մ. Գրիգորյան, Ն. Բունիաթյան
Կամուրջ «Երևան-Սևան» երկաթուղու	1935 թվական	Մյասնիկյան պող. - Մ. Հերացու փող. հատման մասում	1.6/83	հին Նորք տանող խճուղու վրա
Կամուրջ «Կարմիր» (Հրազդանի հին կամուրջ), (խոջա Փլավի)	1679 թվական	Հրազդան գետի վրա	1.6/84	«Արարատ» գինու կոմբինատի համալիրի դիմաց, վրկո՝ 1830 թվական, 1851 թվական
Կամուրջ «Հաղթանակի»	1939-1961 թվականներ	Հրազդան գետի վրա	1.6/85	ճարտ.՝ Ա. Մամիջանյան, Ա. Ասատրյան, Ս. Սաֆարյան, Գ. Աղաբաբյան, քանդակ՝ Ս. Սարգսյան, կոնստ՝ Ա. Հովնանյան, միացնում է Մեսրոպ Մաշտոցի և Ծովակալ Իսակովի պողոտաները
Կամուրջ Նորքի (Գետառի)	1664 թվական	Մյասնիկյան պող.	1.6/86	ճարտ.՝ Գրիգորի որդի Կիրակոս, պատվիրատու՝ Նորքեցի Հովհաննես վարդապետ, վրկոճ՝ 1924 թվական, 1965-1968 թվականներ
Կայան Տրանսֆորմատորային	1930 թվական	Հանրապետության և Ստ. Շահումյանի անվ. հրապարակների միջև, Ստ. Շահումյանի անվ. զբոսայգում	1.6/87	ճարտ.՝ Ն. Բունիաթյան, զբոսայգու հվ-աե եզրին
Համալսարանի համակառույց. Երևանի ճարտարագիտական և Երևանի ճարտարապետության և շինարարության պետական համալսարանները	1932-1964 թվականներ	Տեղյան փող. 105	1.6/88	հիմնադրվել է 1930 թվական որպես Երևանի պոլիտեխնիկական ինստիտուտ
Մասնաշենք՝ առաջին	1932 թվական, 1935 թվական		1.6/88.1	այժմ՝ Քիմիական ֆակուլտետի մասնաշենք, ճարտ.՝ Ա. Թամանյան
Մասնաշենք՝ երկրորդ	1935 թվական		1.6/88.2	այժմ՝ Երևանի ճարտարապետա-

հուշարձան	կառուցված	վայր, հասցե	համարանիշ	հավելյալ նշումներ
				շինարարական ինստիտուտի շենք, ճարտ.՝ Ա. Թամանյան
Մասնաշենք՝ երրորդ (գլխավոր)	1955 թվական, 1959 թ., . 1964 թվական		1.6/88.3	ճարտ.՝ Ա. Մամիջանյան
Հուշաղբյուր՝ Երկրորդ աշխարհամարտում զոհված պոլիտեխնիկականներին	1981 թվական		1.6/88.4	ճարտ.՝ Ա. Մխիթարյան
Համալսարանի համակառույց, Երևանի Մխիթար Հեքազու անվան բժշկական համալսարանը	1927-1955 թվականներ	Կորյունի փող. 2	1.6/89	նախկինում՝ Երևանի բժշկական ինստիտուտ, ճարտ.՝ Ա. Թամանյան
Անատոմիկումի շենք	1927 թվական		1.6/89.1	ճարտ.՝ Ա. Թամանյան
Մասնաշենք գլխավոր	1938 թվական, 1950-ական թվականներ		1.6/89.2	ճարտ.՝ Ս. Սաֆարյան
Հուշարձան Երկրորդ աշխարհամարտում զոհված բժշկական ինստիտուտցիներին	1972 թվական		1.6/89.3	քանդակ՝ Ռուզան Քյուրքյան , ճարտ.՝ Ստեփան Քյուրքյան
Համալսարանի շենք. Երևանի պետական համալսարանի գլխավոր մասնաշենքը	1965 թվական	Ալեք Մանուկյան փող. 1	1.6/90	ճարտ.՝ Է. Տիգրանյան
Ժայռապատկերներ	մ.թ.ա. 5-3 հզ		1.6/90.1	համալսարանի բակում
Խաչքար՝ Արցախում զոհված մտավորականներին և ԵՊՀ ուսանող- ազատամարտիկներին	1996 թվական		1.6/90.3	Բանասիրական ֆակուլտետի մասնաշենքի առջև, քանդակ՝ Ժ. Սուքիասյան
Հուշաղբյուր՝ Երկրորդ աշխարհամարտում զոհված համալսարանականներին	1979 թվական		1.6/90.4	ճարտ.՝ Ռ. Ջուլիսկյան
Հուշարձան՝ Մովսես Խորենացու	1996 թվական		1.6/90.5	համալսարանի բակում, քանդակ՝ Ա. Պողոսյան
Հանդիսատեսային շենք. Կոմիտասի անվան կամերային երաժշտության տունը	1977 թվական	Բսահակյան փող. 1	1.6/91	ճարտ.՝ Ս. Քյուրքյան
Բարձրաքանդակներ	1977 թվական		1.6/91.1	դահլիճում, ճարտ.՝ Ս. Քյուրքյան
Հանրակացարանի շենք Անասնաբուժական - անասնաբուժական ինստիտուտի	1930 թվական	Կորյունի փող. 15- 19	1.6/92	ճարտ.՝ Գ. Քոչար

հուշարձան	կառուցված	վայր, հասցե	համարանիշ	հավելյալ նշումներ
հանրակացարանը				
Հիդրոէլեկտրակայանի շենք. Երևանի առաջին ՀԷԿ-ը	1926 թվական	Հրազդանի ձախ ափին	1.6/93	Ծիծեռնակաբերդի դիմաց, ճարտ.՝ Ա. Թամանյան
Հիվանդանոցային շենքերի համակառույց	1917-1960 թվականներ	Աբովյան փող. 54-60	1.6/94	
Ինստիտուտի շենք. Ֆիզիոթերապիայի ինստիտուտը	1930 թվական, 1932 թվական, 1939 թվական	Աբովյան փող. 54	1.6/94.1	ճարտ.՝ Ա. Թամանյան, Գ. Թամանյան
Հիվանդանոցի շենք. մանկաբարձության և գինեկոլոգիայի հիվանդանոցը	1929 թվական	Աբովյան փող. 56	1.6/94.2	ճարտ.՝ Ա. Թամանյան
Ակնաբուժարանի շենք	1929 թվական	Աբովյան փող. 58	1.6/94.3	ճարտ.՝ Լ. Մուրադյան
Հիվանդանոցի շենք. Քաղաքային հիվանդանոցը	1917-1922 թվականներ	Աբովյան փող. 58	1.6/94.4	ճարտ.՝ Պ. Զուրաբյան, հիվանդանոցը հիմնադրվել է 1893 թվական
Հիվանդանոցի շենք. Մանկական հիվանդանոցը	1939 թվական, 1975 թվական	Աբովյան փող. 60	1.6/94.5	ճարտ.՝ Ա. Թամանյան, Մ. Գրիգորյան
Հրապարակի համալիր. Ազատության հրապարակը	1924-1939 թվականներ	Թումանյան, Մեսրոպի Մաշտոց, Տերյան և Սայաթ - Նովա փողոցների տարածքում	1.6/95	ճարտ.՝ Ա. Թամանյան
Գերեզման Ալեքսանդր Սպենդիարյանի	1928 թվական, 1966 թվական		1.6/95.1	ճարտ.՝ Ռ. Մարտիրոսյան
Հուշարձան «Մուսա»	1963 թվական		1.6/95.1.1	քանդակ՝ Ս. Բաղդասարյան
Հանդիսատեսային շենք. Ալեքսանդր Սպենդիարյանի անվան օպերայի և բալետի ազգային ակադեմիական թատրոնը և «Արամ Խաչատրյան» մեծ համերգասրահը	1940 թվական, 1953 թվական	Թումանյան փող. 36	1.6/95.2	1937 թվական Մեծ մրցանակ Փարիզում, ճարտ.՝ Ա. Թամանյան, վրկո՝ 1981-1983 թվականներ, վրկո. ճարտ.՝ Գ. Թամանյան, Յու. Թամանյան
Հուշարձան Հովհաննես Թումանյանի	1957 թվական		1.6/95.3	քանդակ՝ Ա. Սարգսյան, ճարտ.՝ Գ. Աղաբաբյան
Հուշարձան՝ Արամ Խաչատրյանի	1999 թվական		1.6/95.4	քանդակ՝ Յու. Պետրոսյան, ճարտ.՝ Ռ. Մարտիրոսյան
Հուշարձան՝ Ալեքսանդր Սպենդիարյանի	1957 թվական		1.6/95.5	քանդակ՝ Ղ. Զուբարյան, Ա. Սարգսյան, ճարտ.՝ Ֆ. Դարբինյան
Հրապարակի համալիր. Հանրապետության	1926-1977 թվականներ		1.6/96	ճարտ.՝ Ա. Թամանյան, Ս. Սաֆարյան, Մ.

հուշարձան	կառուցված	վայր, հասցե	համարանիշ	հավելյալ նշումներ
Հրապարակը				Գրիգորյան, Գ. Թամանյան, Վ. Արևշատյան, Է. Սարապյան, Լ. Վարդանով, Ն. Փարեմուզովա, քանդակ՝ Ս. Մերկուրով, 1970 թվական ՀՍՍՀ պետ. մրցանակ
Հյուրանոց «Արմենիա»	1958 թվական		1.6/96.1	ճարտ.՝ Մ. Գրիգորյան, Է. Սարապյան
Մշակույթի տուն. Արական գիմնազիայի (Հայհամերգի փոքր դահլիճ) և թանգարանների շենքը	1916 թվական	Աբովյան փող. 2	1.6/96.2	ճարտ.՝ Վ. Սիմոնսոն, վրկո՝ 1953 թվական, 1961 թվական, 1977 թվական, վրկո. ճարտ.՝ Մ. Գրիգորյան, Է. Սարապյան
Վիտրաժ «Հայաստան»	1965 թվական		1.6/96.2.1	Հայհամերգի փոքր դահլիճի ճեմասրահում, նկ՝ Մ. Սարյան, Հ. Սիրավյան
Վարչական շենք. Արհմիությունների տունը և Կապի նախարարությունը	1956 թվական		1.6/96.3	ճարտ.՝ Մ. Գրիգորյան, Է. Սարապյան
Վարչական շենք. Կառավարական տունը (ՀՀ Նախարարների խորհրդի շենք)	1929 թվական 1941 թվական 1952 թվական		1.6/96.4	ճարտ.՝ Ա. Թամանյան, Գ. Թամանյան, 1942 թվական ՍՍՀՄ պետ. մրցանակ
Վարչական շենք. Կառավարական երկրորդ տունը	1955 թվական		1.6/96.5	ճարտ.՝ Ս. Սաֆարյան, Ռ. Իսրայելյան, Վ. Արևշատյան
Բանկի շենք. Գյուղատնտեսական բանկը և Գյուղբանկի աշխատողների բնակելի տունը	1927-1930 թվականներ	Դեղատան փող. 2, 4, 5	1.6/97	ճարտ.՝ Ն. Բունիաթյան
Բանկի շենք. Թիֆլիսի առևտրական բանկը	1910 թվական	Նալբանդյան փող. 2	1.6/98	ճարտ.՝ Բորիս Մեհրաբյան
Բնակելի տուն Ստեփան Տիգրանյանի	1910-ական թվականներ	Նալբանդյան փող. 4	1.6/99	1920 թվական-ից՝ Փոխադարձ վարկի ընկերության շենք
Դատարանի շենք. Գերագույն դատարանը	1936 թվական	Վ. Սարգսյան փող. 6	1.6/100	ճարտ.՝ Ն. Բակ
Հուշարձան Ստեփան Շահումյանի	1931 թվական		1.6/101	քանդակ՝ Ս. Մերկուրով, ճարտ.՝ Ի. Ժողտովսկի
Հրապարակ՝ Անդրեյ Սախարովի անվան	1850– 1860 թվականներ, 1924 թվական, 1960-ական թվականներ	Նալբանդյան, Պուշկինի և Վարդանանց փող. հանգույցում	1.6/102	ճարտ.՝ Ա. Թամանյան

հուշարձան	կառուցված	վայր, հասցե	համարանիշ	հավելյալ նշումներ
Բնակելի տուն	1930 թվական	Պուշկինի փող. 1	1.6/102.1	ճարտ.՝ Կ. Հալաբյան, Մ. Մազմանյան Գ. Քոչար, նախկինում՝ Պետապի շենք
Հրշեջ կայան. Կամավոր հրշեջ ընկերության շենքը (Հրշեջ դեպո)	1930 թվական	Ա. Սախարովի հրապարակ 19	1.6/102.2	ճարտ.՝ Ն. Բունիաթյան
Հուշարձան՝ Անդրեյ Սախարովի	2000 թվական		1.6/102.3	ճարտ.՝ Լ. Ղալումյան, քանդակ՝ Ս. Արզումանյան
Վարչական շենք. Արքունական պալատը և Նահանգական գանձատունը	1901 թվական	Նալբանդյան փ. 48	1.6/102.4	ճարտ.՝ Վ. Միրզոյան, որպես պալատ գործել է մինչև 1918 թվական
Վարչական շենք. Երկրաբանական վարչության նախկին շենքը	1930-1933 թվականներ	Ա. Սախարովի հրապարակ	1.6/102.5	ճարտ.՝ Գ. Քոչար, Մ. Մազմանյան
Հուշակոթող՝ Վախթանգ Անանյանի	1982 թվական	Պարոնյան փող. 1	1.6/103	բնակելի շենքի առջև
Հուշակոթող՝ Հրաչյա Աճառյանի	1982 թվական	Մեսրոպ Մաշտոցի պող. 45	1.6/104	քանդակ՝ Ա. Հովսեփյան, ճարտ.՝ Ռ. Զուլհալյան
Հուշակոթող՝ Թորոս Թորամանյանի	1985 թվական	Պուշկինի փող. 31	1.6/105	բնակելի տան դիմաց, քանդակ՝ Ռ. Քյուրքչյան, ճարտ.՝ Ս. Քյուրքչյան
Հուշահամալիր՝ Մեծ եղեռնի զոհերին	1967 թվական	Ծիծեռնակաբերդի զբոսայգի	1.6/106	ճարտ.՝ Ա. Թարխանյան, Ս. Քալաշյան, Վ. Խաչատրյան
Գերեզման՝ Մովսես Գորգիսյանի	1990 թվական		1.6/106.1	
Գերեզման՝ Սամվել Գևորգյանի	1992 թվական		1.6/106.2	
Գերեզման՝ Էդիկ Մարկոսյանի	1990 թվական		1.6/106.3	
Գերեզման՝ Մուշեղ Մխչյանի (Վոժդ)	1991 թվական		1.6/106.4	
Գերեզման՝ Երվանդ Սաղումյանի (Երո)	1990 թվական		1.6/106.5	
Խաչքար՝ Բաքվի 1990 թվական զոհերի հիշատակին	1990 թվական		1.6/106.6	
Խաչքար Գանձակի 1988 թվական նահատակներին	1988 թվական		1.6/106.7	
Խաչքար Սումգայիթի 1988 թվական զոհերի հիշատակին	1988 թվական		1.6/106.8	
Հուշակոթող	1965 թվական		1.6/106.9	հուշահամալիր տանող ծառուղուց ձախ, հենած

հուշարձան	կառուցված	վայր, հասցե	համարանիշ	հավելյալ նշումներ
				ծառին, քանդակ՝ Վ. Արզումանյան
Հուշարձան Մեծ եղեռնի զոհերին	1967 թվական		1.6/106.10	ճարտ.՝ Ա. Թարխանյան, Ս. Քալաշյան, Վ. Խաչատրյան
Թանգարան Հայոց ցեղասպանության	1995 թվական		1.6/106.11	ճարտ.՝ Ս. Քալաշյան
Հուշաղբյուր՝ Երևան և Կարբարա քաղաքների բարեկամության	1964 թվական	Օդակաձև զբոսայգի	1.6/107	ճարտ.՝ Ռ. Իսրայելյան, քանդակ՝ Ա. Հարությունյան
Հուշաղբյուր Մեծ եղեռնի և Սպիտակի 1988 թվականի դեկտեմբերի 7-ի երկրաշարժի զոհերին	1990 թվական	Կորյունի փող. 15	1.6/108	ճարտ.՝ Ա. Մխիթարյան, կառուցված՝ ուսանողների հանգանակությամբ
Հուշաղբյուրներ՝ Խորհրդային Միության երիտասարդ հերոսներին	1949 թվական	Խաչատուր Աբովյանի անվան մանկական այգում	1.6/109	Հրազդանի ձախ ափին
Հուշաղբյուր Սայաթ-Նովային	1963 թվական	Մեսրոպ Մաշտոցի պող. 46	1.6/110	թիվ 2 համանուն երաժշտական դպրոցի առջև, քանդակ՝ Ա. Հարությունյան, ճարտ.՝ Է. Սարապյան
Հուշասալ Երկրորդ աշխարհամարտում զոհված պիոներներին	1985 թվական	Օդակաձև զբոսայգի	1.6/111	ճարտ.՝ Ս. Քյուրքյան, Կամերային երաժշտության տան մոտ
Հուշարձան՝ Խաչատուր Աբովյանի	1950 թվական	Աբովյան փող. վերջնամասում, Աբովյան պուրակում	1.6/112	քանդակ՝ Ս. Ստեփանյան, ճարտ.՝ Գ. Թամանյան
Հուշարձան՝ Խաչատուր Աբովյանի	1955 թվական	Խանջյան փող. 5	1.6/113	Համանուն պետական մանկավարժական ինստիտուտի գլխ. մասնաշենքի առջև, քանդակ՝ Ա. Գրիգորյան
Հուշարձան՝ «Բարեկամության ձեռքեր»	1965 թվական	Օդակաձև զբոսայգի	1.6/114	
Հուշարձան Վալերի Բրյուսովի	1966 թվական	Թումանյան փող. 42	1.6/115	Համանուն ռուսաց և օտար լեզուների մանկավարժական ինստիտուտի շենքի առջև, քանդակ՝ Ա. Սարգսյան
Մաքսիմ Գորկու դիմաքանդակ	1967 թվական	Ալեք Մանուկյան փող. 3	1.6/116	թիվ 4 համանուն դպրոցի առջև, քանդակ. Հ. Գյուրջյան
Հուշարձան՝ Ալեքսանդր Գրիբոյեդովի	1973 թվական	Օդակաձև զբոսայգի	1.6/117	քանդակ՝ Օ. Բեջանյան, ճարտ.՝ Ս. Կոտեղյան
Հուշարձան՝ Լեոնիդ Ենգիբարյանի	1995 թվական	Ազաթանգեղոսի փող. 1	1.6/118	Ազգային կրկեսի շենքի առջև, քանդակ՝ Լ.

հուշարձան	կառուցված	վայր, հասցե	համարանիշ	հավելյալ նշումներ
				Թոքմաջյան, Կրկեսի շենքի դիմաց
Հուշարձան՝ «Էրեբունի-Երևան» («Կենաց Ծառ»)	1970 թվական	Մեսրոպ Մաշտոցի և Մարշալ Բաղրամյան պող. Ա. Զորյան փող. միջև	1.6/119	քանդակ՝ Հ. Փիլիպոսյան, ճարտ.՝ Ֆ. Դարբինյան
Հուշարձան՝ Ալեքսանդր Թամանյանի	1974 թվական	Թամանյան-Մոսկովյան փող. խաչմերուկում	1.6/120	համանուն պուրակի սկզբնամասում, քանդակ՝ Ա. Հովսեփյան , ճարտ.՝ Ս. Պետրոսյան
Հուշարձան՝ Ավետիք Բասիկյանի	1965 թվական	Օդակաձև զբոսայգի	1.6/121	քանդակ՝ Ս. Բաղդասարյան, ճարտ.՝ Լ. Սադոյան
Հուշարձան՝ Ստեփան Լիսիցյանի	1982 թվական	Տիգրան Մեծի փող. 38	1.6/122	թիվ 34 համանուն դպրոցի առջև, քանդակ՝ Լ. Թոքմաջյան, ճարտ.՝ Է. Արևշատյան
Հուշարձան՝ Աղասի Խանջյանի	1987 թվական	Տիգրան Մեծի պող. 26ա	1.6/123	թիվ 53 համանուն դպրոցի առջև, քանդակ՝ Հ. Հովսեփյան
Հուշարձան Կոմիտասի	1988 թվական	Սայաթ-Նովայի պող. 1ա	1.6/124	Համանուն կոնսերվատորիայի շենքի առջև, պուրակում, քանդակ՝ Ա. Հարությունյան
Հուշարձան՝ Կարո Հալաբյանի	1997 թվական	Օդակաձև զբոսայգի	1.6/125	ճարտ.՝ Ռ. Զուլհալյան
Հուշարձան՝ Հայաստանում Խորհրդային կարգերի հաստատման 20-ամյակին (Կարմիր բանակի մարտիկներին)	1940 թվական	Մովսես Խորենացու, Գրիգոր Լուսավորչի և Զաքիյան փող. միջև, Մանկական զբոսայգում	1.6/126	ճարտ.՝ Փ. Մանուկյան, Հ. Դավթյան, Մանկական զբոսայգու կենտրոնական ծառուղում
Հուշարձան՝ Հայաստանում Խորհրդային կարգերի հաստատման 30-ամյակին	1950 թվական	Ծովակալ Բակոբի պող.	1.6/127	ճարտ.՝ Ա. Մինասյան
Հուշարձան՝ «Հավերժական կրակ» (Հայաստանում Խորհրդային կարգերի հաստատման համար զոհված մարտիկների հուշարձան)	1960 թվական	Հանրապետության և Ստ. Շահումյանի անվ. հրապարակների միջև, Ստ. Շահումյանի անվ. զբոսայգում	1.6/128	կանգնեցված է Հայաստանում խորհրդային կարգերի հաստատման 40-ամյակի առթիվ, ճարտ.՝ Է. Սարապյան, նկ.՝ Վ. Պողոսյան
Հուշարձան՝ Վարդան Մամիկոնյանի	1975 թվական	Օդակաձև զբոսայգի	1.6/129	քանդակ՝ Ե. Քոչար, ճարտ.՝ Ս. Քյուրքչյան

հուշարձան	կառուցված	վայր, հասցե	համարանիշ	հավելյալ նշումներ
Հուշարձան՝ Վլադիմիր Մայակովսկու	1974 թվական	Գր. Լուսավորչի փող. 27	1.6/130	թիվ 7 համանուն դպրոցի առջև, քանդակ՝ Հ. Մուրադյան, ճարտ.՝ Ռ. Կզոյան
Հուշարձան՝ Ալեքսանդր Մյասնիկյանի	1980 թվական	Մովսես Խորենացու, Գրիգոր Լուսավորչի և Բեյրութի փող. միջև	1.6/131	ճարտ.՝ Ջ. Թորոսյան, քանդակ՝ Ա. Շիրազ, Թատերական զբոսայգու հվ-ամ եզրին
Հուշարձան՝ Ասքանազ Մռավյանի	1956 թվական	Տերյան փող. 2	1.6/132	թիվ 25 համանուն դպրոցի առջև, քանդակ՝ Ս. Մնացականյան
Հուշարձան՝ Միքայել Նալբանդյանի	1965 թվական	Օդակաձև զբոսայգի	1.6/133	քանդակ՝ Ն. Նիկողոսյան, ճարտ.՝ Ջ. Թորոսյան
Հուշարձան՝ Միքայել Նալբանդյանի	1985 թվական	Նար Դոսի փող. 38	1.6/134	թիվ 33 համանուն դպրոցի առջև, քանդակ՝ Ե. Վարդանյան
Հուշարձան՝ Նար Դոսի	1956 թվական	Հովհաննես Քաջազունու փող. 12/1	1.6/135	թիվ 14 համանուն դպրոցի առջև, քանդակ՝ Ս. Մանասյան, Ն. Վարդանյան
Հուշարձան՝ Արշավիր Շավարշյանի	1965 թվական	Վարդանանց փող. 30	1.6/136	թիվ 40 համանուն դպրոցի առջև, քանդակ՝ Գ. Եփրոյան
Հուշարձան՝ Եղիշե Չարենցի	1985 թվական	Օդակաձև զբոսայգի	1.6/137	քանդակ՝ Ն. Նիկողոսյան, ճարտ.՝ Ջ. Թորոսյան
Հուշարձան՝ Անտոն Զեխովի		Մարշալ Բաղրամյան պող. 16	1.6/138	թիվ 55 համանուն դպրոցի առջև, քանդակ՝ Գ. Ահարոնյան, ճարտ. Է. Սարապյան
Հուշարձան՝ «Պեպր»	1976 թվական	Մովսես Խորենացու և Գրիգոր Լուսավորչի փող. միջև, Թատերական զբոսայգում	1.6/139	ճարտ.՝ Մ. Գրիգորյան, քանդակ՝ Գ. Ահարոնյան
Հուշարձան՝ Ալեքսանդր Պուշկինի	1949 թվական	Մոսկովյան փող. 17	1.6/140	թիվ 8 համանուն դպրոցի առջև, քանդակ՝ Գ. Ահարոնյան
Հուշարձան՝ Մարտիրոս Սարյանի	1986 թվական	Մեսրոպ Մաշտոցի և Մարշալ Բաղրամյան պող. ու Զորյան փող. հանգույցում	1.6/141	քանդակ՝ Լ. Թորմաջյան, ճարտ.՝ Ա. Թարխանյան
Հուշարձան՝ Նելսոն	1950 թվական	Մովսես	1.6/142	ճարտ.՝ Գ. Աղաբաբյան,

հուշարձան	կառուցված	վայր, հասցե	համարանիշ	հավելյալ նշումներ
Ստեփանյանի		Խորենացու, Գրիգոր Լուսավորչի և Ջաքիյան փող. միջև. Մանկական գրոսայգում		քանդակ՝ Ա. Սարգսյան
Հուշարձան՝ Վաղարշ Վաղարշյանի	1983 թվական	Ծովակալ Իսակովի պող. 2	1.6/143	թիվ 80 համանուն դպրոցի առջև, քանդակ՝ Ա. Մուրադյան, ճարտ.՝ Շ. Ազատյան
Հուշարձան՝ Վահան Տերյանի	1999 թվական	Օդակաձև գրոսայգի	1.6/144	քանդակ՝ Ն. Կարախանյան
Հուշարձան՝ Արմեն Տիգրանյանի	1987 թվական	Օդակաձև գրոսայգի	1.6/145	քանդակ՝ Ա. Հովսեփյան, ճարտ.՝ Ֆ. Դարբինյան
Մանկապարտեզի շենք. Երևանի կայազորի մանկապարտեզը	1951 թվական	Չարենցի փող. 38	1.6/146	ճարտ.՝ Գ. Աղաբաբյան
Մարգարաշտ. Վազգեն Սարգսյանի անվան հանրապետական մարգարաշտը	1953 թվական. 1963 թվական	Վարդանանց փող. 65	1.6/147	ճարտ.՝ Կ. Հակոբյան, մասն՝ Գ. Ճգնավորյան
Մարգահամերգային համալիր. «Կարեն Դեմիրճյան» մշակույթի կենտրոնը	1984 թվական	Լենինգրադյան փող. 1	1.6/148	ճարտ.՝ Կ. Հակոբյան, Ա. Թարխանյան, Ս. Խաչիկյան, Հ. Պողոսյան, Գ. Մուշեղյան, Օ. Բերբերյան
Բարձրաքանդակներ	1984 թվական		1.6/148.1	գլխ. ճակատին, քանդակ՝ Ֆ. Առաքելյան
Մզկիթ Աբաս Միրզայի (Սարդարի)	19 դար սկզբ	Խորհրդարանի փող. 40	1.6/149	պահպանվել է մույթը
Մզկիթ «Կապույտ» (Գյուլ մզկիթ)	1766 թվական	Մեսրոպ Մաշտոցի պող. 12	1.6/150	վրկո՝ 1994-1998 թվականներ
Մշակույթի տուն. Տիգրան Պետրոսյանի անվան շախմատիստի կենտրոնական տունը	1970 թվական	Խանջյան փող. 50	1.6/151	ճարտ.՝ Ժ. Մեշեքյանկովա
Հուշարձան Տիգրան Պետրոսյանի	1989 թվական		1.6/151.1	քանդակ՝ Ա. Շիրազ, ճարտ.՝ Կ. Անանյան, շախմատիստի տան մոտ
Շուկայի շենք. Կենտրոնական ծածկած շուկան	1952 թվական	Մեսրոպ Մաշտոցի պող. 3ա	1.6/152	ճարտ.՝ Գ. Աղաբաբյան, կոնստ.՝ Հ. Առաքելյան
Որմնանկար «Հայաստան»	1982 թվական	Սայաթ-Նովայի պող. 15	1.6/153	նկ.՝ Հենրիկ Սիրավյան, Երգչախմբային ընկերության շենքի ճեմասրահում
Պալատ պիոներների և դպրոցականների (քաղաքային Պիոներ -	1938 թվական	Մոսկովյան փող. 3	1.6/154	ճարտ.՝ Ն. Բակ, Պատանի հանդիսատեսի թատրոնի շենքը

հուշարձան	կառուցված	վայր, հասցե	համարանիշ	հավելյալ նշումներ
պալատ)				
Պոլիկլինիկայի շենք	1954-1955 թվականներ	Մոսկովյան փող. 15	1.6/155	ճարտ.՝ Հ. Հակոբյան, այժմ՝ ՀՀ Կառավարության պոլիկլինիկա
Ջրանցույց	1950 թվական	Հրազդան գետի վրա. «Հաղթանակ» կամրջի մոտ	1.6/156	ճարտ.՝ Ռ. Բսրայեյան, կոնստ.՝ Գ. Եղյան
Ջրանցք՝ Մամոնի	մ.թ.ա. 7 դար, 1031 թվական	Կոնդ թաղամաս, Հրազդանի ձախ ափին	1.6/157	վրկո՝ 1822-1824 թվականներ, 1923 թվական-ից Ստ. Շահումյանի անվան, անցնում է նաև Արաբկիր համայնքով
Սառցակոմբինատ	1950 թվական	Արշակունյաց պող. 9	1.6/158	ճարտ.՝ Գ. Աղաբաբյան
Ստեղծագործական միության շենք. Հայաստանի գրողների միությունը (գրողների տունը)	1954 թվական	Մարշալ Բաղրամյան պող. 3	1.6/159	ճարտ.՝ Գ. Թամանյան, վրկո՝ 1964-1965 թվականներ
Ստեղծագործական միության շենք. Հայաստանի կոմպոզիտորների միությունը (կոմպոզիտորների տունը)	1955 թվական	Դեմիրճյան փող. 25	1.6/160	ճարտ.՝ Է. Ալթունյան, Ա. Ղազարյան, Է. Սարապյան
Ստեղծագործական Միության շենք. Հայաստանի ճարտարապետների միությունը (Ալ. Թամանյանի անվան Հայաստանի ճարտարապետի տունը)	1958 թվական	Մարշալ Բաղրամյան պող. 17	1.6/161	ճարտ.՝ Կ. Հակոբյան
ՀՀ Նախագահի նստավայր	1958 թվական	Մարշալ Բաղրամյան պող. 26	1.6/162	ճարտ.՝ Մ. Գրիգորյան, նախկինում՝ Գերագույն խորհրդի նախագահության վարչական շենք
Վարչական շենք Դեղատների գլխավոր վարչության		Պուշկինի փող. 56	1.6/163	
ՀՀ Ազգային ժողովի շենք	1949-1950 թվականներ	Մարշալ Բաղրամյան պող. 19	1.6/164	ճարտ.՝ Մ. Գրիգորյան, 1951 թվական, ԽՍՀՄ պետմրցանակ, վրկո՝ 1967 թվական, 1982 թվական, նախկինում՝ Հայաստանի կոմունիստական կուսակցության

հուշարձան	կառուցված	վայր, հասցե	համարանիշ	հավելյալ նշումներ
				կենտրոնական կոմիտեի վարչական շենք
Վարչական շենք ՀՀ Ազգային անվտանգության նախարարության	1936 թվական	Նալբանդյան փող. 104	1.6/165	ճարտ.՝ Գ. Քոչար
Վարչական շենք «Հայկներգո»-ի գլխավոր վարչության	1940 թվական	Աբովյան փող. 27	1.6/166	ճարտ.՝ Հ. Մարգարյան
Վարչական շենք. Փոխադարձ վարկի ընկերությունը	1912 թվական	Մ. Խորենացու փող. 18	1.6/167	1920-ական թթ՝ Պետական բանկի շենք
Վարչական շենք. Քաղաքային ոստիկանության վարչությունը	1908 թվական	Մ. Խորենացու փող. 22	1.6/168	ճարտ.՝ Բորիս Մեհրաբյան
Վիշապաքար	մ.թ.ա. 3-2 հզ	Օղակաձև զբոսայգի	1.6/169	«Ալ առագաստներ» սրճարանի մոտ
Տուն-թանգարանի շենք. Հովհաննես Թումանյանի տուն-թանգարանը	1949-1953 թվականներ	Մոսկովյան փող. 40	1.6/170	ճարտ.՝ Գ. Աղաբաբյան, վրկո՝ 1966 թվական
Բարձրաքանդակ՝ Հովհաննես Թումանյանի	1971 թվական		1.6/170.1	թանգարանի հենապատին, աստիճաններից ձախ, քանդակ՝ Ղ. Չուբարյան
Ավետիք Իսահակյանի տուն-թանգարան	1946 թվական, 1963 թվական	Յ. Զարոբյան փող. 20	1.6/171	ճարտ.՝ Պ. Մուրադյան
Արամ Խաչատրյանի տուն-թանգարան	1980 թվական	Յ. Զարոբյան փող. 3	1.6/172	ճարտ.՝ Մ. Գրիգորյան, Է. Ալթունյան, Կ. Պատրիկյան, թանգարանի բացումը՝ 1984 թվական
Հակոբ Կոջոյանի և Արա Սարգսյանի տուն-թանգարան	1936 թվական, 1973 թվական, 1981 թվական	Պուշկինի փող. 62/7	1.6/173	ճարտ.՝ Վ. Արևշատյան
Խաչքար՝ Ասլիգատի	1601 թվական		1.6/173.1	թանգարանի բակում
Հուշակոթող՝ Հակոբ Կոջոյանի և Արա Սարգսյանի	1981 թվական		1.6/173.2	քանդակ՝ Է. Աղայան, ճարտ.՝ Ռ. Ջուլիակյան
Եղիշե Չարենցի տուն-թանգարան	1935 թվական, 1975 թվական	Մեսրոպ Մաշտոց պող. 17	1.6/174	ճարտ.՝ Բ. Ազարյան
Մարտիրոս Սարյանի տուն-թանգարան	1935 թվական, 1967 թվական	Սարյան փող. 3	1.6/175	ճարտ.՝ Մ. Գրիգորյան
Սերգեյ Փարաջանովի թանգարան	1991 թվական	Ձորազյուղ ազգագրական թաղամաս 15-16	1.6/176	ճարտ.՝ Ա. Ղազարյան
Ուսումնական հաստատության շենք. Երևանի ուսուցչական սեմինարիան	1905 թվական	Աբովյան փող. 52	1.6/177	ճարտ.՝ Ն. Կիտլին, Վ. Միրզոյան, հիմնադրվել է 1881 թվական, 1921-1975 թվականներ Երևանի

հուշարձան	կառուցված	վայր, հասցե	համարանիշ	հավելյալ նշումներ
				պետական համալսարանի շենք, վրկո՝ 1938 թվական
Գերեզման Հակոբ Մանանդյանի	1952 թվական, 1971 թվական		1.6/177.1	շենքի բակում
Փողոցի կառուցապատման հատվածներ. Աբովյան փողոցը 1	1860–ական թվականներ - 20-րդ դար	Աբովյան փող.	1.6/178	1921 թվական-ից Աբովյան փող.
Ակումբ Կառուցողների	1932 թվական	Աբովյան փող. 7-9	1.6/178.1	ճարտ.՝ Կ. Հալաբյան, Մ. Մազմանյան, Գ. Քոչար
Թատրոնի շենք. Կոնստանտին Ստանիսլավսկու անվան Ռուսական դրամատիկական թատրոնը	1932 թվական	Աբովյան փող. 7	1.6/178.1.1	ճարտ.՝ Կ. Հալաբյան, Մ. Մազմանյան, Գ. Քոչար, վրկո՝ 1972 թվական, վրկո ճարտ.՝ Գ. Քոչար, Ս. Գրիգորյան, Ս. Քյուրքչյան
Վարչական շենք. Սպորտկոմիտեն և ֆիզկուլտուրայի կենտրոնական տունը	1932 թվական	Աբովյան փող. 9	1.6/178.1.2	ճարտ.՝ Կ. Հալաբյան, Մ. Մազմանյան, Գ. Քոչար, վրկո՝ 1972 թվական
Հանրախանութ «Մանկական աշխարհ»	1936 թվական	Արամի փող. 32	1.6/178.2	ճարտ.՝ Ա. Ահարոնյան, Մ. Մազմանյան, Հ. Մարգարյան, Գ. Քոչար
Շ. Ազնավուրի անվան հրապարակ			1.6/178.3	
Կինոթատրոն «Մոսկվա»	1936 թվական	Աբովյան փող. 18	1.6/178.3.1	վրկո՝ 1970 թվական, 1983 թվական, ճարտ.՝ Գ. Քոչար, Ս. Երկանյան
Բարձրաքանդակներ «Չապան», «Պեպո», «Դավիթ Բեկ», «Պար», «Մայաթ-նովա», «Բեմ»	1936 թվական, 1986 թվական		1.6/178.3.1.1	քանդակ՝ Ա. Սարգսյան, Ս. Ստեփանյան, Լ. Թոքմաջյան, Յու. Պետրոսյան, շենքի ճակատին
Հյուրանոց «Երևան»	1927 թվական	Աբովյան փող. 14	1.6/176.3.3	ճարտ.՝ Ն. Բունիաթյան, վրկո՝ 1999-2000 թվականներ, վրկո ճարտ.՝ Ն. Չիլինգարյան, վրկո պատվիրատու՝ «ՌԵՆԿՈ» իտալական ընկերություն
Ստեղծագործական միության շենք. Հայաստանի նկարիչների միությունը («Նկարչի տուն»)	1958 թվական	Աբովյան փող. 16	1.6/178.3.4	ճարտ.՝ Ռ. Իսրայելյան
Փողոցի կառուցապատման հատվածներ. Աստաֆյան փողոցը	1860–ական թվականներ- 20 դար սկզբ		1.6/178.4	
Բնակելի տուն և բուժարան Տեր-Ավետիքյանի	19 դար վրջ	Աբովյան փող. 1/1	1.6/178.4.1	
Խանութ Մելիք-	19 դար վրջ		1.6/178.4.1.1	

հուշարձան	կառուցված	վայր, հասցե	համարանիշ	հավելյալ նշումներ
Օհանջանյանի				
Բնակելի տուն և բուժարան Հովհաննես Հովհաննիսյանի, կոչվում է նաև 1944-ից այստեղ գտնվող «Արտասահմանյան երկրների հետ մշակութային կապերի հայկական ընկերության» անունով («ԱՕԿՄ-ի շենք»)	1914-1917 թվականներ	Արավյան փող. 3	1.6/178.4.3	
Բնակելի տուն Եզոր Խանգաղյանի	20-րդ դարի սկիզբ	Արավյան փող. 3/1	1.6/178.4.4	
Բնակելի տուն Բարսեղ Եղիազարյանի	1884 թվական	Արավյան փող. 6	1.6/178.4.8	1923-1937 թվականներ՝ ՀԿԿ Կենտկոմի շենք
Բնակելի տուն Գրիգոր Եղիազարյանի	1884 թվական	Արավյան փող. 8	1.6/178.4.9	1923 թվական ՀԿԿ քաղկոմի շենք
Բնակելի տուն Գրիգոր Ամիրյանի	19-րդ դար	Արավյան փող. 10	1.6/178.4.10	այժմ՝ Երկրաբանության պետական թանգարանի շենք
Բնակելի տուն Գրիգոր Ամիրյանի	19-20 դարեր	Արավյան փող. 12	1.6/178.4.11	1884-1888 թվականներ, 1898-1907 թվականներ Քաղաքային դումայի և վարչության շենք, 1910- 1911 թվականներ ակնաբուժարան, 1911-1915 թվականներ Հովհ. Հովհաննիսյանի բուժարան
Բնակելի տուն Հովհաննես Գրիգորյանի	20-րդ դարի սկիզբ	Փավստոս Բուզանդի փող. 2	1.6/179	ճարտ.՝ Բորիս Մեհրաբյան 1922 թվական-ից 1-ին տպարան
Բնակելի տուն Մկրտիչ Ենգիբարյանի	1898 թվական	Փավստոս Բուզանդի փող. 4	1.6/180	1920-ական թվականներ Կենտրոնական վիճակագրական վարչություն
Բնակելի տուն Ստեփան Սողոմոնյանի	1890-ական թվականներ	Փավստոս Բուզանդի փող. 8	1.6/181	
Բնակելի տուն Հովհաննես Տեր-Մկրտչյանի	19-րդ դարի վերջ- 20 դարի սկիզբ	Փավստոս Բուզանդի փող. 9	1.6/182	
Բնակելի տուն Գևորգ Անտոնյանցի	1890-ական թվականներ	Փավստոս Բուզանդի փող. 17	1.6/183	
Բնակելի տուն Գաբրիել Աբրահամյանի	19-րդ դարի վերջ	Փավստոս Բուզանդի փող. 25	1.6/184	
Բնակելի տուն Վաղարշակ և Հակոբ Բաբախանյանների	20-րդ դարի սկիզբ	Փավստոս Բուզանդի փող. 26	1.6/185	
Բնակելի տուն Երեմ Սանահյանի	1894 թվական	Փավստոս Բուզանդի փող. 30	1.6/186	

հուշարձան	կառուցված	վայր, հասցե	համարանիշ	հավելյալ նշումներ
Բնակելի տուն	19-րդ դարի վերջ	Փավստոս Բուզանդի փող. 39	1.6/187	
Բնակելի տուն	19-րդ դարի վերջ - 20-րդ դարի սկիզբ	Փավստոս Բուզանդի փող. 51-55	1.6/188	
Բնակելի տուն՝ Կարապետ Աբրահամյանի	19-րդ դարի վերջ - 20-րդ դարի սկիզբ	Թումանյան փող. 21/1	1.6/189	
Գործարանի շենք՝ Համբարձում Սողոմոնյանի կոնյակի գործարանը	1890-ական թվականներ-1910 թվական	Մելիք-Ադամյան փող.	1.6/190	2001 թվական տեղափ. վկառուցվ. Թումանյան փող. 23/1
Բնակելի տուն	19-րդ դարի վերջ - 20-րդ դարի սկիզբ	Պուշկինի փող. 2	1.6/191	
Բնակելի տուն՝ Արմենակ Մելիքյանցի	20-րդ դարի սկիզբ	Պուշկինի փող. 11	1.6/192	ապամոնտաժված
Բնակելի տուն՝ Աղաջան Աֆրիկյանի	19-րդ դարի վերջ	Պուշկինի փող. 19	1.6/193	
Բնակելի տուն՝ Լավրենտի Ֆոտինովի	19-20 դարեր	Պուշկինի փող. 28	1.6/194	
Բնակելի տուն՝ Առաքել Աֆրիկյանի	20-րդ դարի սկիզբ	Պուշկինի փող. 38	1.6/195	ճարտ.՝ Վ. Միրզոյան, 1920-ական թվականներ՝ ցուցադրական դպրոց
Ուրմանկար			1.6/195.1	տան մեջ
Բնակելի տուն՝ Գեղամ Մնացականյանի	1898 թվական	Եզնիկ Կողբացու փող. 22(Փավստոս Բուզանդի 42)	1.6/196	
Բնակելի տուն՝ Էմին Տեր-Գրիգորյանի	1890-ական թվականներ	Եզնիկ Կողբացու փող. 41	1.6/197	
Բնակելի տուն՝ Հակոբ Բոշնադյանցի	19-րդ դարի վերջ - 20-րդ դարի սկիզբ	Եզնիկ Կողբացու փող. 43	1.6/198	
Բնակելի տուն՝ Հովհաննես Օհանյանի	19-րդ դարի վերջ - 20-րդ դարի սկիզբ	Եզնիկ Կողբացու փող. 45	1.6/199	
Փողոցի կառուցապատման հատվածներ. Հին Կազարմայի փողոցը	19-րդ դարի վերջ - 20-րդ դարի սկիզբ	Տիգրան Մեծի պող.	1.6/200	
Բնակելի տուն	20-րդ դարի սկիզբ	Տիգրան Մեծի պող. 1	1.6/200.1	
Բնակելի տուն	19-րդ դարի վերջ	Տիգրան Մեծի պող. 3	1.6/200.2	
Բնակելի տուն	19-րդ դարի վերջ	Տիգրան Մեծի պող. 9	1.6/200.3	
Բնակելի տուն	20-րդ դարի սկիզբ	Տիգրան Մեծի պող. 11	1.6/200.4	

հուշարձան	կառուցված	վայր, հասցե	համարանիշ	հավելյալ նշումներ
Բնակելի տուն	20-րդ դարի սկիզբ	Տիգրան Մեծի պող. 13	1.6/200.5	
Բնակելի տուն	20-րդ դարի սկիզբ	Տիգրան Մեծի պող. 15	1.6/200.6	
Գործարանի համալիր. Դավիթ Սարաջյանի Գինու-կոնյակի գործարանը	1896-1906 թվականներ	Տիգրան Մեծի պող. 22	1.6/200.7	
Բնակելի տուն	1896-1906 թվականներ		1.6/200.7.1	
Գործարան Սպիրտի թորման	1896 թվական		1.6/200.7.2	
Պահեստի շենք	1896-1906 թվականներ		1.6/200.7.3	
Ուսումնական հաստատության համակառույց. Արական գիմնազիան	1896 թվական	Ամիրյան փող.	1.6/201	ճարտ.՝ Մ. Ֆոն-դեր Նոննե
Մասնաշենք	1896 թվական		1.6/201.1	1936 թ-ից՝ Ավ. Իսահակյանի անվ քաղաքային կենտրոնական գրադարանի շենք
Ուսումնական հաստատության շենք. Հռիփսիմյան իգական գիմնազիան	1898 թվական, 1905 թվական	Ամիրյան փող. 28/6	1.6/202	ճարտ.՝ Ի. Վազապով, վրկո ճարտ.՝ Վ. Միրզոյան, հիմնադրված՝ 1850 թվական
Փողոցի կառուցապատման հատվածներ. Նահանգական փողոցը	1889 թվական-20-րդ դարի սկիզբ	Հանրապետության փող.	1.6/203	
Բնակելի տուն՝ Էսապյանի (Էսապյանի պահածոյի գործարան)	1911 թվական	Հանրապետության փող. 9	1.6/203.1	
Բնակելի տուն՝ Կարլ և Վիլհելմ Գիլներների	19-րդ դարի վերջ - 20-րդ դարի սկիզբ	Հանրապետության փող. 15	1.6/203.2	
Բնակելի տուն՝ Ն. Հովհաննիսյանի	1890-ական թվականներ	Հանրապետության փող. 16	1.6/203.3	
Բնակելի տուն՝ Արտեմ Զալալյանի	20-րդ դարի սկիզբ	Հանրապետության փող. 17	1.6/203.4	
Բնակելի տուն՝ Վ. Մկրտչյանի	1896 թվական	Հանրապետության փող. 18	1.6/203.5	
Բնակելի տուն՝ Երվանդ և Իսահակ Տեր-Ավետիքյանների	1905 թվական	Հանրապետության փող. 24	1.6/203.6	
Բնակելի տուն՝ Միխայիլ Ֆոն դեր Նոննեի	1895 թվական	Հանրապետության 32 1.JPG	1.6/203.7	ճարտ.՝ Մ. Ֆոն դեր Նոննե, 1922-1937 թվականներ՝

հուշարձան	կառուցված	վայր, հասցե	համարանիշ	հավելյալ նշումներ
				Հայկական դիվիզիայի շտաբ
Մասնաշենք	1898 թվական		1.6/203.7.1	
Բնակելի տուն (Նահանգապետի գրասենյակը)	1905 թվական	Հանրապետության փող. 37	1.6/203.8	1918-1920 Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության, 1920 թվական Հեղկոմի, 1921 թվական՝ Ժողկոմխորհի 1922-1924 թվականներ՝ Կենտգործկոմի շենք
Բնակելի տուն	19-րդ դարի վերջ - 20-րդ դարի սկիզբ	Հանրապետության փող. 46	1.6/203.9	
Բնակելի տուն	19-րդ դարի սկիզբ	Հանրապետության փող. 48	1.6/203.1	1921 թվականից՝ ՀԽՍՀ Արդարադատության ժողկոմատ
Բնակելի տուն	20-րդ դարի սկիզբ	Հանրապետության փող. 51	1.6/203.11	
Բնակելի տուն	20-րդ դարի սկիզբ	Հանրապետության փող. 53	1.6/203.12	1920-ական թվականներ՝ տրիբունալի շենք
Վարչական շենք Նահանգապետարանի	20-րդ դարի սկիզբ	Հանրապետության փող. 32	1.6/203.13	ճարտ.՝ Վ. Միրզոյան
Մասնաշենք	20-րդ դարի սկիզբ		1.6/203.13.1	
Որմնանկարներ	20-րդ դարի սկիզբ		1.6/203.13.1.1	
Բնակելի տուն Աֆրիկյանների	19-րդ դարի վերջ - 20-րդ դարի սկիզբ	Տերյան փող. 11-13	1.6/204	
Փողոցի կառուցապատման հատվածներ. Տեր-Ղուկասովի փողոցը	1870-ական թվականներ-20-րդ դարի սկիզբ	Նալբանդյան փող.	1.6/205	
Ակումբի շենք. Քաղաքային ակումբը (Ջանփոլադյանի թատրոն), (սպայի տուն)	1883 թվական	Նալբանդյան փող. 20բ	1.6/205.1	ճարտ.՝ Ե. Բոգուշևիչ, վրկո՝ 1907 թվական, ճարտ.՝ Կ. Հովհաննիսյան, վրկո՝ 1912 թվական, ճարտ.՝ Բորիս Մեհրաբյան
Որմնանկարներ			1.6/205.1.1	շենքի ներսում
Գործարանի շենք. Գիլանյանի լիմոնադի գործարանը	1909-1911 թվականներ	Նալբանդյան փող. 20ա	1.6/205.2	ճարտ.՝ Բորիս Մեհրաբյան, գործարանը հիմնադրվել է 1890 թվական, 1931 թվական՝ Լիմոնադի պետ. գործարան, այժմ՝ բնակելի տուն
Փողոցի կառուցապատման	1860-ական	Արամի փող.	1.6/206	

հուշարձան	կառուցված	վայր, հասցե	համարանիշ	հավելյալ նշումներ
հատվածներ. Ցարական փողոցը	թվականներ-20-րդ դարի սկիզբ			
Բնակելի տուն Փանոս Սողոմոնյանի	1882 թվական	Արամի փող. 7	1.6/206.1	
Բնակելի տուն Ֆադեյ Քալանթարյանի	20-րդ դարի սկիզբ	Արամի փող. 9	1.6/206.2	
Բնակելի տուն Զարմայր Անդրեասյանի	19-րդ դարի վերջ	Արամի փող. 23	1.6/206.3	
Բնակելի տուն Խաչատուր Թադևոսյանի	19-րդ դարի վերջ	Արամի փող. 34	1.6/206.4	
Բնակելի տուն Գեղամ Թադևոսյանի	19-րդ դարի վերջ	Արամի փող. 36	1.6/206.5	գլխավոր ճակատի պատը
Բնակելի տուն Ֆադեյ Թադևոսյանի	1910-ական թվականներ	Արամի փող. 44	1.6/206.6	1923-1949 թվականներ Երևանի պետ. կոնսերվատորիա
Բանկի շենք. Բանկի Երևանի բաժանմունքը	1902 թվական	Արամի փող. 54	1.6/206.7	ճարտ.՝ Ն. Կիտկին, Վ. Միրզոյան, վրկռ.՝ 1934 թվական, ճարտ.՝ Ն. Բունիաթյան
Բնակելի տուն Ազիզյանների	1890-ական թվականներ	Արամի փող. 62	1.6/208.8	
Բնակելի տուն Մկրտիչ Տեր-Օհանյանի	1900-ական թվականներ	Արամի փող. 74	1.6/206.9	
Բնակելի տուն Մկրտիչ Մկրտչյանցի	20-րդ դարի սկիզբ	Արամի փող. 80	1.6/206.1	
Բնակելի տուն Սարգիս Հախնազարյանի	1895-1898 թվականներ	Արամի փող. 86	1.6/206.11	
Քանդակ «Լեռնեցիների պարը»	1984 թվական	Պարոնյան փող. 40	1.6/207	«Դվին» հյուրանոցի առջևի հրապարակում, քանդակ՝ Տ. Արզումանյան
Քանդակ «Զրավաճառ պատանին» («Երևանի Սառը Զուրբ»)	1970 թվական	Մովսես Խորենացու և Գրիգոր Լուսավորչի փող. միջև, Թատերական զբոսայգում	1.6/208	ճարտ.՝ Ս. Կնոտեղյան, քանդակ՝ Հ. Բեջանյան
Քանդակ «Վանեցի աղջիկը»	1975 թվական	Աբովյան փող. և Սայաթ-Նովայի պող. խաչմերուկ	1.6/209	քանդակ՝ Հ. Սիմոնյան, տեղադրված է կանաչ գազոնում
Քանդակ «Վերածնված Հայաստան»	1985 թվական	Օդակաձև զբոսայգի	1.6/210	քանդակ՝ Խ. Տեր-Հարությունյան
Քարայր-կացարան Այգեձոր-1	քարի դար, մ.թ.ա. 20-16-րդ դարեր 14-16 դարեր	Հրազդանի ձախ ափին	1.6/211	Կոնդ թաղամասից ձոր տանող գետնուղու աջ կողմում, Այգեձոր թաղամասի տակ

հուշարձան	կառուցված	վայր, հասցե	համարանիշ	հավելյալ նշումներ
				հայտնաբերված՝ 1974
Քարայր-կացարան Այգեձոր-2	չորրորդական շրջան, մ.թ.ա. 20-16-րդ դարեր - 14-16 դարեր	Հրազդանի ձախ ափին	1.6/212	ԵրՀԷԿ-1-ի ճանապարհի եզրին, Այգեձոր-1 քարայրից 500-600 մ գետի հոսանքին հակառակ ուղղությամբ
Քարայր-կացարան Այգեձոր-3	մ.թ.ա. 20-16- րդ դարեր 14- 16 դարեր	Հրազդանի ձախ ափին	1.6/213	ԵրՀԷԿ-1-ի ճանապարհի եզրին, Այգեձոր-1 քարայրից 500-600 մ գետի հոսանքին հակառակ ուղղությամբ
Քարայր-կացարան Ծիծեռնակաբերդ-1	մ.թ.ա. 20-16- րդ դարեր - 14-16-րդ դարեր	Հրազդանի աջ ափին	1.6/214	ԵրՀԷԿ-ի դիմաց, Ծիծեռնակաբերդ բերդշենի մոտ
Քարայր-կացարան Ծիծեռնակաբերդ-2	մ.թ.ա. 20-16- րդ դարեր - 14-16-րդ դարեր	Հրազդանի աջ ափին	1.6/215	Կիկյան կամրջից 500 մ գետի հոսանքով ներքև Ծիծեռնակաբերդ-1 քարայրից 1, 5 կմ հս-ա
Քարայր-կացարան Չորագյուղ-1	ուշ միջնադար		1.6/216	Սբ. Սարգիս եկղ-ու տակ դեպի ձորն իջնող աստիճաններից աջ
Քարայր-կացարան Չորագյուղ-2	ուշ միջնադար		1.6/217	Մանկական երկաթուղու վերջնակայարանի մոտ
Քարայր-կացարան Չորագյուղ-3	16-18-րդ դարեր		1.6/218	«Հրազդան» մարզադաշտի դիմաց, հիվանդանոցի շենքի մոտ, Չորագյուղ-2 քարայրից 200 մ հս, ձորի լանջին հայտնաբերված 1974
Քարայր-կացարան Նորագյուղ-1	միջին քարի դար, 15-16-րդ դարեր	Նորագյուղ թաղամաս, Գետատ և Հրազդան գետերի խառնարանի մոտ	1.6/219	հայտնաբերված 1969 թվական
Քարայր-կացարան Նորագյուղ-2	քարի դար, մ.թ.ա. 30-15- րդ դարեր	Նորագյուղ թաղամաս, Դավթայի այգիների հվ- աե եզրին	1.6/220	հայտնաբերված՝ 1969 թվական, Նորագյուղ-1 քարայրից 100 մ հվ-աե
Քարայր-կացարան Նորագյուղ-3	միջին քարի դար, մ.թ.ա. 1- ին հզ, բրոնզի դար, 13-14 դարեր	Նորագյուղ թաղամաս, Դավթայի այգիների հվ-աե եզրին	1.6/221	հայտնաբերված՝ 1969 թվական, Նորագյուղ-2 քարայրից 80 մ գետի հոսանքով դեպի վեր
Քարայր-կացարան Նորագյուղ-4	16-17-րդ դարեր	ԵրՀԷԿ-ի դիմաց	1.6/222	
Քարայր-կացարան	16-17-րդ	ԵրՀԷԿ-ի դիմաց	1.6/223	

հուշարձան	կառուցված	վայր, հասցե	համարանիշ	հավելյալ նշումներ
Նորագյուղ-5	դարեր			
Քարայր-կացարան Նորագյուղ-6	14-16-րդ դարեր	Նորագյուղ թաղամաս, «Արարատ» գինու կոմբինատի դիմաց, Հրազդան գետի հին կամրջի մոտ	1.6/224	հայտնաբերված՝ 1973 թվական, Նորագյուղ-1 քարայրից 500 մ դեպի Նոր Կիլիկիա
Քարայր-կացարան Նորագյուղ-7	14-16-րդ դարեր	Նորագյուղ թաղամաս, «Արարատ» գինու կոմբինատի դիմաց, Հրազդան գետի հին կամրջի մոտ	1.6/225	հայտնաբերված՝ 1973 թվական, Նորագյուղ-6-ի կողքին
Ֆաբրիկայի շենք. Կարի ֆաբրիկան	1930 թվական	Մեսրոպ Մաշտոցի պող. 8	1.6/226	ճարտ.՝ Ա. Ահարոնյան, Հ. Մարգարյան, կոնստ՝ Զ. Հացագործյան
Բնակելի տուն՝ Գաբրիել Գաբրիելյանցի	1909-1914 թվականներ	Աբովյան փող. 1/4	1.6/227	ճարտ.՝ Բորիս Մեհրաբյան
Առանձնատուն («Դերասանի տուն»)	1954 թվական	Մ. Մաշտոցի պող. 13	1.6/227	ճարտ.՝ Ս. Սաֆարյան
Հուշարձան Ալ. Սպենդիարյանի	1971 թվական	Խանջյան փող. 27, Ալ. Սպենդիարյանի անվ. երաժշտական դպրոցի առջև	1.6/228	
Մզկիթ Թափաբաշի	1687 թվական	Ռուսթավելու փող. 4	1.6/229	պարսկական աղոթասրահը՝ կիսաքանդ
Վիշապաքար	Ք.ա. 3-2-րդ հազարամյակ	Կառավարական երրորդ շենքի գլխավոր ճակատի մոտ	1.6/230	ցուլի պատկերով
Տապանաքար	10-17-րդ դարեր	Կառավարական երրորդ շենքի գլխավոր ճակատի մոտ	1.6/231	խոյատապան
Տապանաքար	16-17-րդ դարեր	Կառավարական երրորդ շենքի գլխավոր ճակատի մոտ	1.6/232	ձիատապան, գլխամասը՝ կոտրված

3.11 Աղմուկ և թրթռում:

Շինարարության ընթացքում աղմուկի և թրթռումների մակարդակը կապված է լինելու շինարարական տեխնիկայի, սարքավորումների և տրանսպորտային միջոցների աշխատանքի հետ: ՀՀ-ում աղմուկի մակարդակը կանոնակարգվում է համաձայն՝ ՀՀ

Առողջապահության նախարարի 2002թ. մարտի 6-ի՝ «ԱՂՄՈՒԿՆ ԱՇԽԱՏԱՏԵՂԵՐՈՒՄ, ԲՆԱԿԵԼԻ ԵՎ ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՇԵՆՔԵՐՈՒՄ ԵՎ ԲՆԱԿԵԼԻ ԿԱՌՈՒՑԱՊԱՏՄԱՆ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐՈՒՄ» N2-III-11.3 ՍԱՆԻՏԱՐԱԿԱՆ ՆՈՐՄԵՐ N2-III-11.3 ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ N 138 հրամանի և ՀՀ Քաղաքաշինության նախարարի 2014թ. մարտի 17-ի՝ ՀՀՇՆ 22-04-2014 «ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԱՂՄՈՒԿԻՑ» ՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ՆՈՐՄԵՐԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐԻ 2001 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 1-Ի N 82 ՀՐԱՄԱՆՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ N79-Ն հրամանի պահանջներին համապատասխան: Ավտոմեքենաների և սարքավորումների աշխատատեղերում աղմուկի մակարդակը 80 դԲ (A) գերազանցելու դեպքում աշխատողները պետք է օգտագործեն անհատական պաշտպանական միջոցներ (գլխարկներ, ականջակալներ և այլն): Բնակավայրերի համար աղմուկի սահմանված թույլատրելի մակարդակը ցերեկային ժամերի համար կազմում է 55 դԲ (A), կամ ֆոնային մակարդակի ոչ ավել քան 3 դԲ (A) ավելացում: Հաշվի առնելով շինարարական աշխատանքների կարճաժամկետ բնույթը, աշխատակիցների վրա աղմուկի ազդեցությունը կրելու է կարճատև և ժամանակավոր բնույթ:

Աղմուկի մակարդակը նվազեցնելու նպատակով հաշվետվությունում նախատեսվում են համապատասխան բնապահպանական միջոցառումներ, որոնց կիրառման դեպքում շինարարական աղմուկի և թրթռումների մակարդակը շինհրապարակին հարակից տարածքում չի գերազանցի ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված նորմերը:

Աղմուկից պաշտպանվող օբյեկտ են հանդիսանում հարակից բնակելի շենքերը, որոնց պատերը, երկշերտ պատուհանները արդեն իսկ կրում են աղմուկի մեկուսիչի դեր:

Աղմուկի հիմնական աղբյուր են հանդիսանում շինարարության սկզբում հողային աշխատանքների իրականացնելիս 2 էքսկավատորներ և 1 կռունկ, իսկ շենքերի կառուցման ընթացքում 3 ամրակապովի և մեկ ավտոմոբիլային կռունկ: Հաշվարկը առված է ենթադրելով, որ այս շին.տեխնիկան շահագործվում միաժամանակ յուրաքանչյուր շինարարության փուլում՝ աղմուկի առավելագույն արժեքը հաշվարկելու համար:

Աղմուկի մակարդակի հաշվարկը կատարվել է համաձայն ՀՀՇՆ22-04-2014 «ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԱՂՄՈՒԿԻՑ» շինարարական նորմերի: Հաշվարկները կատարված են հետևյալ բանաձևով՝

$$L = L_w + 10 \cdot \lg \left(\frac{\chi \Phi}{\Omega r^2} + \frac{4}{kB} \right)$$

Հողային աշխատանքների փուլ

Ելակետային տվյալներ

- Էքսկավատորի CAT 320 ձայնային հզորություն (L_{w1})՝ 99 դԲ
- Կռունկ LIEBHERR LTM 1100-4.2 ձայնային հզորություն (L_{w2})՝ 100 դԲ
- Հեռավորություն (r)՝ 50 մետր

Հաշվարկի համար անհրաժեշտ գործակիցներ

- $\chi = 1$ (մոտ դաշտի ազդեցության գործակից)
- $\Phi = 1$ (աղմուկի ուղղվածության գործոն՝ համաչափ ճառագայթման համար)
- $\Omega = 2\pi$ (կիսագունդային ճառագայթման տարածություն բացօթյա տարածքի համար)
- $k = 1$ (ձայնային դաշտի հավասարաչափ բաշխման խախտման գործակից)
- $B = 200$ (սենյակի ձայնազիտական հաստատունը՝ մ²)

Յուրաքանչյուր սարքավորման աղմուկի մակարդակը հետևյալն է՝

- Էքսկավատորի աղմուկի մակարդակ՝ $L_{w1} = 99 + 10 \cdot \log_{10} ((1 \cdot 1/(2/\pi \cdot 20^2) + 4/1 \cdot 200) = 99 + 10 \cdot (-16.98) = 82.79$ դԲ
- Կռունկի աղմուկի մակարդակ՝ $L_{w2} = 100 + 10 \cdot \log_{10} ((1 \cdot 1/(2/\pi \cdot 50^2) + 4/1 \cdot 200) = 100 + 10 \cdot (-16.98) = 83.79$ դԲ

Աղմուկի մակարդակների համատեղումը հետևյալն է՝

Երբ մի քանի աղմուկի աղբյուրներ կան, դրանք համադրում ենք հետևյալ բանաձևով՝

$$L_{A_{\text{էկվ}}} = 10 \cdot \log_{10} (2 \cdot 10^{\{82.79/10\}} + 10^{\{83.79/10\}}) = 10 \cdot \log_{10} (2 \cdot 10^{\{8.202\}} + 10^{\{8.302\}}) = 87.92 \text{ դԲ}$$

Այսպիսով, շինարարական հրապարակում հողային աշխատանքների ժամանակ երկու էքսկավատոր և մեկ կռունկ միաժամանակ աշխատանելու դեպքում համակցված աղմուկի մակարդակը 50 մետր հեռավորության վրա կազմում է 87.92 դԲ:

Շենքերի կառուցման փուլ

Ելակետային տվյալներ

- Կռունկ QTZ 160 ձայնային հզորություն (L_{w1})՝ 105 դԲ
- Հեռավորություն (r)՝ 20 մետր

Հաշվարկի համար անհրաժեշտ գործակիցներ

- $\chi = 1$ (մոտ դաշտի ազդեցության գործակից)
- $\Phi = 1$ (աղմուկի ուղղվածության գործոն՝ համաչափ ճառագայթման համար)
- $\Omega = 2\pi$ (կիսագունդային ճառագայթման տարածություն բացօթյա տարածքի համար)
- $k = 1$ (ձայնային դաշտի հավասարաչափ բաշխման խախտման գործակից)
- $B = 200$ (սենյակի ձայնագիտական հաստատունը՝ մ²)

Ցուրաքանչյուր սարքավորման աղմուկի մակարդակը հետևյալն է՝

- Կռունկ աղմուկի մակարդակ՝ $L_{w1} = 105 + 10 \cdot \log_{10} ((1 \cdot 1/(2/\pi \cdot 20^2) + 4/1 \cdot 200) = 105 + 10 \cdot (-16.98) = 89$ դԲ

Աղմուկի մակարդակների համատեղումը հետևյալն է՝

Երբ մի քանի աղմուկի աղբյուրներ կան, դրանք համադրում ենք հետևյալ բանաձևով՝

$$L_{A_{\text{էկվ}}} = 10 \cdot \log_{10} (3 \cdot 10^{\{89/10\}}) = 10 \cdot \log_{10} (3 \cdot 10^{\{8.802\}}) = 94 \text{ դԲ}$$

Այսպիսով, շինարարական հրապարակում հողային աշխատանքների ժամանակ երեք կռունկ միաժամանակ աշխատանելու դեպքում համակցված աղմուկի մակարդակը 20 մետր հեռավորության վրա կազմում է 94 դԲ:

Շինհրապարակը լինելու է ցանկապատված: Ցանկապատի նյութի խտությունը 200 կգ/մ³:

Ցանկապատը հանդիսանում է միաժամանակ նաև աղմուկից պաշտպանման էկրան:

Պաշտպանիչ էկրանի արդյունավետությունը հաշվարկում են հետևյալ բանաձևով.

$$L_{\text{աղ}} = 23 \cdot \lg m_{\text{է}} - 10 \text{ դԲ, երբ } m \geq 200 \text{ կգ/մ}^3$$

$$L_{\text{աղ}} = 13 \cdot \lg m_{\text{է}} - 13 \text{ դԲ, երբ } m \leq 200 \text{ կգ/մ}^3$$

Որտեղ $m_{\text{է}} = K \cdot m$ - մակերեսի խտության էկվիվալենտն է,

m - մակերեսի խտությունն է, կգ/մ³,

K - գործակից է, որի հաշվի է առնում մետաղական պատնեշի խտությունը, որը 7850 կգ/մ³

$$m_{\text{է}} = 7850 \cdot 1 = 7850$$

$$L_{\text{աղ}} = 23 \cdot \lg m_{\text{է}} - 13 = 23 \cdot \lg(7850) - 13 = 23 \cdot 3.894 - 10 = 89.562 - 10 = 79.56 \text{ դԲ}$$

Շինարարական հրապարակից դուրս աղմուկի մակարդակը կազմում է՝

Հողային աշխատանքների փուլ

$$L_{A_{\text{տար}}} = L_{A_{\text{էկվ}}} - L_{\text{աղ}} = 87.92 - 79.56 = 8.36 \text{ դԲ}$$

Շենքերի կառուցման փուլ

$$L_{A_{\text{տար}}} = L_{A_{\text{էկվ}}} - L_{\text{աղ}} = 94 - 79.56 = 14.44 \text{ դԲ}$$

Մոտակա բնակելի շինությունների ներսում աղմուկի մակարդակը հողային աշխատանքների փուլում կկազմի 8.36 դԲ, իսկ շենքերի կառուցման փուլում՝ 14.44 դԲ, ինչը նորմայից բավականին ցածր է:

Աշխատանքները իրականացվելու են միայն ցերեկային ժամերին:

Թրթում

Թրթուման նորմաները բնակելի շենքերում ըստ ՀՀ առողջապահության նախարարի 17 մայիսի 2006թ. N533-Ն որոշման, ներկայացված են ներքոնշյալ աղյուսակում:

Հասարակական շենքերում թրթուման (վիբրացիայի) թույլատրելի մակարդակները

Միջին երկրաչափական հաճախականության օկտավային շերտեր, Հց	Թույլատրելի արժեքները XO YO և ZO առանցքներով			
	Թրթուման արագացում		Թրթուման արագություն	
	մ/վրկ ² .10-3	դԲ	մ/վ .10-3	դԲ
2	10.0	80	0.79	84
4	11.0	81	0.45	79
8	14.0	83	0.28	75
16	28.0	89	0.28	75
31.5	56.0	95	0.28	75
63	110.0	101	0.28	75
ՀՀգրտված ու համարժեքային ճշգրտված արժեքները և դրանց մակարդակները	10	80	0.28	75
<p>Ոչ մշտական թրթուման (վիբրացիայի) համար թույլատրելի արժեքներին մտցվում է ուղղում - 10դԲ, իսկ բացարձակ արժեքները բազմապատկվում են 0,32-ով:</p> <p>Դպրոցների սենքերի, ուսումնական հաստատությունների, գրադարանների ընթերցասրահների համար մտցվում է ուղղում -3դԲ:</p>				

Ոչ մշտական թրթուման (վիբրացիայի) համար թույլատրելի արժեքներին մտցվում է ուղղում - 10դԲ, իսկ բացարձակ արժեքները բազմապատկվում են 0,32-ով: Դպրոցների սենքերի, ուսումնական հաստատությունների, գրադարանների ընթերցասրահների համար մտցվում է ուղղում -3դԲ:

Շինարարության ընթացքում թրթուման աղբյուր են հանդիսանում շինտեխնիկայի աշխատաքը, որոնց թրթուման մակարդակը ցածր է, և արդեն իսկ շինհրապարակի սահմաններում ալիքը մարում է և չի կարող ազդեցություն ունենալ շրջակա միջավայրի վրա:

3.12 Թափոնների կառավարում

Երևանի տարածքում աղբահանության նպատակով բնակելի թաղամասերում տեղադրված են աղբահավաք տարողություններ և աղբարկղներ: Աղբահեռացումը կատարվում է կանոնավոր: Թաղամասերի առանձին տեղերում աղբը թափվում է չնախատեսված վայրերում, ինչը հանգեցնում է տարածքի սանիտարական վիճակի վատթարացմանը: Մակայն դրանց քանակը մեծ չէ և գնալով ավելի է նվազում:

Շինաշխատանքների իրականացման ընթացքում առաջացող թափոնների տեսակները և քանակները՝

	Անվանումը	Վտանգավորության դասը	Ծածկագիրը ըստ «Թափոնների ցանկի»	Քանակը, ամբողջ շինարարության համար
1.	Շինարարական աղբ	IV	9120060101004	480մ³
2.	Կազմակերպությունների կենցաղային տարածքներից առաջացած չտեսակավորված աղբ (բացառությամբ խոշոր եզրաչափերի)	IV	9120040001 00 4	0.7 տ/տարի
3.	Փորման աշխատանքների ընթացքում առաջացած վտանգավոր նյութերով չաղտոտված հող	V	31401100 08 99 5	26988 մ³
4.	Չտեսակավորված սև մետաղներ պարունակող թափոններ	IV	35131100 01 00 4	7 մ³
6.	Չտեսակավորված ալյումինի ջարդոն	V	35310101 01 99 5	3 մ³
7.	Յուղերով աղտոտված ավազ /յուղի պարունակությունը 15%-ից ավելին/	III	31402303 04 03 3	8 մ³
8.	Պողպատե եռակցման էլեկտրոդների մնացորդներ և կիսայրուկներ	IV	35121601 01 99 5	0.1տ

Շինարարական աղբը ամբողջությամբ տեղափոխվելու է տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից հատկացված վայր: Բազմաբնակարան բնակելի շենքի շահագործման ընթացքում կառաջանա կենցաղային աղբ, որը պայմանագրային հիմունքներով կտեղափոխվի համապատասխան ընկերության կողմից:

3.13 Աղմուկ և թրթռում:

ՀՀ-ում աղմուկի մակարդակը կանոնակարգվում է N2-III-11.3՝ «ԱՂՄՈՒԿՆ ԱՇԽԱՏԱՏԵՂԵՐՈՒՄ, ԲՆԱԿԵԼԻ ԵՎ ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՇԵՆՔԵՐՈՒՄ ԵՎ ԲՆԱԿԵԼԻ ԿԱՌՈՒՑԱՊԱՏՄԱՆ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐՈՒՄ» սանիտարական նորմերով: Բնակավայրերի համար աղմուկի սահմանված թույլատրելի մակարդակը ցերեկային ժամերի համար կազմում է 55 դԲ (A), կամ ֆոնային մակարդակի ոչ ավել քան 3 դԲ (A) ավելացում:

Շինարարական աշխատանքների ընթացքում հիմնական աղմուկի աղբյուր է հանդիսանալու շահագործվող շինարարական տեխնիկան: Աղմուկի մակարդակի չգերազանցելու նպատակով իրականացվելու են համապատասխան մեղմացնող միջոցառումներ:

3.14 Սոցիոլական գործոն

Երևանը համայնք է՝ Երևանի բնակչության հանրություն: Երևանը Հայաստանի Հանրապետության մայրաքաղաքն է: Երևանը իրավաբանական անձ է, ունի սեփականության իրավունք և գույքային այլ իրավունքներ:

Երևանն ունի բյուջե, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության զինանշանի պատկերով և իր անվանմամբ կնիք: Երևանում տեղական ինքնակառավարումը հիմնվում է «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված սկզբունքների վրա՝ ապահովելով Երևանի բոլոր վարչական շրջանների համաչափ զարգացումը: Երևանի վարչական սահմանները սահմանված են «Հայաստանի Հանրապետության վարչատարածքային բաժանման մասին» ՀՀ օրենքով: Երևանի տեղական ինքնակառավարման մարմիններն են Երևանի ավագանին, Երևանի քաղաքապետը: Երևանի տեղական ինքնակառավարման մարմինները գործում են իրենց նստավայրում՝ Արգիշտիի փողոց 1 հասցեում: Ավագանու որոշմամբ ավագանին իր գործունեությունը (ներառյալ՝ նիստերի անցկացումը) կարող է կազմակերպել այլ վայրում: Տարածքային կառավարումը Երևանում իրականացնում է ՀՀ տարածքային կառավարման նախարարությունը: Կառավարության որոշմամբ Երևանում տարածքային կառավարման որոշակի գործառույթներ կարող են փոխանցվել գործադիր իշխանության հանրապետական այլ մարմինների:

Երևանի տարածքը կազմում է 223 քկմ, բնակչությունը՝ 1075.1 հազ. մարդ:

Երևանը գտնվում է Արարատյան դաշտավայրի հյուսիսարևելյան մասում, Հրազդան գետի երկու ափերին՝ ծովի մակերևույթից 900-1200 մետր բարձրության վրա:

Երևանը վարչական սահմանով հարում է Արարատի, Արմավիրի, Արագածոտնի և Կոտայքի մարզերին:

Երևանը բաժանված է 12 վարչական շրջանների՝ Աջափնյակ, Ավան, Արաբկիր, Դավթաշեն, Էրեբունի, Կենտրոն, Մալաթիա-Սեբաստիա, Նոր Նորք, Նորք-Մարաշ, Նուբարաշեն, Շենգավիթ և Քանաքեռ-Զեյթուն:

Ժամային գոտի՝ UTC+4

Հեռախոսային կոդ՝ +374 (10), +374 (60) +374 (11)

Փոստային ինդեքսներ՝ 0001-0099

4. ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ՀՆԱՐԱՎՈՐ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՎՆԱՍԱԿԱՐ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ԲԱՑԱՌՄԱՆԸ, ՆՎԱԶԵՑՄԱՆՆ ՈՒ ՓՈԽՀԱՏՈՒՑՄԱՆՆ ՈՒՂԴՎԱԾ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ

Շինարարական աշխատանքները պետք է կատարել պահպանելով պետ. նորմերը, կանոնները, ստանդարտները, ինչպես նաև նախագծի տեխնիկական պայմանները: Բոլոր տիպի թաքնված աշխատանքների համար պետք է կազմել թաքնված աշխատանքների ակտ տեխնիկական հսկողություն իրականացնող մարմնի կողմից հաստատված:

Շին. հրապարակը կազմակերպելիս ղեկավարվել քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմնի կողմից հաստատված դրույթներով, շին. հրապարակի հակահրդեհային անվտանգության պատասխանատվությունը կրում է անմիջապես շինարարության ղեկավարը կամ նրան փոխարինող անձը:

Երեկոյան ժամերին դադարեցնել աղմկոտ աշխատանքների կատարումը:

Արտակարգ իրավիճակների հնարավոր ռիսկերի գնահատման ապահովման համար, սեյսմիկ պաշտպանության բնագավառի կարևոր նշանակություն ունեցող Բազմաբնակարան բնակելի շենքի նախագծման ժամանակ կատարել օբյեկտի (շենքի) շինհրապարակի սեյսմիկ պարամետրերի գնահատում՝ գրունտների դինամիկ բնութագրերի և հաշվարկային արագացումների որոշում, ինչպես նաև բազմաբնակարան շենքերի կառուցումն ու շահագործումն իրականացնել համապատասխան ավարտված շինարարական օբյեկտների հաստատված ճարտարապետաշինարարական նախագծերին, ՀՀ օրենսդրության և նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի (2002թ. հունիսի 12-ի ՀՕ-376-Ն օրենքի 19-րդ հոդվածի 4-րդ մասի դրույթի, Տարածքային կառավարման և արտակարգ իրավիճակների նախարարի 2015թ. նոյեմբերի 30-ի N 1243-Ն հրամանի հավելվածի 2-րդ կետի 16-րդ ենթակետի, Կառավարության 2015թ. մարտի 3-ի N 596-Ն որոշման N 1 հավելվածի կարգի 141-րդ և 173-րդ կետերի, N 4 հավելվածի N 3 ցանկի 4-րդ կետի 1-ին ենթակետի «իզ» պարբերության, Քաղաքաշինության կոմիտեի նախագահի 2020թ. դեկտեմբերի 28-ի N 102-Ն հրամանով հաստատված գործող նորմերով սահմանված երկրաշարժադիմացկունության հիմնական սկզբունքների, 2014թ. հունիսի 21-ի ՀՕ-110-Ն օրենքի 6-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 3-րդ կետի, 7-րդ հոդվածի 1-ին մասի 13-րդ կետի, 16-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 5-րդ կետի, 17-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 4-րդ կետի դրույթների) պարտադիր պահանջներին:»:

4.1 Ռիսկերի գնահատում

Ներկայացվող գործունեության իրականացման ժամանակ շրջակա միջավայրի վրա ազդեցությունները հիմնականում կապված են՝

- փորման բեռնման աշխատանքների,
- հողային զանգվածների տեղափոխման,
- շինարարական տեխնիկայի շահագործման,
- բետոնային աշխատանքների հետ:

Թվարկված աշխատանքների ազդեցությունը նվազեցնելու նպատակով նախատեսված են բնապահպանական միջոցառումներ, որոնք ներառված են բնապահպանական կառավարման պլանում:

Սույն հայտում բերված են հիմնական բնապահպանական միջոցառումները ըստ ազդեցության ուղղությունների:

4.2 Արտանետումների աղբյուրները

Ներկայացվող աշխատանքների կատարման ընթացքում հիմնական ռիսկերը կապված են արտանետումների հետ, որոնց ցանկը բերված է ստորև՝

- փոշու արտանետումներ հիմքերի փորման ընթացքում
- դիզելային վառելիքի արտանետումներ շինարարական տեխնիկայի շահագործման ժամանակ:

4.3 Բնապահպանական միջոցառումների ընդհանուր նկարագրություն

4.3.1 Մթնոլորտային օդ

Օդային ավազանը աղտոտումից պահպանելու համար նախատեսված են՝

- 1) ցանկապատել շինարարական հրապարակները, շենքերը և շինությունները ծածկել շինարարությանը համապատասխան բարձրությամբ անթափանց թաղանթով:
- 2) շինարարական հրապարակից դուրս եկող տրանսպորտային միջոցների անվադողերը լվանալ:
- 3) ավազը, ցեմենտը, գաջը, խիճը, այլ սորուն նյութերը, հողային զանգվածները, ինչպես նաև շինարարական աղբը տեղափոխել փոշու համար անթափանց ծածկոցներով ծածկված տրանսպորտային միջոցներով:
- 4) օդի դրական ջերմաստիճանի դեպքում շինարարական հրապարակը օրվա ընթացքում պարբերաբար ջրել՝ բացառելով կեղտաջրերի թափանցումը շինարարական հրապարակի սահմաններից դուրս: Շինհրապարակի ջրցանի համար կօգտագործվեն լավագույն հասանելի տեխնոլոգիաների և աղտոտող նյութերի արտանետումները փոշենստեցնող (փոշեզսպող) թնդանոթ սարքավորումները:
- 5) հոկման աշխատանքներ կատարելիս օգտագործել փոշու արտանետումը բացառող սարքեր և տեխնոլոգիաներ:
- 6) ավազը, ցեմենտը, գաջը, խիճը, այլ սորուն նյութերը, հողային զանգվածները, ինչպես նաև շինարարական աղբը պահեստավորել փակ տարածքներում կամ ծածկել անթափանց թաղանթներով:
- 7) շինարարական աղբը տեղափոխել դրանց հեռացման համար հատուկ հատկացված վայրեր և հատուկ սահմանված երթուղով:
- 8) պարբերաբար ստուգել շինարարական տեխնիկայի և փոխադրամիջոցների տեխնիկական վիճակը և իրականացնել կարգադրում:
- 9) շինարարության ողջ ընթացքում Կառուցապատողը շինարարական հրապարակի տարածքում կապահովի օդի որակի մոնիթորինգի սարքավորումների առկայությունը՝ առցանց հարթակի հասանելիությամբ, համայնքի կողմից տվյալների ստուգաչափման հնարավորությամբ, որի տեխնիկական չափորոշիչները և հասանելիության պայմանները սահմանվում են Երևանի քաղաքապետի որոշմամբ:

4.3.2 Ջրային ռեսուրսներ

Ջրային ռեսուրսների արդյունավետ օգտագործման նպատակով նախատեսվել են հետևյալ միջոցառումները:

- ջրցանի ծավալները հաշվարկվում են այնպես, որ չառաջանան մակերևութային հոսքեր և ջուրը բավականացնի միայն փոշենստեցման համար,
- անձրևների ժամանակ առաջացող շինարարական հոսքաջրերը կուտորդվեն պարզաբան: Անձրևաջրերի նստեցման պարզաբանը կնախատեսվի շինարարական հրապարակի տարածքում: Պարզաբանում տեղի է ունենում մեխանիկական նստեցում, պարզեցված ջուրը կօգտագործվի տարածքի ջրցանման համար, իսկ փոքր քանակներով նստվածքը կհեռացվի որպես շինաղբ:

4.3.3 Հողային ռեսուրսներ

Հողային ռեսուրսների պահպանության համար նախատեսվում են.

- Շինարարական նյութերը կտեղադրվեն բետոնապատ մակերեսի վրա,

- Շինարարական սարքավորումներից նավթանյութերի արտահոսքի հավանականությունը նվազեցնելու նպատակով, անհրաժեշտ է, որ այդ տարածքներում ապահովվի սարքավորումների և մեքենաների պատշաճ տեխնիկական վիճակ:
- Այն հատվածներում, որոնք նախատեսված են շինարարական տեխնիկայի տեխնիկական սպասարկման և կայանման համար պետք է տեղադրել ավագ կամ մանրախիճ: Այն դեպքերում, երբ մեքենաներից և սարքավորումներից կլինի վառելիքի և/կամ քսայուղերի արտահոսք, ապա պետք է փոված ավազը կամ մանրախիճը տեղափոխել համապատասխան աղբավայր և այն փոխարինել նորով:
- աշխատանքների ավարտից հետո կմաքրվեն բոլոր տարածքները և առաջացած թափոնները կտեղափոխվեն ինքնակառավարման մարմնի կողմից հատկացված աղբավայր,
- տարածքը կբարեկարգվի և կմաքրվի շինադրից:

4.3.4 Արտակարգ իրավիճակների պատրաստվածությունը

Շինարարական աշխատանքների ընթացքում հնարավոր արտակարգ իրավիճակներն են՝

- Հրդեհի առաջացումը
- Հեղուկ նյութերի արտահոսքը
- Աշխատողների վնասվածքները
- Շահագործվող տեխնիկայի հետ վթարները:

Արտակարգ իրավիճակներին արագ արձագանքելու համար նախատեսված են հետևյալ միջոցառումները՝

• Մինչ աշխատանքների սկիզբը ոլոր աշխատողները, այդ թվում նաև վարորդները, անցնում են հրահանգավորում ըստ աշխատանքի անվտանգության կանոնների: Հրահանգավորումը իրականացնում է աշխատանքների ղեկավարը:

• Մինչ աշխատանքների սկիզբը շինարարական հարթակը և տրանսպորտային միջոցները հազեցվում են հրդեհաշիջման առաջնային միջոցներով ու դեղարկողիկով, իսկ աշխատողներն անցնում են դրանց ճիշտ օգտագործման, ինչպես նաև առաջին բուժօգնության ցուցաբերմանն ուղղված հրահանգավորում:

• Հեղուկ նյութերը տեղափոխվելու են շինարարական հարթակ օգտագործումից առաջ և պահվելու են հատուկ տակդիրների վրա՝ հնարավոր արտահոսքերը բացառելու համար:

• Բոլոր աշխատողներին տրվելու են անհատական պաշտպանության միջոցներ: Հնարավոր վնասվածքների դեպքում տուժածին կցուցաբերեն առաջին բուժօգնության, ապա, անհրաժեշտության դեպքում, կտեղափոխվի քաղաքի մոտակա բժշկական հաստատությունը:

Ըստ նախնական գնահատման, ապահովվելով նշված միջոցառումների պատշաճ մակարդակով իրականացումը, կարելի է արտակարգ իրավիճակների ռիսկը հասցնել նվազագույնի, իսկ առաջացման դեպքում արագ և արդյունավետ հակազդել դրանց:

4.3.5 Հակահրդեհային միջոցառումներ

ա) մշտապես իրականացնել շինարարական հրապարակի, բաց պահեստների հակահրդեհային միջոցառումների ժամանակին մաքրում հրդեհավտանգ թափոններից և աղբից, քանի որ հակահրդեհային միջոցառումները չեն կարող օգտագործվել նյութերի, սարքավորումների, տարաների պահեստավորման, ավտոտրանսպորտային տեխնիկայի կայանման համար,

բ) հրդեհաշիջման համար նախատեսված ջրաղբյուրների ճանապարհները և անցումները պետք է միշտ ազատ լինեն, շինարարության ընթացքում ճանապարհների փակման դեպքում, ջրային աղբյուրներին մոտենալու կամ այդ հատվածով անցնելու նպատակով տեղադրել շրջանցման ուղղությունը ցույց տվող ցուցանակներ,

գ) շինարարական աշխատանքների տեղամասերում տեղադրել հրդեհաշիջման սկզբնական միջոցներ, փակցնել հակահրդեհային անվտանգության պաստառներ, հրդեհների մասին ուղեցույց-հիշեցումներ և այլն:

դ) անբարենպաստ օդերևութաբանական պայմանների ժամանակ թույլ չտալ շինարարական տեխնիկայի գերբեռնված աշխատանք, խստորեն հետևել տեխնոլոգիայի ընթացակարգին, անդորրի պայմաններում դադարեցնել շինարարական տեխնիկայի աշխատանքը:

4.3.6 Աղմուկ և թրթռում

Աշխատատեղերում աղմուկի և թրթռումների մակարդակը պետք է համապատասխանի ՀՀ օրենսդրական նորմերին և մակարդակների չափազրույթներ կիրականացվեն ազդակակիր անձանց համապատասխան բոլորքի դեպքում:

Աղմուկի մակարդակը նվազեցնելու համար նախատեսվում է՝

- խուսափել մեքենաների և սարքավորումների կայանելուց զգայուն ազդակակիրների հարևանությամբ, ինչպիսիք են մասնավոր բնակելի տները, փոքր բիզնեսի կետերը, այլ հասարակական շենքերը;
- Աղմկահարույց աշխատանքներն հնարավորինս իրականացնել օրվա ցերեկային ժամերին:
- շինարարական աշխատանքները և տրանսպորտի տեղաշարժը կազմակերպել ցերեկային ժամերին,
- շինարարական աշխատանքներում ներգրավել ժամանակակից աղմուկի առաջացման ցածր ցուցանիշներ ունեցող տեխնիկական միջոցներ, ինչպես նաև դրանք շահագործել տեխնիկական նորմալ վիճակում:
- պարբերաար ստուգել և կարգադրել տեխնիկական միջոցների և ավտոտրանսպորտի շարժիչները, բացառել անսարք վիճակում գտնվող մեքենաների օգտագործումը
- շինարարական տեխնիկական միջոցների ընտրության ժամանակ հատուկ ուշադրություն դարձնել դրանց աղմուկի մակարդակին:
- Բոլոր մեքենաները պետք է ապահովված լինեն համապատասխան խլացուցիչներով:

4.3.7 Թափոնների կառավարում

Բազմաբնակարան բնակելի շենքի կառուցման ընթացքում թափոնների ճիշտ կառավարման համար կարևոր են հետևյալ միջոցառումների իրականացումը.

- Թափոնների հավաքման վայրերը և հեռացման ուղիները պետք է նախապես որոշված լինեն շինարարության արդյունքում գոյացող թափոնների բոլոր հիմնական տեսակների համար:
- Շինարարական աղբը պետք է պատշաճ կերպով հավաքվի և հեռացվի արտոնագիր ունեցող աղբահավաքների կողմից
- Հնարավորության դեպքում կապալառուն կարող է պիտանի թափոնները կրկնակի օգտագործել
- Բացառել տարածքում թափոնների բաց այրումը
- Անհրաժեշտ է մշակել և իրականացնել վտանգավոր նյութերի հետ անվտանգ կերպով վարվելու և պահեստավորելու ընթացակարգերը;
- Անհրաժեշտ է նշանակել արտակարգ իրավիճակների համար պատասխանատու անձ, ով մշտապես ներկա կգտնվի շին. հրապարակում;
- Վտանգավոր արտահոսքերի դեպքում, անմիջապես կլանիչ նյութով պետք է մաքրել առաջացած հետքերը

Բազմաբնակարան բնակելի շենքի կառուցման ընթացքում առաջացող շինարարական աղբն ամբողջությամբ տեղափոխվելու է տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից հատկացված վայր:

4.3.8 Տարածքի բարեկարգում կանաչապատում

Նախագծով նախատեսված շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո կառուցապատումից ազատ տարածքը բարեկարգել և կանաչապատել:

Այն տեղամասերում, որոնք ենթակա են հնարավոր ազդեցության, տնկված ծառափուտային բուսականության բարձր աճը և կպչողականությունն ապահովելու նպատակով նախատեսվում է իրականացնել մոնիթորինգ:

Բոլոր բնապահպանական միջոցառումները ներառված են շինարարության նախահաշվի մեջ և կիրականացվեն շինարարական կազմակերպության կողմից:

5. ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՈՒՄՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՊԼԱՆ

Բազմաբնակարան բնակելի համալիր շինարարական աշխատանքների իրականացման ընթացքում նախատեսվում է իրականացնել շրջակա միջավայրի վրա բացասական ազդեցության կանխարգելման/մեղմացման ուղված հետևյալ մշտադիտարկումները.

1. Մթնոլորտային օդ կատարվող աղտոտող նյութերի (փոշի, CO, NOx և այլն) արտանետումների որակական և քանակական պարամետրերի պարբերական չափումներ, երեք ամիսը մեկ հաճախականությամբ
2. Օդի դրական ջերմաստիճանի դեպքում շինարարական հրապարակը, բացառությամբ վերանորոգվող և վերակառուցվող փողոցների, օրվա ընթացքում պարբերաբար ջրել՝

բացառելով կեղտաջրերի թափանցումը շինարարական հրապարակի սահմաններից դուրս» («Մթնոլորտային օդի պահպանության մասին» օրենքի 11-րդ հոդված, 4-րդ կետ), որը նպատակ է հետապնդում կանխարգելել փոշեառաջացումը և իրականացնել փոշենստեցում

3. Օգտագործված մեքենայական յուղերով ու քսայուղերով հողերի հնարավոր աղտոտումից խուսափելու նպատակով հողերի աղտոտվածության մշտադիտարկումներ՝ երեք ամիսը մեկ հաճախականությամբ
4. Աղմուկի և թրթռումների մշտադիտարկումներ՝ երեք ամիսը մեկ հաճախականությամբ
5. Բնապահպանական միջոցառումների համար նախատեսվում է մասնահանել ամբողջ շինարարության ընթացքում 2380 հազ. դրամ:
6. Շինարարական աշխատանքների ընթացքում կիրականացվեն մշտադիտարկումներ ուղղված շինհրապարակի որակի, բանվորական հագուստի կուլտուրայի, անվտանգության կանոնների պահպանման:
7. Կենսաբազմազանության մշտադիտարկումներ՝ կարմիր գրքային տեսակներ հայտնաբերելու դեպքում անհապաղ հայտնել համապատասխան լիազոր մարմիններին:

Մշտադիտարկում և բնապահպանական միջոցառումներ, շին. փուլ/ դրամ		
Տարածքի ջրցան փոշեգոյացումը կանխելու նպատակով		700000
Մթնոլորտային օդ կատարվող աղտոտող նյութերի (փոշի, CO, NOx) արտանետումների չափումներ, երեք ամիսը մեկ հաճախականությամբ;	24x40000	960000
Աղմուկի և թրթռումների մշտադիտարկումներ՝ երեք ամիսը մեկ հաճախականությամբ:	24x30000	720000
Ամբողջ շինարարության համար		2380000

ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ՌԻՍԿԵՐԸ ՄԵՂՄԱՅՆՈՂ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ

ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ	ՊԱՐԱՄԵՏՐԵՐ	ՄԵՂՄԱՅՆՈՂ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ՍՏՈՒԳԱԹԵՐԹԻԿ
Ընդհանուր դրույթներ	Նախագգուշացումներ և աշխատողների անվտանգություն	<p>(a) Շինարարության և շրջակա միջավայրի անվտանգությունը վերահսկող մարմինները և համայնքը պետք է նախագգուշացված լինեն սպասվող գործընթացների վերաբերյալ</p> <p>(b) Շինարարության համար անհրաժեշտ բոլոր պահանջվող թույլտվությունները ձեռք են բերվել</p> <p>(c) Կապալառուն պաշտոնապես համաձայնել է, որ աշխատանքները կիրականացվեն ապահով և կարգապահ՝ նվազագույնի հասցնելով ազդեցությունը հարևան տնտեսությունների և շրջակա միջավայրի վրա:</p> <p>(d) Աշխատողների անհատական պաշտպանության միջոցները պետք է համապատասխանեն ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված չափանիշներին (մշտապես սաղավարտների կիրառում, անհրաժեշտության դեպքում դիմակներ և պաշտպանիչ ակնոցներ, պաշտպանիչ հագուստ և կոշիկներ)</p> <p>(e) Շինհրապարակում տեղադրվող համապատասխան տեղեկատվական վահանակները աշխատողներին կիրազեկեն հիմնական կանոնների և նորմերի վերաբերյալ:</p>
Շինարարական աշխատանքներ	(a) Օդի որակ	<p>(b) ցանկապատել շինարարական հրապարակները, շենքերը և շինությունները ծածկել շինարարությանը համապատասխան բարձրությամբ անթափանց թաղանթով.</p> <p>(c) շինարարական հրապարակից դուրս եկող տրանսպորտային միջոցների անվադողերը լվանալ.</p> <p>(d) ավազը, ցեմենտը, գաջը, խիճը, այլ սորուն նյութերը, հողային զանգվածները, ինչպես նաև շինարարական աղբը տեղափոխել փոշու համար անթափանց ծածկոցներով ծածկված տրանսպորտային միջոցներով.</p> <p>(e) օդի դրական ջերմաստիճանի դեպքում շինարարական հրապարակը օրվա ընթացքում պարբերաբար ջրել՝ բացառելով կեղտաջրերի թափանցումը շինարարական հրապարակի սահմաններից դուրս. Շինհրապարակի ջրցանի համար կօգտագործվեն լավագույն հասանելի տեխնոլոգիաների և աղտոտող նյութերի արտանետումները փոշենստեցնող (փոշեզսպող) թնդանոթ սարքավորումները.</p> <p>(f) հղկման աշխատանքներ կատարելիս օգտագործել փոշու արտանետումը բացառող սարքեր և տեխնոլոգիաներ.</p> <p>(g) ավազը, ցեմենտը, գաջը, խիճը, այլ սորուն նյութերը, հողային զանգվածները, ինչպես նաև շինարարական աղբը պահեստավորել փակ տարածքներում կամ ծածկել անթափանց թաղանթներով.</p> <p>(h) շինարարական աղբը տեղափոխել դրանց հեռացման համար հատուկ հատկացված վայրեր և հատուկ սահմանված երթուղով:</p> <p>(i) պարբերաբար ստուգել շինարարական տեխնիկայի և փոխադրամիջոցների տեխնիկական վիճակը և իրականացնել կարգադրում:</p> <p>(j) շինարարության ողջ ընթացքում Կառուցապատողը շինարարական հրապարակի տարածքում կապահովի օդի որակի մոնիթորինգի սարքավորումների առկայությունը՝ առցանց հարթակի հասանելիությամբ, համայնքի կողմից տվյալների ստուգաչափման հնարավորությամբ, որի տեխնիկական չափորոշիչները և հասանելիության պայմանները սահմանվում են Երևանի քաղաքապետի որոշմամբ:</p>

	Աղմուկ և թոթոռում	<p>(k) Շինարարական աշխատանքներից գոյացած աղմուկը կսամանափակվի թույլատրված ժամերի միջակայքում</p> <p>(l) Շինարարական աշխատանքների ընթացքում շարժիչների, օդի կոմպրեսորների և էլեկտրականությամբ սնվող սարքերը պետք է ծածկվեն:</p> <p>(m) Աշխատատեղերում աղմուկի և թոթոռումների մակարդակը պետք է համապատասխանի ՀՀ օրենսդրական նորմերին և մակարդակների չափագրումներ կիրականացվեն ազդակակիր անձանց համապատասխան բողոքի դեպքում</p> <p>(n) Անհրաժեշտ է խուսափել շինարարական գործողություններից, մեքենաների և սարքավորումների կայանելուց զգայուն ազդակակիրների հարևանությամբ, ինչպիսիք են մասնավոր բնակելի տները, փոքր բիզնեսի կետերը, այլ հասարակական շենքերը,</p> <p>(o) Աղմկահարույց աշխատանքները անհրաժեշտ է հնարավորինս իրականացնել օրվա ցերեկային ժամերին,</p> <p>(p) Բոլոր մեքենաները պետք է ապահովված լինեն համապատասխան խլացուցիչներով:</p> <p>(q) Անհրաժեշտ է բացառել անսարք վիճակում գտնվող մեքենաների օգտագործումը:</p>
	Թափոնների կառավարում	<p>(a) Թափոնների հավաքման վայրերը և հեռացման ուղիները պետք է նախապես որոշված լինեն շինարարության արդյունքում գոյացող թափոնների բոլոր հիմնական տեսակների համար:</p> <p>(b) Շինարարության արդյունքում գոյացող թափոնները պետք տարանջատվեն ընդհանուր աղբից և կենցաղային թափոններից դեռ շինհրապարակում և ըստ առաջացման տեղափոխվեն հատուկ հատկացված աղբավայր:</p> <p>(c) Շինարարական աղբը պետք է պատշաճ կերպով հավաքվի և հեռացվի արտոնագիր ունեցող աղբահավաքների կողմից</p> <p>(d) Թափոնների հեռացման վերաբերյալ գրառումներ պետք է կատարվեն որպես ապացույց, որ թափոնների կառավարումը կատարվում է պատշաճ կերպով, նախատեսվածին համաձայն</p> <p>(e) Հնարավորության դեպքում կապալառուն կարող է պիտանի թափոնները բազմանվազ օգտագործել</p>
Կեղտաջրերի հեռացում	Ջրի որակ	<p>(a) Շինարարական անձնակազմը կօգտվի շինհրապարակում տեղադրվող բիոզուգարաններից, որոնք շինաշխատանքների ավարտից հետո կապամոնտաժվեն</p> <p>(b) տրանսպորտային միջոցները և սարքավորումները պետք է լվացվեն շինհրապարակից դուրս , համայնքում գործող մասնագիտացված կետերում:</p> <p>(c) ջրցանի ծավալները հաշվարկվում են այնպես, որ չառաջանան մակերևութային հոսքեր և ջուրը բավականացնի միայն փոշենստեցման համար,</p> <p>(d) անձրևվների ժամանակ առաջացող շինարարական հոսքաջրերը կուղղորդվեն պարզաբան: Անձրևաջրերի նստեցման պարզաբանը գտնվում է շինարարական հրապարակում, իրենից ներկայացնում է պլաստմասե տարողություն, որի ծավալը ընտրվել է հաշվի առնելով, որ շինարարական աշխատանքները միաժամանակ կիրականացվեն 500քմ մակերեսով տարածքի վրա: Պարզաբանում տեղի է ունենում մեխանիկական նստեցում, պարզեցված ջուրը կօգտագործվի տարածքի ջրցանման համար, իսկ փոքր քանակներով նստվածքը կհեռացվի որպես շինաղբ:</p>

Հետիոտների և երթևեկության ապահովություն	Շինարարական աշխատանքների հետևանքով հետիոտներին կամ հանրային տրանսպորտին սպառնացող ուղղակի կամ անուղղակի վտանգներ	<p>(e) Շինարարության ազգային նորմերի համաձայն կապալառուն պետք է ապահովի պատշաճ անվտանգություն և շինարարությանն առնչվող երթևեկության կարգավորում, ինչը ներառում է, բայց չի սահմանափակվում հետևյալով.</p> <p>(f) պարզ տեսանելի ցուցանակներ, զգուշացնող նշաններ շինհրապարակում հանրությանը պոտենցյալ վտանգների մասին նախազգուշացնելու համար, պետք է առկա լինեն պատնեշներ և շրջանցող ուղիներ</p> <p>(g) Անձնակազմի կրթման համակարգ և երթևեկության կառավարման համակարգ, հատկապես՝ շինհրապարակ մուտք գործելու և հարակից տարածքում ծանր տրանսպորտի համար: Հետիոտների համար անվտանգ անցումներ երթևեկության գոնայում:</p> <p>(h) Համապատասխանեցնել աշխատանքային ժամերը երթևեկության ակտիվության հետ, խուսափել ակտիվ երթևեկությունից՝ մարդկանց ակտիվ տեղաշարժի ժամերին:</p> <p>(i) Երթևեկության ակտիվ կառավարում շինհրապարակում փորձված և երևացող անձնակազմի կողմից, եթե վերջինս անհրաժեշտ է մարդկանց ապահով և հարմար անցուղարձի համար.</p> <p>(j) Պետք է ապահովվի ապահով և շարունակական մոտեցում դեպի գործող գրասենյակային շինությունները, խանութները և բնակելի շինությունները շինարարական աշխատանքների ընթացքում</p>
Տարածքի Բարեկարգում/ կանա չապատում		<p>(k) կատարել կանաչապատ-ման/բարեկարգման աշխատանքները՝ համաձայն նախագծի Բարեկարգման պլանների;</p> <p>(l) ձեռնարկել տնկված թփերի և խոտածածկի պահպանումը և մոնիտորինգը՝ բուսականության բարձր աճն ապահովելու համար</p>
Թափոնների կառավարում	<p>Շին աղբի տեղադրում անհամապատասխան վայրերում;</p> <p>Վառելիքի, յուղի կամ այլ թունավոր</p> <p>նյութերի արտահոսքի պատճառով</p> <p>հնարավոր է վտանգավոր նյութերի թափանցում հողի մեջ</p>	<p>(m) Թափոնների հավաքման վայրերը և հեռացման ուղիները պետք է նախապես որոշված լինեն շինարարության արդյունքում գոյացող թափոնների բոլոր հիմնական տեսակների համար:</p> <p>(n) շինարարության արդյունքում գոյացող թափոնները պետք տարանջատվեն ընդհանուր աղբից և կենցաղային թափոններից դեռ շինհրապարակում և ըստ առաջացման տեղափոխվեն հատուկ հատկացված աղբավայր:</p> <p>(o) Շինարարական աղբը պետք է պատշաճ կերպով հավաքվի և հեռացվի արտոնագիր ունեցող աղբահավաքների կողմից</p> <p>(p) Թափոնների հեռացման վերաբերյալ գրառումներ պետք է կատարվեն որպես ապացույց, որ թափոնների կառավարումը կատարվում է պատշաճ կերպով, նախատեսվածին համաձայն</p> <p>(q) Հնարավորության դեպքում կապալառուն կարող է պիտանի թափոնները կրկնակի օգտագործել</p> <p>(r) Անհրաժեշտ է մշակել և իրականացնել վտանգավոր նյութերի հետ անվտանգ կերպով</p> <p>(s) վարվելու և պահեստավորելու ընթացակարգերը</p> <p>(t) Անհրաժեշտ է նշանակել արտակարգ իրավիճակների համար պատասխանատու անձ, ով մշտապես ներկա կգտնվի շին. հրապարակում;</p> <p>(u) Արտահոսքերի դեպքում, անմիջապես կլանիչ նյութով պետք է մաքրել առաջացած հետքերը</p> <p>(v) հողի հնարավոր աղտոտումը կանխելու համար;</p>

ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԻ /ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՄԱՆ/ ՊԼԱՆ

Գործողություն	Նվազեցնող միջոցառումներ	Որտեղ իրականացնել	Ինչպես իրականացնել	Ժամանակամիջոց	Կատարող
Շինանյութերի մատակարարում	Շինանյութերի գնում արտոնագրված մատակարարներից	Մատակակարի հիմնարկում կամ պահեստում	Փաստաթղթերի ստուգում	Մատակարարման պայմանագրերը կնքելու ընթացքում	Կապալառու
Շինանյութերի և թափոնների տեղափոխում Շինարարական տեխնիկայի տեղաշարժ	<ul style="list-style-type: none"> - Մեքենաների և տեխնիկայի համապատասխան տեխնիկական վիճակի ապահովում - Բեռնատարերի բեռնվածության սահմանափակում - հերթականության ապահովմամբ - Տեղափոխումների ժամանակացույցի և երթուղիների պահպանում 	<ul style="list-style-type: none"> - Շինհրապարակ - Շինանյութերի և աղբի տեղափոխման երթուղիներ 	Շինհրապարակ տանող ճանապարհների ստուգում	Աշխատանքային ժամերին և դրանցից դուրս անսպասելի ստուգումների իրականացում	Կապալառու
Շինարարական տեխնիկայի շահագործում տեղամասում	<ul style="list-style-type: none"> - Մեքենաների և տեխնիկայի լվացումը պետք է կատարվի շինհրապարակից դուրս , համայնքում գործող մասնագիտացված կետերում - Տեխնիկական միջոցների վառելիքի լիցքավորումը և յուղումը պետք է իրականացվի շինհրապարակից դուրս լցակայաններում կամ սպասարկման կետերում 	Մասնագիտացված ընկերություն	Գործընթացների գործունեության ստուգում	Մեխանիզմների շահագործման ընթացքում	Կապալառու
Հողային աշխատանքներ	- Հանված հողերը հեռացվում են համայնքի կողմից հատկացված	Շինհրապարակ	Գործընթացների ստուգում	Հողային աշխատանքների	Կապալառու

	վայր			ընթացքում	
Իներտ շինանյութերի գնում	- Շինանյութերի գնում վստահելի մատակարարներից	Իներտ նյութերի պահեստ	Փաստաթղթերի ստուգում Գործընթացների ստուգում	Մատակարարման ընթացքում	Կապալառու, մատակարար
Կենցաղային աղբի առաջացում	- Աղբամանների տեղադրում շինարարական հրապարակում - համայնքի թույլտվություն աղբի մշտական տեղակայման վերաբերյալ	Շինհրապարակ	Արտաքին զննում	Շինարարության ողջ ընթացքում	Կապալառու, քաղաքապետարանի վերահսկողություն
Աշխատանքի անվտանգություն	- Անձնակազմի ապահովում արտահագուստով և անձնական պաշտպանիչ միջոցներով - Շինարարության կանոնների և անձնական պաշտպանության նորմերի խստիվ պահպանություն	Շինհրապարակ	Ստուգման գործընթացներ	Աշխատանքների ողջ ընթացքում	Կապալառու, պատվիրատու
Տարածքի Կանաչապատում, բարեկարգում	Տեղանքին բնորոշ ծառաթփային բուսականության թփերի և այլ բուսականության նորմալ աճ	Կառուցապատվող հողամաս	Կանաչապատման բոլոր տեղամասերը Արտաքին զննում	Շինարարության Ավարտին	Կապալառու
Վտանգավոր նյութերի և թափոնների կառավարում	վառելիքի, յուղերի և այլ թունավոր նյութերի պատահական կամ մշտապես տեղի ունեցող արտահոսքեր	Շինհրապարակ	Արտաքին զննում	Շինարարության ընթացքում	Կապալառու,

ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ

1. Մթնոլորտային արտանետումների գույքագրման ձեռնարկ, ЕМЕП/ЕЕА, 2009:
2. СН 245-71. Санитарные нормы проектирования промышленных предприятий.
3. СНиП 1.02.01-85 Инструкция о составе, порядке разработки, согласования и утверждения проектно-сметной документации на строительство предприятий, зданий и сооружений.
4. СНиП 2.04.02-84. Водоснабжение. Наружные сети и сооружения.
5. Сборник методик по расчету выбросов в атмосферу загрязняющих веществ различными производствами, Госкомгидромет, Ленинград, 1986.
6. Инструкция о порядке рассмотрения, согласования и экспертизы воздухоохраных мероприятий и о выдаче разрешений на выброс загрязняющих веществ в атмосферу по проектным решениям, ОНД-84-Н.
7. Укрупненные нормы водопотребления и водоотведения для различных отраслей промышленности, Стройиздат, Москва, 1982г.
8. Временное методическое пособие по расчету выбросов от неорганизованных источников в промышленности строительных материалов, МИНПРОМСТРОЙ СССР, Москва 1984г.
9. Нормы расхода топлив и смазочных материалов на автомобильном транспорте.
10. Нормы расхода жидкого топлива для машин, эксплуатирующихся в предприятиях уборки городских территорий, санитарной очистки и ремонтно-строительном производстве.
11. ՀՀ Կառավարության 2006 թվականի փետրվարի 2-ի "նախաձայրերում մթնոլորտային օդն աղտոտող նյութերի սահմանային թույլատրելի խտությունների (կոնցենտրացիաների-ՄԹԿ) նորմատիվները հաստատելու մասին" թիվ 160-Ն որոշում:
12 2002թ. հունիսի 12-ի ՀՕ-376-Ն օրենքի 19-րդ հոդվածի 4-րդ մասի դրույթ,
13 Տարածքային կառավարման և արտակարգ իրավիճակների նախարարի 2015թ. նոյեմբերի 30-ի N 1243-Ն հրամանի հավելվածի 2-րդ կետի 16-րդ ենթակետ,
14 Կառավարության 2015թ. մարտի 3-ի N 596-Ն որոշման N 1 հավելվածի կարգի 141-րդ և 173-րդ կետերի, N 4 հավելվածի N 3 ցանկի 4-րդ կետի 1-ին ենթակետի «իզ» պարբերություն,
15 Քաղաքաշինության կոմիտեի նախագահի 2020թ. դեկտեմբերի 28-ի N 102-Ն հրամանով հաստատված գործող նորմերով սահմանված երկրաշարժադիմացկունության հիմնական սկզբունքների, 2014թ. հունիսի 21-ի ՀՕ-110-Ն օրենքի 6-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 3-րդ կետի, 7-րդ հոդվածի 1-ին մասի 13-րդ կետի, 16-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 5-րդ կետի, 17-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 4-րդ կետի դրույթներ

ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ ՎԿԱՅԱԿԱՆ

ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ՆԿԱՏԱՄԱՐ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ
ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱՆՑՄԱՆ

Սույն վկայականով հաստատվում է 15 հունվարի 2025 թվականին գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման միասնական մատյանում կատարված անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքի պետական գրանցումը հետևյալ տվյալներով.

1. ԳՐԱՆՑՎԱԾ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ՍՈՒԲՅԵԿՏ(ՆԵՐ)

«ՈՒԱՅԹ ՍՓԵՅՍ» ՍՊԸ

2. ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ԳՏՆՎԵԼՈՒ ՎԱՅՐԸ ԵՎ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ

Երևան, Կենտրոն Այասի փողոց 78/6

3. ԳՐԱՆՑՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՀԻՄՔ ՀԱՆԴԻՍԱՑԱԾ ՓԱՏՏԱԹՂԹԵՐԸ

Տարածամկետ վճարման պայմանով հողամասի առուվաճառքի և նախավճարի խառը պայմանագիր 14.01.2025թ. թիվ 741

4. ՀՈՂԱՄԱՍԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐԵՐԸ

Կադաստրային ծածկագիրը՝ 01-006-0603-0030

Մակերեսի չափը (հա)՝ 0.39

Նպատակային նշանակությունը՝ բնակավայրերի

Գործառնական նշանակությունը կամ հողատեսքը՝ խառը կառուցապատման

Գրանցված իրավունքի տեսակը՝ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՎԿԱՅԱԿԱՆ N 15012025-01-0148, գաղտնաբառ՝ 13CYTSWUAIEX

Փաստաթղթի իսկությունը և վավերականությունը կարող է ստուգվել Կադաստրի կոմիտեի
www.e-cadastre.am կայքէջի միջոցով

5. ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐԵՐԸ

- 1) Նպատակային նշանակությունը՝
- 2) Բնութագրերը ըստ առանձին շինությունների՝

Հ/Հ	Կադաստրային ծածկագիր	Տեսակ	Մակերես	Գրանցված իրավունքի տեսակ

Լրացուցիչ նշումներ և տեղեկություններ

Գրանցումը իրականացնող պաշտոնատար անձի անունը, ազգանունը՝ ՀԱՍՄԻԿ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ

Զբաղեցրած պաշտոնը՝ Անշարժ գույքի գրանցման միասնական ստորաբաժանման անշարժ գույքի ավագ ռեգիստր

ՎԿԱՅԱԿԱՆ N 15012025-01-0148, գաղտնաբառ՝ 13CYTSWUAIEX

Փաստաթղթի իսկությունը և վավերականությունը կարող է ստուգվել Կադաստրի կոմիտեի www.e-cadastre.am կայքէջի միջոցով

PM67-2331-DC79-FBB7

Փաստաթղթի վավերականության ստուգումն ու էլեկտրոնային բնօրինակի ներքերևումը հնարավոր է իրականացնել <https://verify.e-gov.am> կայքում:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՐԵՎԱՆ ՀԱՄԱՅՆ
ՆԱԽԱԳԾՄԱՆ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
(ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱՀԱՏԱԿԱԳԾԱՅԻՆ ԱՌԱՋԱՐԱՆԸ)
N ՆԹ-1116-25 06.03.2025թ.

Օբյեկտ **Կառուցում, թվով 2 բազմաբնակարան բնակելի շենքերի կառուցման,**

(օբյեկտի անվանումը, կառուցում, վերակառուցում, ուժեղացում վերականգնում, գործառնական նշանակության փոփոխություն)

(հավիրճ բնորոշումը, հզորությունը)

Նախագծման փուլերը՝ **Նախագիծ և աշխատանքային փաստաթղթեր, ռիսկայնության աստիճանը՝ IV**
Նախագծային փաստաթղթերի մշակման համար:

(ռիսկայնության աստիճանը (կատեգորիան) Նախագծման փուլերը և այլն)

Գտնվելու վայրը **Երևան, Կենտրոն Այասի փողոց 78/6, 01-006-0603-0030**

(մարզի, համայնքի, փողոցի անվանումները, շենքի համարը, հողամասի ծածկագիրը)

Կառուցապատող **«ՌԻԱՅԹ ՍՓԵՅՍ» ՍՊԸ / 02861897 / Հայաստան, Երեւան, ԿԵՆՏՐՈՆ, ՊԱՐՈՆՅԱՆ Փ., 40**

(կազմակերպության անվանումը, գտնվելու վայրը, ֆիզիկական անձի անունը, ազգանունը, բնակության վայրը, հեռախոսահամարը, էլեկտրոնային հասցեն)

Առաջադրանքի տրամադրման հիմքը՝ **ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻ ՆԿԱՏՄԱՍԲ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱՆՑՄԱՆ ՎԿԱՅԱԿԱՆ՝ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ «ՌԻԱՅԹ ՍՓԵՅՍ» ՍՊԸ 15012025-01-0148 Կառուցապատողի հայտը, անշարժ գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման հ.15012025-01-0148 վկայականը, ՀՀ քաղաքաշինության կոմիտեի 04.03.2025թ. N01/11.1/3203-2025 գրությունը, կառուցապատողի կողմից ներկայացված 16.01.25թ. N250116234699000_463143_81 և 05.03.2025թ. N250305063331000_463143_116 անդորրագրերը և էսքիզային նախագիծը:**

(կառուցապատման նպատակով ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հողամասի տրամադրման, անշարժ գույքի փոփոխման իրավունքը հաստատող անհրաժեշտ

փաստաթղթերը)

Առաջադրանքի գործողության ժամկետը **մինչև 06.03.2028թ.**

(N 1 հավելվածի 32-րդ կետին համապատասխան)

Ն Ա Մ Ա Գ Ծ Վ ՈՂ Հ Ո Ղ Ա Մ Ա Ս Ի Բ Ն ՈՒ Թ Ա Գ Ի Ր Ը
(աստղանիշով (*) նշված դրույթների գրաֆիկական արտացոլումը տրամադրվում է կից ներկայացվող ամփոփ սխեմայով՝ Մ 1:500)

1. Հողամասը գտնվում է

Նպատակային նշանակությունը՝ բնակավայրերի, գործառնական նշանակությունը՝ սույն Նախագծման թույլտվությամբ ՀՀ կառավարության 29.12.2011թ N 1920-Ն որոշման 24-րդ կետի համաձայն՝ հողամասի գործառնական նշանակությունը փոփոխվում է բնակելի կառուցապատման, գրանցված իրավունքի տեսակը՝ սեփականություն, կադաստրային ծածկագիրը՝ 01-006-0603-0030:

(հողամասի դիրքը քաղաքաշինական միջավայրում, դրա նպատակային և գործառնական նշանակությունը)

2. (*) Հողամասի չափսերը

0.39հա:

(հողամասի սահմանները՝ կողորդնատային նշահարմամբ, մակերեսը(հա))

3. Հողամասի առկա վիճակը

Կառուցապատումից ազատ հողամաս:

(ռելիեֆի բնութագիրը, շենքերի (այլ թվում՝ քանդան ենթակա) առկայությունը, (օգտագործումը, նշանակությունը, հարկայնությունը, շինարարական նյութերը և այլն), կանաչապատումը, բարեկարգումը և այլն)

4. (*) Տրանսպորտային պայմանները

Այասի փողոց:

(Ճանապարհների առկայությունը, երկաթուղային տրանսպորտի մոտեցումները և այլն)

5. (*) Ինժեներական ցանցեր և սարքավորումներ (ջրամատակարարման, կոյուղու, գազամատակարարման, տաք ջրի մատակարարման, էլեկտրամատակարարման, էլեկտրոնային հաղորդակցության համակարգեր)

6. (*) Կից հողամասեր

7. Բնության հատուկ պահպանվող և (կամ) պատմամշակույթային հուշարձանների տարածքներ (պահպանական գոտիներ)

8. (*) Հատակագծային սահմանափակումներ

Կից գործող ինժեներական գծեր և հաղորդակցուղիներ:

(Նախագծվող հողամասով կամ կից տարածքով անցնող ինժեներական ենթակառուցվածքները, այդ թվում՝ ստորգետնյա)

Այսպիսի փողոց, բնակելի և օժանդակ շենք-շինություններով ծանրաբեռնված և կառուցապատումից ազատ հողամասեր:

(կից հողագտագործանների անվանումը և դրանց սահմանները՝ համաձայն ներկայացված սխեմայի)

(հուշարձանի անվանումը)

(տեղանքում գործող արտադրական, պաշտպանվող օբյեկտների, ինժեներական սարքերի ենթակառուցվածքների և այլ օբյեկտների նկատմամբ սահմանափակումները, այդ թվում՝ սերվիտուտները)

ՆԱԽԱԳԾԱՅԻՆ ՊԱՀԱՆՁՆԵՐԸ

(աստղանիշով (*) նշված դրույթների գրաֆիկական արտացոլումը տրամադրվում է կից ներկայացվող ամփոփ սխեմայով՝ Մ 1:500)

9. Ճարտարապետահատակագծային պահանջներ

• Մշակել թվով 2 բազմաբնակարան բնակելի շենքերի նախագիծ հ.20092023-01-0237 վկայականով ամրագրված հողամասի սահմաններում: • Նախատեսվող կառուցապատման ընդհանուր մակերեսը նախատեսել մինչև 31 500 քմ:

(Ենթով՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության և նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի պահանջներից, առկա քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթղթերի դրույթներից կամ դրանց բացակայության դեպքում՝ կազմավորված (կազմավորվող) քաղաքաշինական միջավայրի պայմաններից, առաջարկություններ ճակատների ձևավորման, տանիքների, արտաքին դռների, պատուհանների համամասնությունների և գունային լուծումների վերաբերյալ)

9.1.(*) օբյեկտի հեռավորությունը կարմիր գծից (մետր)

9.2.(*) հեռավորությունը հարևան հողակտորներից (օբյեկտներից) (մետր)

Հարակից հողամասերից, շենք-շինություններից և միմյանցից կառույցների հեռավորությունը նախատեսել գործող նորմատիվային պահանջների համաձայն:

9.3.(*) թույլատրելի բարձրությունը (մետր)

Համալիրը նախագծել միասնական ստորգետնյա հարկերով: Թվով 2 կետային մասնաշենքերը նախագծել մինչև 16 վերգետնյա հարկերով՝ բնակելի հարկերի բարձրությունը ընդունելով 3.30մ: Հողամասի հարավարևմտյան սահմանագծին հարող մասնաշենքին հնարավոր է նախատեսել ևս 2 նահանջ լուծմամբ հարկեր: Հնարավոր են մասնակի ավելի բարձր ծավալներ՝ տանիքը սպասարկող աստիճանավանդակների, տեխնիկական սենքերի և վերելակների հորանների համար:

սահմանային հարկայնության բարձրությունը գերազանցող շենքերի և շինությունների նախագծման դեպքում՝ ՀՀԵՆ II-6.02-2006 «Մեյսնակայան շինարարություն. Նախագծման նորմեր» շինարարական նորմերով սահմանված պահանջների ապահովման (հատուկ հաշվարկային մեթոդներ, սեյսմակայունության բարձրացման միջոցառումներ և այլն)

9.4. կառուցապատման խտության գործակիցը (կառույցի, (կառույցների) ընդհանուր մակերեսի հարաբերությունը հողամասի մակերեսին)

9.5. կառուցապատման տոկոսը (կառուցապատվող (անջրանցիկ) տարածքի հարաբերությունը հողամասի տարածքին՝ տոկոսներով) (%)

Մինչև 60%՝ ներառյալ շենքերը սպասարկող ճանապարհները ու սավառակները:

9.6 կանաչապատման տոկոսը (կանաչապատ տարածքի հարաբերությունը հողամասի մակերեսին՝ տոկոսներով) (%)

40% և ավելի:

9.7 այլ պահանջներ

10. Հողամասում գտնվող շենքերի ու շինությունների քանդման կամ տեղափոխման (ապամոնտաժման) պայմանները և աշխատանքների հերթականությունը

11. Ստորգետնյա, կիսանկուղի և առաջին հարկերի տարածքների օգտագործման պայմանները

12. (*) Ինժեներական ցանցեր և սարքավորումներ

12.1 (*) ջրամատակարարում կոյուղի, տաք ջրի մատակարարում

12.2 (*) Էլեկտրամատակարարում

12.3. (*) գազամատակարարում

12.4. (*) Էլեկտրոնային հաղորդակցություն մալուխատար կոյուղու (ներառյալ դիտահորը) տեղադիրքը

12.5. թույլ հոսանքներ

12.6. աղբահանություն

13. Տարածքի ինժեներական նախապատրաստում

14. Բարեկարգում

15. Ծինարարական նյութեր

16. Պաշտպանական կառույցներ

17. Հակահրդեհային պահանջներ

1. ՀՀ կառավարության 19.03.2015թ. N596-Ն որոշման Հավելվածի N1-ի 87-րդ կետի և սույն Նախագծման թույլտվության 23-րդ կետով ամրագրված դրույթների համաձայն՝ Եսքիզային Նախագծի միջանկյալ համաձայնեցման փուլում անհրաժեշտ է ապահովել կառույցի եռաչափ տեսքի տեղակայումը տարածական միջավայրում: 2. Եսքիզային Նախագծի միջանկյալ համաձայնեցման փուլում փաթեթում ներառել կառույցի գիշերային լուսավորության եռաչափ տեսքեր: 3. Սույն թույլտվության 20-րդ կետով ամրագրված պահանջները ապահովելու նպատակով՝ շինարարական հրապարակի կազմակերպման նախագծում, պետական և համայնքային սեփականություն հանդիսացող հողամասերի օգտագործման պարագայում նշել դրանց մակերեսը: 4. Նախագծով ապահովել հարակից տարածքների շահագործման նորմատիվային պահանջները: 5. Հատակագծային լուծումները մշակել համաձայն պատվիրատուի առաջադրանքի՝ հաշվի առնելով նորմատիվային պահանջները: 6. Կենտրոնացված օդափոխության համակարգ չնախատեսելու դեպքում, կառույցի արտաքին տեսքը և ճարտարապետական հորինվածքը հետագա խաթարումներից զերծ պահելու համար, նախատեսել քողարկված համակարգ՝ տեղային օդափոխիչների տեղադրման համար: 7. Նախագծով լուծել ավտոտրանսպորտի անվտանգ ելումուտի և բացօթյա ավտոկայանման խնդիրները: 8. Տանիքները նախատեսել կազմակերպված ջրահեռացմամբ: 9. Նախատեսել էլեկտրամոտորների փոքրավորման կայաններ:

Համաձայն պատվիրատուի առաջադրանքի, միաժամանակ՝ ապահովելով բնակարանների թվաքանակի առնվազն 70%-ից 80%-ին համապատասխան ավտոկայանատեղեր: Հնարավոր է առանձնացված մուտքերով հասարակական և օժանդակ տարածքներ:

Նախագծի ինժեներական մասը մշակել իրավասու կազմակերպությունների կողմից տրված տեխնիկական պայմաններին համաձայն:

Կցվում է

(համաձայն մատակարարող կազմակերպության տեխնիկական պայմանների)

Կցվում է

(համաձայն մատակարարող կազմակերպության տեխնիկական պայմանների)

Կցվում է

(համաձայն մատակարարող կազմակերպության տեխնիկական պայմանների)

(համաձայն N 1 հավելվածի 57-րդ կետի 2-րդ ենթակետով սահմանված ելակետային տվյալների)

Կազմակերպել ջրահեռացում:

(ռեյնիֆի կազմակերպման, ջրահեռացման, ինժեներական պաշտպանության միջոցառումները)

Հարակից տարածքը բարեկարգել:

(լանդշաֆտային պլանավորման վերաբերյալ պահանջները, կանաչապատում, ճարտարապետական փոքր ձևեր, ցանկապատում, գովազդ և այլն)

Երկաթբետոն, սրբատաշ և կոպտատաշ քար, փայտ, մետաղ, ապակի, բարձրորակ սվաղ, երեսապատման բարձրորակ նյութեր:

(շինարարական նյութերի օգտագործման առաջադրությունները տանիքների, ճակատների լուծումների, արտաքին դռների, պատուհանների վերաբերյալ)

Նախատեսել արտակարգ իրավիճակներում մարդկանց և օբյեկտների պաշտպանության համապատասխան միջոցառումներ:

(արտակարգ իրավիճակներում մարդկանց և օբյեկտների պաշտպանության միջոցառումները)

Ապահովել հակահրդեհային նորմատիվ պահանջները, ապահովել հրշեջ հիդրանտների առկայությունը:

(հակահրդեհային անվտանգության ապահովման միջոցառումները)

18. Հաշմանդամների և բնակչության սակավաշարժ խմբերի պաշտպանության միջոցառումներ

Նախատեսել հաշմանդամ և ԲՍԽ տեղաշարժվելու համար անհրաժեշտ պայմաններ՝ ՀՀԸՆԿ-11.07.01-2006 շինարարական նորմին համապատասխան:

19. Շրջակա միջավայրի պահպանում

• Նախատեսել շրջակա միջավայրը վտանգավոր ազդեցությունից բացառելու համապատասխան միջոցառումներ: • Ապահովել մթնոլորտային օդին, ջրին, բնահողին, ինչպես նաև աղմուկին, թրթռումներին, էլեկտրամագնիսական ճառագայթմանը և այլ բնական և տեխնածին ծագման գործոններին սանիտարական կանոններով և նորմերով, շինարարական նորմերով ներկայացվող նորմատիվ պահանջները:

(շրջակա միջավայրը վտանգավոր ազդեցությունից բացառելու միջոցառումները)

20. Շինարարության կազմակերպում

Մշակել շինարարական աշխատանքների կազմակերպման նախագիծ՝ նկատի ունենալով Երևան քաղաքի ավագանու 16.03.2012թ. հ.405-Ն որոշմամբ սահմանված լրացուցիչ պայմանները:

(առաջարկություններ շինարարության հետ կապված անբարենպաստ ազդեցության բացառման, քաղաքային տնտեսության և տրանսպորտի անխախտ աշխատանքի ապահովման վերաբերյալ)

21. Առաջադրանքի գործողության ժամկետը և նախագծի մշակման փուլերը

մինչև 06.03.2028թ., նախագծման փուլերը՝ նախագիծ և աշխատանքային փաստաթղթեր,

(նշվում են առաջադրանքի գործողության ժամկետը և նախագծի մշակման փուլերը)

Լ Ր Ա Ց ՈՒ Ց Ի Չ Պ Ա Յ Մ Ա Ն Ն Ե Ր Ը

22. Նախագծային փաստաթղթերի փորձաքննությանը ներկայացվող պահանջներ

Պետական համալիր փորձաքննություն

(Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված փորձաքննության տեսակը կամ նախագծողի երաշխավորագիրը՝ հղում կատարելով համապատասխան իրավական ակտին)

23. Միջանկյալ համաձայնեցում

• Եսքիզային նախագծի միջանկյալ համաձայնեցում Երևանի քաղաքապետարանի հետ: • ՀՀ քաղաքաշինության, տեխնիկական և հրդեհային անվտանգության տեսչական մարմնի հետ:

(իրավասու մարմնի կամ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում՝ շահագրգիռ մարմինների հետ Եսքիզային նախագծի նախնական համաձայնեցում, նշվում է նաև առաջադրանքի փոփոխման հնարավորությունը՝ N 1 հավելվածի 87-րդ կետով նախատեսված դեպքում)

24. Հասարակական քննարկումներ

(Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված դեպքում և կարգով)

25. Համաձայնեցումների կամ Մասնագիտական եզրակացությունների ստացում

• Երևանի քաղաքապետի հետ: • Մինչև նախագծային աշխատանքները սկսելու առկա ինժեներական ենթակառուցվածքի տեղափոխման պայմանների վերաբերյալ համաձայնություն ձեռք բերել տվյալ ենթակառուցվածքի սեփականատիրոջ (օգտագործողի) հետ:

(նշվում են տվյալ օբյեկտի համաձայնեցման օրենքով սահմանված պահանջները՝ հուշարձանների ու բնության պահպանության և այլ լիազորված մարմինների հետ, ինչպես նաև N 1 հավելվածի 56-րդ կետով սահմանված դեպքերում՝ ինժեներական ենթակառուցվածքի սեփականատիրոջ (օգտագործողի) հետ)

26. Փոստային բաժանորդային պահարանների տեղադրում

Բնակարանների սպասարկման համար առաջին հարկում նախատեսել բաժանորդային փոստարկղերի տեղադրման համար համապատասխան տարածքներ:

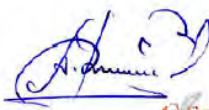
(նշվում են տվյալ օբյեկտի համաձայնեցման օրենքով սահմանված պահանջները՝ հուշարձանների ու բնության պահպանության և այլ լիազորված մարմինների հետ, ինչպես նաև N 1 հավելվածի 56-րդ կետով սահմանված դեպքերում՝ ինժեներական ենթակառուցվածքի սեփականատիրոջ (օգտագործողի) հետ)

27. Քաղաքաշինական կանոնադրությամբ ամրագրված լրացուցիչ պայմաններ

Նախագծի կազմը և բովանդակությունը համապատասխանեցնել ՀՀ կառավարությանն առընթեր քաղաքաշինության պետական կոմիտեի նախագահի 11.09.2017թ. «Բնակելի, հասարակական, արտադրական շենքերի և շինությունների նախագծային փաստաթղթերի կազմը և բովանդակությունը սահմանող կանոնները հաստատելու մասին» հ.128-Ն հրամանով հաստատված դրույթներին:

28. Այլ պայմաններ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԵՐԵՎԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏ՝

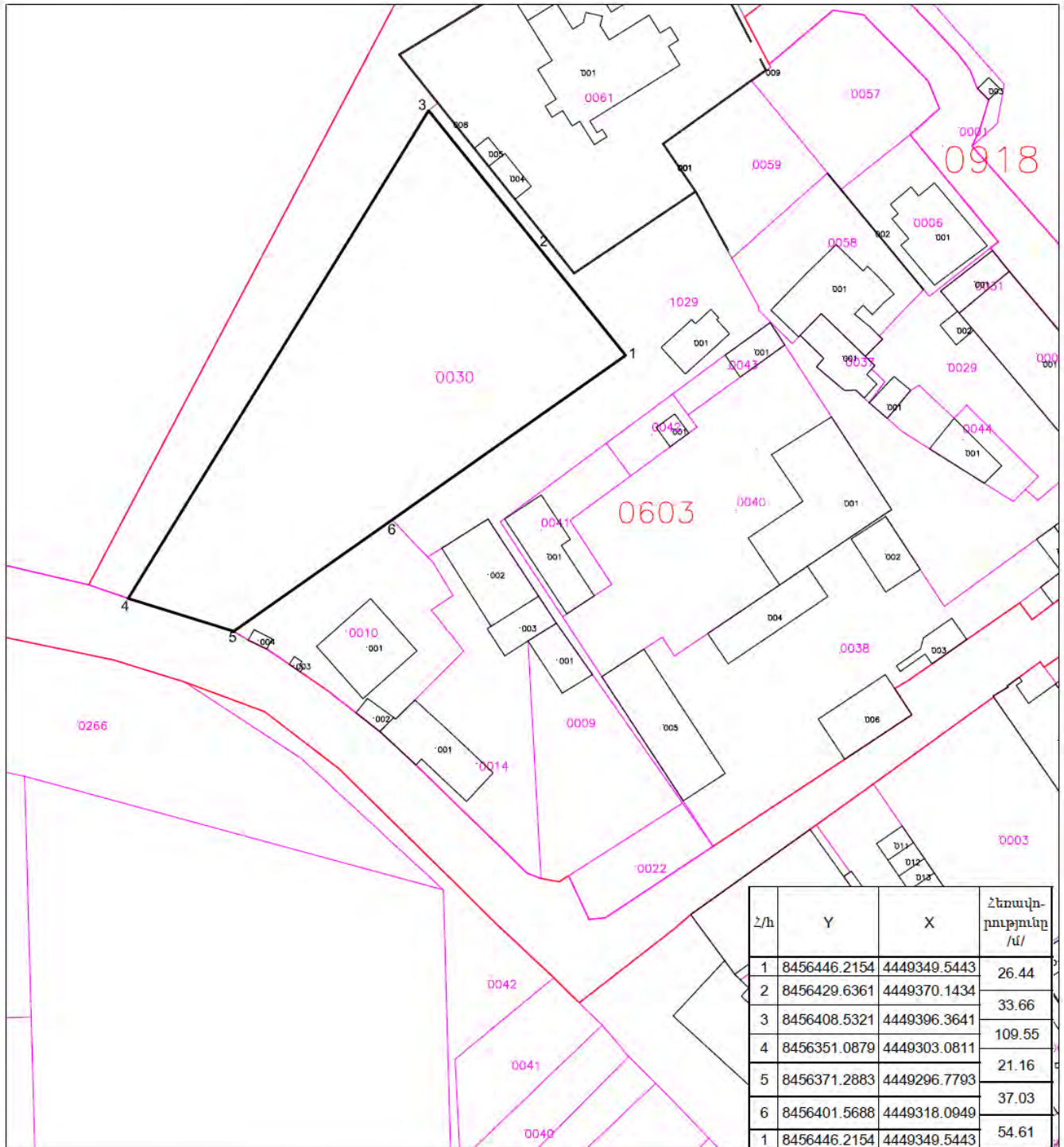

CoSign

ՏԻԳՐԱՆ ԱՎԻՆՅԱՆ

(ստորագրությունը, անունը, ազգանունը)

Երևան քաղաք
Կենտրոն վարչական շրջան
Հատված կադաստրային քարտեզից
Կադաստրային ծածկագիր՝ 01-006-0603-0030
Մասշտաբ 1: 1000

սպասարկման գրասենյակ

Կ.Տ

« 14 » 08 2025թ.

N 24428

«Ուայթ Սփեյս» ՍՊԸ
տնօրեն Հայկ Հարությունյանին
/հասցեն՝ ք. Երևան, Վ. Շենգավիթ,
2 փ. 5 շ. 35բն./

Առարկան՝ Ջրամատակարարման համակարգին միացում

Հարգելի պարոն Հարությունյան,

Ի պատասխան Ձեր 25.06.2025թ. դիմումի՝ Ձեզ է ներկայացվում թիվ 0248825 միացման պայմանագիրը՝ 2 բնօրինակից:

Տեղեկացնում եմ, որ միակողմանի կնքված միացման պայմանագիրը ստանալու օրվանից 30 օրվա ընթացքում անհրաժեշտ է ներկայացնել ստորագրված միացման պայմանագրի երկու օրինակը՝ կցելով միացման պայմանագրում ամրագրված միացման վճարի 80%-ի վճարումը հավաստող փաստաթղթի պատճենը: Վճարումն անհրաժեշտ է կատարել «Արդշինբանկ» ՓԲԸ-ի «Վեոլիա Ջուր» ՓԲԸ 2480102633460030 հաշվեհամարին՝ որպես վճարման նպատակ նշելով միացման պայմանագրի համարը: Նշված փաստաթղթերը սահմանված ժամկետում «Վեոլիա Ջուր» ՓԲԸ չներկայացնելու դեպքում միացման պայմանագրի կնքման առաջարկը համարվում է չընդունված:

Միևնույն ժամանակ հարկ եմ համարում նշել, որ կառուցված նոր համակարգի սեփականության իրավունքի անհատույց հանձնումը Հայաստանի Հանրապետությանն իրականացվելու է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Առդիր՝ 22 էջ:

Հարգանքով՝

Գլխավոր տնօրեն

Մ. Շահինյան

Պատասխանատու՝

Լ. Բարեյան
ՀՀ, ք. Երևան, 0025, Արովյան 66ա
Հեռ.՝ 1-85, 0-800-00-185, 011-300-185
Էլ. փոստ՝ am.water.office.all@veolia.com
Վեբ-էջ՝ www.veolia.am

RA, Yerevan, 0025, Str. Abovyan 66a
Tel.: 1-85, 0-800-00-185, 011-300-185
E-mail: am.water.office.all@veolia.com
Web site: www.veolia.am

Հավելված
Խմելու ջրի մատակարարման և
ջրահեռացման (կեղտաջրերի մաքրման)
ծառայությունների մատուցման կանոնների

ՄԻԱՑՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ N 0248825

Գ. Զրևան
(կնքման վայրը)

«___» _____ 20__ թվական

Մատակարարը՝ «Վեոլիա Ջուր» ՓԲԸ ի դեմս՝ Գլխավոր տնօրեն Մարիաննա Շահինյանի, որը գործում է Ընկերության կանոնադրության և ԼՁ N 0001 Լիցենզիայի հիման վրա, մի կողմից և Դիմող անձը՝

«Պայքար Սկիեյս» ՍՊԸ

(անունը, ազգանունը, անձը հաստատող փաստաթղթի տվյալները, իրավաբանական անձի դեպքում՝ անվանումը, ներկայացուցչի անունը, ազգանունը, պաշտոնը, լիազորված լինելու դեպքում՝ լիազորագրի տվյալները)

Կնքվեց հարկային հարաբերության (Լ/Կ 007786098 003 27.01.2016թ.)

մյուս կողմից, համատեղ կոչվելով Կողմեր, ղեկավարվելով Հայաստանի Հանրապետության ջրային օրենսգրքով, այլ օրենքներով, Հայաստանի Հանրապետության հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի (այսուհետ՝ Հանձնաժողով) սահմանած՝ Խմելու ջրի մատակարարման և ջրահեռացման (կեղտաջրերի մաքրման) ծառայությունների մատուցման կանոններով (այսուհետ՝ Կանոններ), սույն պայմանագրով և այլ իրավական ակտերով, կնքեցին սույն պայմանագիրը հետևյալի մասին.

1. ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԱՌԱՐԿԱՆ

1. Սույն պայմանագրի համաձայն՝ Մատակարարը միացնում է Դիմող անձի

Գ. Զրևան, Գեղարտն, Նիսան- Բոյոյ 78/6

հասցեում գտնվող նոր կառուցվող կամ վերակառուցվող

9/5, 9/6, 4/2 հերթապար

(Խմելու ջրի մատակարարման և (կամ) ջրահեռացման (կեղտաջրերի մաքրման)

համակարգը իր համակարգին (այսուհետ՝ Նոր միացում), իսկ Դիմող անձը՝ վճարում է Նոր միացման դիմաց:

2. ՆՈՐ ՄԻԱՑՄԱՆ ԿԱՐԳԸ ԵՎ ՄԻԱՑՄԱՆ ՎՃԱՐԸ

2. Մատակարարը Նոր միացումն ապահովում է սույն պայմանագրի կնքման պահից սկսած 120 աշխատանքային օրվա ընթացքում (որը չի կարող գերազանցել Կանոնները սահմանված ժամկետը):
3. Նոր միացման աշխատանքների ավարտից հետո Մատակարարը Կանոնները սահմանված կարգով ծանուցում է Դիմող անձին՝ ներկայացնելով Նոր միացման համա Դիմող անձից գանձվող վճարի (այսուհետ՝ Միացման վճար) ճշգրտված մասի վերաբերյալ տեղեկատվությունը:
4. Միացման վճարը կազմում է 162695910 դրամ, որից կանխավճարը՝ 130151 դրամ ներառյալ ԱԱՀ՝ համաձայն սույն պայմանագրի №1 հավելվածի:
5. Միացման վճարը ենթակա է ճշգրտման՝ ելնելով Նոր միացման աշխատանքների համա անհրաժեշտ փաստացի կատարված աշխատանքների արժեքից:
6. Ճշգրտված Միացման վճարի և վճարված կանխավճարի դրական տարբերությունը Դիմող անձի կողմից ենթակա է վճարման մինչև խմելու ջրի մատակարարման և ջրահեռացման (կեղտաջրերի մաքրման) ծառայությունների մատուցման պայմանագրի կնքման պատճառով Մատակարարին դիմելը, իսկ բացասական տարբերությունը Մատակարար կողմից ենթակա է վերադարձման Դիմող անձին՝ սույն պայմանագրի 3-րդ կետում նշված ծանուցման պահից հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ վերջինիս նախընտրա (կանխիկ կամ անկանխիկ) ձևով:

3. ԿՈՂՄԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

7. Կողմերը ղեկավարվում են Հայաստանի Հանրապետության ջրային օրենսգրքով, ա օրենքներով, Կանոններով, սույն պայմանագրով և այլ իրավական ակտերով:
8. Սույն պայմանագրի համաձայն՝ Կողմերն ունեն Կանոններով սահմանված բոլոր իրավունքները և պարտականությունները:

4. ԿՈՂՄԵՐԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ

9. Կողմերը պայմանագրային պարտավորությունների չկատարման կամ ոչ պատշաճ կատարման համար պատասխանատվություն են կրում օրենքով, Կանոններով և սույն պայմանագրով սահմանված կարգով և դեպքերում:

10. Կողմը պայմանագրային պարտավորությունների խախտման համար պատասխանատվություն չի կրում, եթե այն հետևանք է ֆորս մաժորի: Ֆորս մաժոր համարվող դեպքերը (հանգամանքները), ինչպես նաև դրանց կիրառման կարգը, սահմանվում է Կանոններով:

5. ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ

11. Սույն պայմանագիրն ուժի մեջ է մտնում կնքման պահից և գործում է մինչև սույն պայմանագրով նախատեսված պարտավորությունների կատարման ավարտը:
12. Պայմանագիրը լուծվում է Կանոններով նախատեսված դեպքերում և կարգով:
13. Հանձնաժողովի կողմից Միացման պայմանագրի նոր օրինակելի ձև սահմանվելու կամ դրանում փոփոխություններ կամ լրացումներ կատարվելու դեպքում Հանձնաժողովի համապատասխան իրավական ակտն ուժի մեջ մտնելու պահից սույն պայմանագիրը համարվում է նոր կամ փոփոխված (լրացված) ձևին համապատասխան կնքված կամ փոփոխված (լրացված):
14. Սույն պայմանագրում կողմերի փոխադարձ համաձայնությամբ, այդ թվում՝ Կանոններով նախատեսված դեպքում, փոփոխություններ կարող են կատարվել գրավոր, պայմանով, որ չեն հակասում սույն պայմանագրին, Կանոններին, Հանձնաժողովի ընդունած և այլ իրավական ակտերին:
15. Սույն պայմանագրի փոփոխումը կամ դադարումը կողմերին չի ազատում մինչ այդ պայմանագրով ստանձնած և չկատարված պարտավորությունների կատարումից:

6. ԱՅԼ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

16. Սույն պայմանագրում հասկացություններն ունեն Հայաստանի Հանրապետության ջրային օրենսգրքով և Կանոններով սահմանված նշանակությունը, եթե այլ բան ուղղակիորեն նախատեսված չէ սույն պայմանագրով:
17. Դիմող անձն ապահովում է Մատակարարի լիազոր ներկայացուցիչների մուտքն իր տարածք Կանոններով սահմանված կարգով, եթե դա անհրաժեշտ է Մատակարարի կողմից Կանոններով սահմանված պարտականությունների կատարման համար:

18. Կողմերի միջև առաջացող բոլոր վեճերը (տարաձայնությունները) կարգավորվու
բանակցությունների միջոցով:

19. Վեճը (տարաձայնությունը) կողմերի համաձայնությամբ չկարգավորվելու դեպ
կողմերից յուրաքանչյուրը կարող է դիմել Հանձնաժողով՝ վերջինիս իրավասությունն
շրջանակում վիճարկվող հարցերը լուծելու խնդրանքով կամ վեճի լուծումը հանձ
իրավասու դատարան, եթե կողմերի համաձայնությամբ չի որոշվել գործը հանձ
արբիտրաժի լուծմանը:

20. Սույն պայմանագիրը կնքված է հավասար իրավաբանական ուժ ունեցող երկու օրինակ
յուրաքանչյուր կողմի համար՝ մեկական օրինակ:

7. ՊԱՅՄԱՆԱԳՐԻ ԱՆԲԱԺԱՆԵԼԻ ՄԱՍ ԿԱԶՄՈՂ ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐԻ ՑԱՆԿԸ

21. Սույն պայմանագրի անբաժանելի մասը կազմող հավելվածներն են.
- 1) Միացման վճարի մասին №1 հավելվածը.
  - 2) Տեխնիկական պայմանների մասին №2 հավելվածը:

8. ԿՈՂՄԵՐԻ ՎԱՎԵՐԱՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

Մատակարար՝ «Վեոլիա Ջուր» ՓԲԸ
Գտնվելու վայրը՝ ք. Երևան, Արշակունյաց 66ա
Հեռախոս՝ 1-85, 011 300185, 080000185/անվճար/
Էլ. փոստ՝ am.water.office.all@veolia.com
ՀՎՀՀ՝ 02655115
Հ/հ՝ 2480102633460030
Բանկ՝ «Արդշինբանկ» ՓԲԸ
Գործունեության լիցենզիա՝ ԼՋ N 0001
Գլխավոր տնօրեն Մ. Շահինյան
(ստորագրություն, անուն, ազգանուն)
Կ.Տ.
(առկայության դեպքում)

Դիմող անձ՝
Հայկ Հարությունյան
Գտնվելու վայրը (բնակության վայրը)՝
Վ. Երևան, Արշակ. Վ. 78/6
Ծանուցման հասցե՝
Վ. Երևան, Վ. Շիրազյան 24.:
Էլ. փոստ՝
Հեռախոս՝
099 59 99 61
ՀՎՀՀ՝ (իրավաբանական անձի դեպքում)
Բանկ՝
Հ/հ՝
(ստորագրություն, անուն, ազգանուն)

«Համաձայնեցված է»

Երևանի քաղաքապետարանի
աշխատակազմի կոմունալ վարչության
պետ՝

«__» _____ 2025թ.

«Հաստատում եմ»

Արտադրատեխնիկական բաժնի պետ՝

4. Վարդանյան
«13» 05 2025թ.

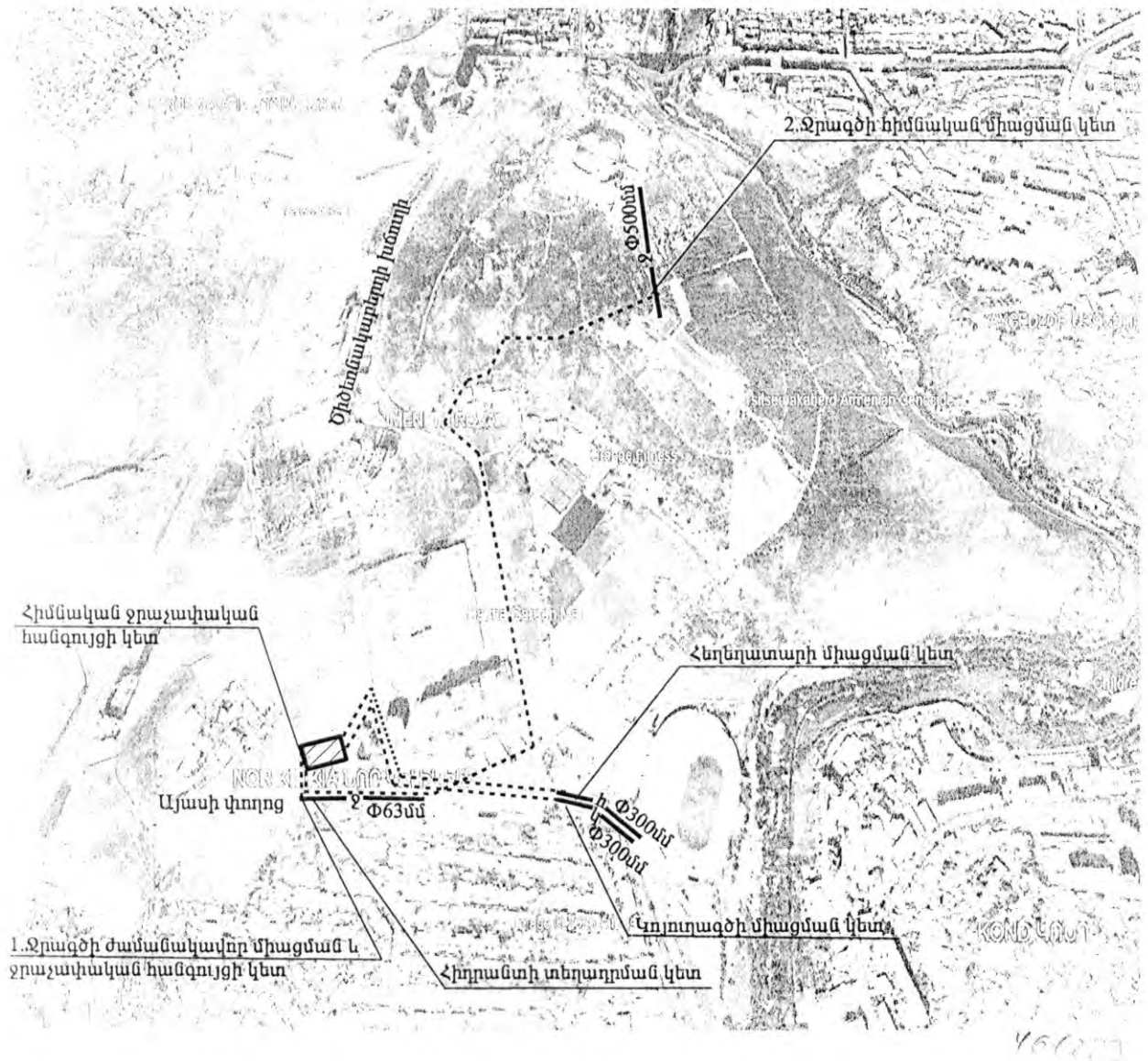
Տեխնիկական պայման ՎՋ 18/9/2025

(Ջրամիացման և/կամ ջրահեռացման նախագծման)

Ք. Երևան, Կենտրոն, Այասի փողոց 78/6
/Տարածքի հասցե/

«ՈՒՅՔ ՍՓԵԽ» ՍՊԸ
/Անուն, ազգանուն/

099599961
/Հեռախոսահամար/

Համակարգ	Ջրամատակարարում	Ջրահեռացում	Հեղեղատար	Հրդեհաշիջում
Կոմունիկացիայի գտնվելու վայրը	1.Տարածքից մոտ 100մ հեռավորությամբ 2.Տարածքից մոտ 1700մ հեռավորությամբ	Տարածքից մոտ 625մ հեռավորությամբ	Տարածքից մոտ 630մ հեռավորությամբ	Տարածքից մոտ 100մ հեռավորությամբ
Գործող խողովակի տրամագիծը, ճնշումը, տեսակը	1. d=63մմ, P=1.2մթն. պ/էթ. 2. d=500մմ, P=0.1մթն. պող.	d=300մմ	d=300մմ	d=63մմ, P=1.2մթն. պ/էթ.
Միացման կետը	1.Տարածքից մոտ 100մ հեռավորությամբ անցնող ջրագծից (ժամանակավոր) 2. Տարածքից մոտ 1700մ հեռավորությամբ անցնող ջրատարից (հիմնական)	Տարածքից մոտ 625մ հեռավորությամբ անցնող կոյուղագծին	Տարածքից մոտ 630մ հեռավորությամբ անցնող հեղեղատարին	Տարածքից մոտ 100մ հեռավորությամբ անցնող ջրագծից
Միացման տրամագիծը	1. d=15մմ, (ժամանակավոր) 2. d=32մմ, (հիմնական)	d=150 մմ	d=150 մմ	d=80մմ
Ջրաչափի տրամագիծը	1. d=15մմ 2. d=25մմ			-
Կառուցվող խողովակի	երկարությունը L մ	1.100մ 2.1700մ	625մ	630մ
	տրամագիծը d մմ	1.15մմ 1.40մմ	d=150մմ	d=150 մմ
	ծածկույթը	1.ասֆալտ 100մ 2.ասֆալտ 1700մ	ասֆալտ 625մ	ասֆալտ 630մ
Ջրաչափական հանգույցի կետը	Տարածքից դուրս՝ տաճարահատման կետում	-		-
Այլ պահանջներ	1.Ջրաչափական հանգույցների համար կառուցել դիտահորեր 2.Տես * * կետը 3.Տես * * * կետը	Կոյուղագծի միացման կետում կառուցել դիտահոր h=1.5մ	Հեղեղատարի միացման կետում կառուցել դիտահոր h=1.5մ	Հիդրանտի տեղադրման կետում կառուցել դիտահոր
Ջրամատակարարման գրաֆիկը	Շուրջօրյա	-		-

Նոր համակարգը կկառուցվի «Վեոլիա Ջուր» ՓԲԸ-ի կողմից դիմողի հաշվին, միացման պայմանագիր կնքվույց հետո:

** Սույն տեխնիկական պայմանով կտրամադրվի առավելագույնը 2.3լ/վ ջրաքանակ, որի միացումը կիրականացվի շենքի ավարտական ակտից հետո համաձայն ՀՇԿՀ-ի 23.01.2025թ-ի N ԿՍ34.3-Դ4-2/335-2025 գրության:

*** Կառուցապատման գործընթացը շնտչնդոտելու համար կիրականացվի ժամանակավոր ջրամիացում, ապահովելով նվազագույն հասանելի ջրաքանակ, իսկ հիմնական ջրամիացումը կիրականացվի ժամանակավոր միացումը միացման կետում խցավակելուց հետո:

Հաշվի առնելով, որ վերոնշյալ հասցեում կառուցվելու է բազմաբնակարան շենք, իսկ «Վեոլիա Ջուր» ՓԲԸ-ի կողմից ինքնահոս մատակարարվող ջրի ճնշումը 0.1մթն. է, ապա դիմումատուի կողմից անհրաժեշտ է նախատեսել ինվերտորային պոմպային համակարգ:

«Վեոլիա Ջուր» ՓԲԸ-ի կողմից շահագործվող ջրահեռացման և հեղեղատար համակարգերին միանալու համար անհրաժեշտ է տեղադրել ֆեկալ պոմպեր, քամի որ տվյալ տարածքը միշտ գտնվում է ավելի ցածր, քան շահագործվող խողովակները:

Շրջակայային տվյալները տրված են ընկերության կողմից սպասարկվող Ջ և Ջ համակարգի ամենամոտ կետերից, հետևաբար այլընտրանքային տարրերակ չկա :

Տեխ. պայմանագրի մասնագետ՝

Ա. Դիպլոմյան

Համակարգ	Ջրամատակարարում	Ջրահեռացում	Հեղեղատար	Հրդեհաշիջում
Կոմունիկացիայի գտնվելու վայրը	1.Տարածքից մոտ 100մ հեռավորությամբ 2.Տարածքից մոտ 1700մ հեռավորությամբ	Տարածքից մոտ 625մ հեռավորությամբ	Տարածքից մոտ 630մ հեռավորությամբ	Տարածքից մոտ 100մ հեռավորությամբ
Գործող խողովակի տրամագիծը, ճնշումը, տեսակը	1. d=63մմ, P=1.2մթն. պ/էթ. 2. d=500մմ, P=0.1մթն. պող.	d=300մմ	d=300մմ	d=63մմ, P=1.2մթն. պ/էթ.
Միացման կետը	1.Տարածքից մոտ 100մ հեռավորությամբ անցնող ջրագծից (ժամանակավոր) 2. Տարածքից մոտ 1700մ հեռավորությամբ անցնող ջրատարից (հիմնական)	Տարածքից մոտ 625մ հեռավորությամբ անցնող կոյուղագծին	Տարածքից մոտ 630մ հեռավորությամբ անցնող հեղեղատարին	Տարածքից մոտ 100մ հեռավորությամբ անցնող ջրագծից
Միացման տրամագիծը	1. d=15մմ, (ժամանակավոր) 2. d=32մմ, (հիմնական)	d=150 մմ	d=150 մմ	d=80մմ
Ջրաչափի տրամագիծը	1. d=15մմ 2. d=25մմ			-
Կառուցվող խողովակի	երկարությունը L մ	1.100մ 2.1700մ	625մ	630մ
	տրամագիծը d մմ	1.15մմ 1.40մմ	d=150մմ	d=150 մմ
	ծածկույթը	1.ասֆալտ 100մ 2.ասֆալտ 1700մ	ասֆալտ 625մ	ասֆալտ 630մ
Ջրաչափական հանգույցի կետը	Տարածքից դուրս՝ սահմանագատման կետում	-		-
Այլ պահանջներ	1.Ջրաչափական հանգույցների համար կառուցել դիտահորեր 2.Տես * * կետը 3.Տես * * * կետը	Կոյուղագծի միացման կետում կառուցել դիտահոր h=1.5մ	Հեղեղատարի միացման կետում կառուցել դիտահոր h=1.5մ	Հիդրանտի տեղադրման կետում կառուցել դիտահոր
Ջրամատակարարման գրաֆիկը	Շուրջօրյա	-		-

Նոր համակարգը կկառուցվի «Վեոլիա Ջուր» ՓԲԸ-ի կողմից դիմողի հաշվին, միացման պայմանագիր կնքելուց հետո:

** Սույն տեխնիկական պայմանով կտրամադրվի առավելագույնը 2.3լ/վ ջրաքանակ, որի միացումը կիրականացվի շենքի ավարտական ակտից հետո համաձայն ՀՇԿՀ-ի 23.01.2025թ-ի N ԿՍ34.3-Ղ4-2/335-2025 գրությամբ:

*** Կառուցապատման գործընթացը շնտչվող տեղի համար կիրականացվի ժամանակավոր ջրամիացում, ապահովելով նվազագույն հասանելի ջրաքանակ, իսկ հիմնական ջրամիացումը կիրականացվի ժամանակավոր միացումը միացման կետում խցավակելուց հետո:

Հաշվի առնելով, որ վերոնշյալ հասցեում կառուցվելու է բազմաբնակարան շենք, իսկ «Վեոլիա Ջուր» ՓԲԸ-ի կողմից ինքնահոս մատակարարվող ջրի ճնշումը 0.1մթն. է, ապա դիմումատուի կողմից անհրաժեշտ է նախատեսել ինվերտորային պոմպային համակարգ:

«Վեոլիա Ջուր» ՓԲԸ-ի կողմից շահագործվող ջրահեռացման և հեղեղատար համակարգերին միանալու համար անհրաժեշտ է տեղադրել ֆեկալ պոմպեր, քամի որ տվյալ տարածքը միշտ գտնվում է ավելի ցածր, քան շահագործվող խողովակները:

Ելակետային տվյալները տրված են ընկերության կողմից սպասարկվող Ջ և Ջ համակարգի ամենամոտ կետերից, հետևաբար այլընտրանքային տարրերակ չկա :

Տեխ. պայմանագրի մասնագետ՝

Ա. Դիպլոչյան

